ATELIÉR URBANIZMU, ARCHITEKTÚRY A DESIGNU
ING. ARCH. ĽUDMILA PRIEHODOVÁ, SLÁDKOVIČOVA 92, 974 05 BANSKÁ BYSTRICA

PROGRAM OBNOVY DEDINY
BANSKÝ STUDENEC

PROJEKT
ROZVOJA REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU
V OBCI BANSKÝ STUDENEC

1. ČASŤ
ÚZEMNÝ GENEREL
ROZVOJA REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU
V OBCI BANSKÝ STUDENEC

DECEMBER 2000

ATELIÉR URBANIZMU, ARCHITEKTÚRY A DESIGNU
ING. ARCH. PRIEHODOVÁ ĽUDMILA, SLÁDKOVIČOVA 92, BANSKÁ BYSTRICA

PROGRAM OBNOVY DEDINY
BANSKÝ STUDENEC

PROJEKT ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU
1. ČASŤ

ÚZEMNÝ GENEREL
ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU V OBCI
BANSKÝ STUDENEC

Ing. arch. Ľudmila Priehodová
architekt
1417 RA 1295

ZODPOVEDNÝ PROJEKTANT : ING. ARCH. Ľ. PRIEHODOVÁ
HLAVNÝ RIEŠITEĽ ÚLOHY : M. ŽUFFA – ELLEK

VYUŽITIE DIELA MOŽNÉ PODĽA ZÁKONA 383/97 Zz.

PODKLADOM PRE TENTO ODVETVOVÝ GENEREL CESTOVNÉHO RUCHU BOL ÚZEMNÝ PLÁN VÚC ŠTIAVNICKÉ VRCHY – ČASŤ SCR BANSKÝ STUDENEC, SCHVÁLENÝ V ROKU 1988, SPRACOVANÝ KOLEKTÍVOM STAVOPROJEKTU BANSKÁ BYSTRICA V TOMTO ZLOŽENÍ:

VEDÚCI PROJEKTANT	:	Ing. arch. Vincent Manik
ZODPOVEDNÝ PROJEKTANT	:	Ing. arch. Albert Mikovíny
DOPRAVA	:	Ing. Miroslav Kvaltíny
VODNÉ HOSPODÁRSTVO	:	Ing. Katarína Šuchová
TEPLO	:	Ing. Alexander Jeránek
ELEKTRICKÁ ENERGIA	:	Ján Škrinár
TELEKOMUNIKÁCIE	:	Marián Huťka
OBČ.VYBAV. A CESTOVNÝ RUCH	:	Ing. Ľubica. Benická
ZELEŇ	:	Ing. Ľubica Feriancová
ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	:	RNDr. Hubert Hilbert
LESNÝ PÔDNY FOND	:	Ing. Ondrej Roháč
POĽNOHOSP. PÔDNY FOND	:	Jozefína Omastová

OBSAH:

	STRANA
1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE	**4**
1.1. DÔVODY A SPÔSOB OBSTARANIA	4
1.2. ÚZEMNÝ ROZSAH RIEŠENIA	5
1.3. PODKLADY A LITERATÚRA	5
2. VÝSTUPY Z ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	**7**
2.1. ÚZEMNOPLÁNOVACIA DOKUMENTÁCIA	7
2.2. SMERNICE PRE ÚZEMNÝ ROZVOJ	8
2.3. ZÁSADY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA	10
2.4. ZMENA PODMIENOK REALIZÁCIE ÚZEMNÉHO PLÁNU	11
3. STAV REALIZÁCIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	**12**
3.1. REALIZÁICA STRATEGICKÉHO CIEĽA	12
3.2. BILANCIA DOSIAHNUTÉHO STAVU ROZVOJA	13
4. AKTUALIZOVANÁ KONCEPCIA ROZVOJA	**15**
4.1. REÁLNE VARIANTY MOŽNÉHO ROZVOJA	15
4.2. VARIABILITA CHARAKTERU STREDISKA	16
4.3. AKTUALIZÁCIA FUNKČNÉHO ZAMERANIA STREDISKA	16
4.4. ORIENTÁCIA NA VIDIECKY AGROTURIZMUS	17
5. ROZVOJOVÉ PROGRAMY STREDISKA	**20**
5.1. STABILIZAČNÝ VARIANT	20
5.2. ROZVOJOVÝ VARIANT	22
6. ODVETVOVÁ ORGANIZÁCIA OBCE	**25**
6.1. VYŠŠIE ÚZEMNÉ JEDNOTKY A SPÁDOVÉ OKRUHY	25
6.2. ORGANIZÁCIA A ZÁSADY ROZVOJA REKREAČNÉHO ÚTVARU	27
6.3. REKREAČNÉ VIDIECKE SÍDLO BANSKÝ STUDENEC (A)	27
6.4. STREDISKO REKREÁCIE A TURIZMU KOLPAŠSKÉ JAZERÁ (B)	29
6.5. ZÁKLADŇA VEDECKO-POZNÁVACEJ TURISTIKY KYSIHÝBEĽ (C)	39
6.6. ŠTRUKTÚRA A KAPACITY VYBAVENOSTI PRE CESTOVNÝ RUCH	41

7. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA OBCE **45**

7.1. ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU 45
7.2. ODVÁDZANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD 46
7.3. VODNÉ TOKY A NÁDRŽE 47
7.4. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU 47
7.5. DOPRAVA 48
7.6. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA KYSIHÝBĽA 49

8. POĽNOHOSPODÁRSTVO A LESNÉ HOSPODÁRSTVO **50**

9. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, PRÍRODA A KRAJINA **52**

10. PREHĽADY A SCHÉMY **54**

11. VÝSTUPY PRE MARKETINGOVÝ PROJEKT CESTOVNÉHO RUCHU **65**

12. VÝSTUPY PRE AKTUALIZÁCIU ÚPD BANSKÝ STUDENEC **69**

13. ZÁVERY A DOPORUČENIA **72**

14. FOTODOKUMENTÁCIA **74**

1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

1.1. DÔVODY A SPÔSOB OBSTARANIA

V rámci Programu obnovy dediny v SR obec Banský Studenec dostala v roku 2000 od Ministerstva životného prostredia menšiu dotáciu na vypracovanie úlohy : Projekt rozvoja cestovného ruchu, ako územnoplánovací podklad.

Obecný úrad Banský Studenec, ako obstarávateľ dokumentácie, v súlade s §§ 2a a 5 zákona č. 50/1976 (stavebného zákona), v jeho znení z 20.6.2000 zadal spracovanie tejto dokumentácie firme Ateliér urbanizmu, architektúry a designu v Banskej Bystrici. Bola o tom uzavretá Zmluva o dielo č. 2/2000 zo dňa 9.10.2000. Obecný úrad si zároveň u tej istej firmy nechal vypracovať v súlade s § 2a stavebného zákona aj návrh Zadania na spracovanie uvedenej dokumentácie.

Vzhľadom na faktory ovplyvňujúce spracovanie úlohy bolo po konzultácii so SAŽP – Centrom územného rozvoja ako gestorom akcie Program obnovy dediny v SR dohodnuté, že územnoplánovací podklad : Projekt rozvoja cestovného ruchu pre Banský Studenec budú tvoriť dve nadväzné časti, a to:

1. časť – Územný generel rozvoja cestovného ruchu (rok 2000)
2. časť – Marketingový projekt rozvoja cestovného ruchu (rok 2001)

Prvá časť – Územný generel rozvoja cestovného ruchu v obci Banský Studenec bude v zmysle § 5 stavebného zákona podrobnejšie riešiť problematiku územného rozvoja zložky osídlenia – rekreácie a cestovného ruchu, obsiahnutú vo schválenom Územnom pláne VÚC Štiavnické vrchy, časť Stredisko CR Banský Studenec z roku 1988. Pri tom sa budú brať do úvahy a posudzovať nové spoločenské, hospodárske a právne pomery a stav realizácie územného plánu v roku 2000. Závery a výstupy z Územného generelu majú umožniť spracovanie nadväzného Marketingového projektu rozvoja cestovného ruchu a majú byť východiskom pre potrebný doplnok alebo aj aktualizáciu uvedeného Územného plánu strediska cestovného ruchu Banský Studenec.

Podľa Zadania pre spracovanie Územného generelu rozvoja cestovného ruchu obce Banský Studenec je v ňom treba brať do úvahy a profesne špecifikovať hlavne:

- Výstupy z platného Územného plánu SCR Banský Studenec z roku 1988, dodržanie koncepcie rozvoja a smerníc pre územný rozvoj, splnenie regulatívov a ich súčasnú aktuálnosť a reálnosť, podmienky a možnosti ich ďalšieho uplatnenia.
- Reálny stav v Územnom pláne SCR navrhnutých riešení, dosiahnutá plánovaná funkčnosť a kapacity vybavenosti, zmeny vyvolané novými podmienkami.
- Klady a zápory súčasného stavu, potreba revízie schválených zásad a regulatívov rozvoja, ciele revízie a potrebná forma a rozsah aktualizácie územného plánu.
- Bilancia platných a už nereálnych a neaktuálnych zásad rozvoja, nevyhnutné zmeny usporiadania a funkčného využitia plôch.
- Aktuálne nosné programy rekreácie a cestovného ruchu na najbližších 5-10 rokov a pre dlhodobý výhľad.
- Potrebné aktivity, zariadenia a vybavenosť pre zabezpečenie týchto programov, špecifikované podľa nosných foriem rekreácie a cestovného ruchu.
- Aktualizácia zásad ochrany územia z hľadiska nových skutočností a legislatívy, s osobitným zreteľom na územný systém ekologickej stability.

- Potreba a možnosť koordinácie a kooperácie pri využití územia obce pre rekreáciu a cestovný ruch so susednými sídlami, hlavne s Banskou Štiavnicou, Banskou Belou a Svätým Antonom.
- Výstupy pre aktualizáciu Územného plánu SCR Banský Studenec za účelom spracovania jeho doplnku alebo novej územnoplánovacej dokumentácie.
- Výstupy pre nadväzný Marketingový projekt rozvoja rekreácie a cestovného ruchu v obci Banský Studenec.

1.2. ÚZEMNÝ ROZSAH RIEŠENIA

- **Riešené územie**, pre ktoré je tento Územný generel spracovaný, predstavuje celé katastrálne územie obce Banský Studenec s výmerou 1 919 ha. Podrobnosť riešenia je diferencovaná podľa toho, či sa jedná o urbanizované územie (osídlenie obce, Kolpašské jazerá, Kysihýbeľ), jeho blízke okolie (funkčné zázemie) alebo okrajové časti katastra (záujmové územie).

- **Širšie územné vzťahy**, ktoré sú v Územnom genereli posudzované, zahrňujú celý mikroregión Štiavnické vrchy, riešený v ÚPN VÚC z roku 1988. Funkčné vzťahy a väzby sú podrobnejšie špecifikované hlavne voči susedným sídlam Banská Štiavnica, Svätý Anton a Banská Belá.

- **Základný východiskový dokument**, z ktorého tento Územný generel vychádza a podrobnejšie ho pre potreby rekreácie a cestovného ruchu špecifikuje, je Územný plán VÚC Štiavnické vrchy – časť SCR Banský Studenec, schválený v roku 1988 radou S KNV. Tento bol v roku 1988 aktualizovaný tým, že bol spracovaný Územný plán VÚC Banskobystrický kraj, schválený vládou SR. Z tohto dôvodu pôvodná koncepcia a výstupy z ÚPN VÚC Štiavnické vrchy, týkajúce sa rekreácie a cestovného ruchu, sú upravené podľa ÚPN VÚC Banskobystrický kraj.

1.3. PODKLADY A LITERATÚRA

V Genereli boli použité a aplikované hlavne tieto dostupné podklady a literatúra:

- Koncepcia územného rozvoja Slovenska z roku 1997 a Zásady pre realizáciu územného rozvoja Slovenska, schválené vládou SR
- Územný plán Veľkého územného celku Banskobystrický kraj z roku 1998 a Nariadenie vlády SR č. 267 z 9.6.1998
- Regionálny Územný systém ekologickej stability, okres Žiar nad Hronom z roku 1992 (Ekotrust Banská Štiavnica)
- Územný priemet ochrany prírody Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy (Správa CHKO Štiavnické vrchy)
- Doplnok ÚPN SCR Banský Studenec, severná časť Veľkého Kolpašského jazera z roku 1999 (Ing.arch.Maník), neschválený
- Regionálny operačný program Banskobystrického kraja z roku 2000 (KÚ Banská Bystrica, odbor regionálneho rozvoja)
- Projekt regionálneho rozvoja okresu Banská Štiavnica z r. 1998 (OÚ Banská Štiavnica, odbor regionálneho rozvoja)
- Publikácia: Náučný chodník Kysihýbeľ – sprievodca z r. 1999 (Školské lesy, Stredná lesnícka škola, Správa CHKO)
- Rajonizácia cestovného ruchu SSR z r. 1981, schválená uznesením vlády SSR č. 76/1981 (Vládny výbor pre CR Bratislava)

- Stav a výhľad rozvoja vybavenosti základných foriem rekreácie a cestovného ruchu z r. 1986 (Slovenská komisia VTIR Bratislava)
- Metodické pokyny pre výber a tvorbu rekreačných areálov z r. 1978 (Ministerstvo výstavby a techniky, Vládny výbor pre CR, Bratislava)
- Publikácia: Zařízení pro pohybovou rekreaci, z r. 1985 (J.Matušek, Olympia Praha)
- Publikácia: Rozvoj cestovného ruchu v obciach – metodická príručka, z r. 1993 (Ministerstvo hospodárstva SR)
- Publikácia: Manažment regiónu a strediska cestovného ruchu, z r. 1997 (Ministerstvo hospodárstva SR)
- Rukoväť podnikateľa vo vidieckom cestovnom ruchu a agroturistike, z r. 1996 (Ministerstvo hospodárstva SR)
- Publikácia: Banský Studenec – Kolpachy v r. 1266-1991, z r. 1991 (ObÚ Banský Studenec).

Pre spracovanie grafickej časti boli použité základné mapy 1 : 50 000, 1 : 10 000, 1 : 5 000 a 1 : 2 000.

2. VÝSTUPY Z ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1. ÚZEMNOPLÁNOVACIA DOKUMENTÁCIA

Obec Banský Studenec má spracovaný a schválený územnoplánovací dokument z roku 1987. Je to Územný plán SCR (strediska cestovného ruchu) Banský Studenec, ktorý bol vyhotovený ako výťah z Územného plánu VÚC (veľkého územného celku) Štiavnické vrchy a bol v rámci tohto v roku 1991 aj prerokovaný a schválený.

Územný plán VÚC Štiavnické vrchy a jeho nadväznú dielčiu časť Územný plán SCR Banský Studenec schválila Rada S KNV svojím uznesením č. 182/1987 zo dňa 23.6.1987. Dokumentácia, ktorú má obec k dispozícii, je potvrdená Odborom územného plánovania S KNV a Odborom územného plánovania ONV v Žiari nad Hronom s dátumom dňa 27.7.1998.

Územný plán SCR Banský Studenec obsahuje: textovú časť, 4 grafické výkresy 1 : 2 000 a osobitnú prílohu – Vyhodnotenie záberov PPF so súhlasom MPV SSR č. 4-343/87-PF zo dňa 10.6.1987. Smernice pre územný rozvoj sú súhrnné pre celý VÚC Štiavnické vrchy a obec nemá z nich žiaden výpis.

Územný plán SCR Banský Studenec bol spracovaný, prerokovaný a schválený podľa vtedy platnej legislatívy a metodiky. Z hľadiska súčasných požiadaviek dokumentácii, ktorú má obec k dispozícii, chýba hlavne zoznam verejnoprospešných stavieb. Záväzná a smerná časť koncepcie rozvoja obce do roku 2000 sa dajú aplikovať zo Smerníc pre územný rozvoja VÚC Štiavnické vrchy, ktoré boli v priebehu prác získané z archívu SAŽP v Banskej Bystrici.

Územný plán SCR Banský Studenec vychádzal z vtedy platnej záväznej klasifikácie osídlenia SR a zásad jeho plánovania. Obec bola zaradená do kategórie nestrediskové sídlo vyššieho významu. Mohla sa rozvíjať a vybaviť technickou a obslužnou infraštruktúrou len v osobitne určených prípadoch. Jedným z takýchto prípadov bolo, keď obec bez perspektívy hospodárskeho rozvoja sa mohla preklasifikovať na stredisko cestovného ruchu (SCR).

Obec Banský Studenec spĺňala predpoklady pre získanie charakteru SCR a Územný plán VÚC Štiavnické vrchy túto možnosť primerane využil a podporil. Obec bola zaradená do kategórie tzv. sídelných stredísk cestovného ruchu (SCR) a bola pre ňu vyhotovená aj dielčia územnoplánovacia dokumentácia. Banský Studenec bol už predtým klasifikovaný ako rekreačná dedina II. kategórie, t.j. ako obec so zmiešanou obytno-rekreačnou funkciou. Rekreačnú funkciu v tomto prípade predstavovala zmena neobývaných rodinných domov a usadlostí na rekreačné chalupy.

Územný plán VÚC Štiavnické vrchy a jeho dielčia časť, Územný plán SCR Banský Studenec pri návrhu strediska cestovného ruchu zohľadnil a využil dve základné rekreologické danosti územia obce, a to:

- Kolpašské jazerá, s už jestvujúcou zástavbou súkromných rekreačných chát (ICHR) a neverejných podnikových zariadení pri jazerách, ktorá urbanisticky nadväzovala na zastavané územie obce;
- Bytový fond obce, so značným podielom starších rodinných domov, majúcich znaky vidieckej architektúry, ktoré sa postupne menili na individuálne rodinné rekreačné zariadenia (chalupy).

V súlade so základnou koncepciou VÚC Štiavnické vrchy, ktorá kládla dôraz na využitie prírodných, historických a kultúrnych daností regiónu pre rozvoj domáckeho i medzinárodného

cestovného ruchu, bol Územný plán SCR Banský Studenec zameraný na posilnenie zložky voľného cestovného ruchu dobudovaním potrebnej verejnej obslužnej vybavenosti a technickej infraštruktúry a tým aj na dosiahnutie štandardu SCR až celoštátneho významu.

2.2. SMERNICE PRE ÚZEMNÝ ROZVOJ

V Smerniciach pre územný rozvoj ÚPN VÚC Štiavnické vrchy boli pre SCR Banský Studenec stanovené tieto regulatívy:

2.2.1. Záväzná časť :

- Považovať stredisko rekreácie a cestovného ruchu Banský Studenec za centrum rekreácie, športu a turistiky vo východnej časti CHKO Štiavnické vrchy. Význam strediska celoštátny (časť 6, ods. 6.3.).

- Funkčné plochy strediska Banský Studenec usporiadať nasledovne (časť 7, ods. 7.3.) :
  - ťažisko rekreačnej vybavenosti a voľného cestovného ruchu umiestniť v údolnej polohe východne od jazera,
  - centrum občianskej vybavenosti vytvárať v obci juhovýchodne od jazier v nadväznosti na ťažisko rekreačnej vybavenosti,
  - vyhlásiť stavebný uzáver v priestore severne nad kostolom a uvedenú lokalitu IBV (rodinné domy) ponechať na dožitie do roku 2010,
  - ICHR (súkromné rekreačné chaty) v ochrannom pásme 50 m od jazera (vodnej plochy) asanovať a ďalej nerozvíjať,
  - pre podmienky celoročného využitia kapacít CR (potenciálu priestoru) vybudovať lyžiarsky vlek a bežecké trate v juhozápadnej časti sídla,
  - starší bytový fond do roku 2000 vyčleňovať a uvoľňovať pre potreby chalupníctva.

- Potreby dopravného napojenia strediska Banský Studenec a jeho vnútornej dopravy zabezpečiť takto (časť 8, ods. 8.3. a 8.7.) :
  - v etape do roku 2000 vybudovať pokračovanie cesty III/5253 cestu III.triedy z Banského Studenca do Babinej,
  - v Banskom Studenci realizovať úpravy komunikačnej siete podľa grafickej prílohy dopravného riešenia a vybudovať vyznačené záchytné parkoviská.

- Vodné hospodárstvo strediska Banský Studenec riešiť a vybudovať nasledovne (časť 9, ods. 9.1.4., 9.2.4. a 9.3.4.) :
  - obec a rekreačnú zónu zásobovať z vrtov HBS v katastri obce, vybudovať dve tlakové pásma rozvodu,
  - do III.tlakového pásma čerpať vodu jestvujúcou čerpacou stanicou pri úpravni, do II.tlakového pásma ju ďalej prečerpávať stanicou umiestnenou pri vodojeme III.pásma,
  - v celom urbanizovanom území vybudovať splaškovú kanalizáciu, odpadové vody čistiť v ČOV položenej za hranicou II.ochranného pásma vodných zdrojov,
  - zrekonštruovať hrádze Veľkej a Malej Kolpašskej nádrže, nádrže využívať ako zdroj úžitkovej vody a na rekreačné účely.

- Zásobovanie strediska Banský Studenec elektrickou energiou zabezpečiť podľa týchto zásad (ods. 9.4.2.) :
  - transformátory T1 až T4 vymeniť za výkonnejšie (400 kVA), súčasne vymeniť aj rozvádzače nn,

vzdušnú sekundárnu sieť v obci rekonštruovať,
- vybudovať nový 400 kVA murovaný transformátor T8 pri vybavenosti jazier, sekundárny rozvod nn pre objekty budovať ako kábelový.

- Telekomunikácie v stredisku Banský Studenec dobudovať podľa týchto zásad (ods. 9.6.2.) :
  - miestnu telefónnu sieť rozšírenú o nové stanice, cez jestvujúci kábel zapojiť do MTO Banská Štiavnica, nové objekty vybavenosti pripájať úložným telefónnym káblom,

- Koncepciu rozvoja lesného hospodárstva a poľnohospodárskej výroby zabezpečiť takto (časť 10):
  - ovčín pri jazerách zrušiť, hospodársky dvor z východného okraja sídla premiestniť na inú vhodnejšiu lokalitu.

2.2.2. Smerná časť :

- Uvažovať s týmito ubytovacími kapacitami zariadení rekreácie a cestovného ruchu (počet postelí) :
  ICHR = 248, viaz. CR = 266, voľný CR = 8 spolu = 594

- Stredisko rekreácie a cestovného ruchu dimenzovať takto :

- Rozloha rekreačného priestoru	1 750 ha
z toho na rekreačné využitie	1 350 ha
- Priemerná denná návštevnosť	2 300 osôb
z toho v lete	3 000 osôb
v zime	2 150 osôb
- Zaťaženosť priestoru návštevníkmi v lete	2,22 os/ha
v zime	1,59 os/ha
- Krajinný typ : podhorský pri vode	II. – III.
- Funkčný význam priestoru	celoštátny

- Kapacity vybavenosti:

		v r. 1985	do r. 2000	po r. 2000
Ubyt. (post.) :	- komerč.zar. CR	-	80	140
	- podnik.zar.	166	266	266
	- indiv.chaty	436	284	284
	- indiv.chalupy	28	104	104
	- verej.táboriská	200	300	300
Strav. (stol.)	- komerč.zar. CR	-	170	220
	- podnik.zar.	50	110	110

Šport,relax (zar.) - pri vode:
- zariadenia pre vodné športy
- požičovňa člnov
- priestor pre rybolov
- úprava pre windsurfing
- hygienické zariadenia a šatne

- inde:
- lyžiarsky svah s vlekom
- lyžiarska bežecká trať
- pohybové aktivity

- Vo výhľade po r. 2000 dobudovať kapacity :

Ubyt. (post.)	- komerč.zar.CR	60
Strav. (stol.)	- komerč.zar. CR	100

2.3. ZÁSADY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA

Priestorové usporiadanie a funkčné využitie obce Banský Studenec bolo riešené tak, že v zastavanom území sídla sa dobuduje občianska vybavenosť, ktorá bude slúžiť aj návštevníkom a v priľahlom priestore jazier sa dokompletuje relaxačná, športová a obslužná vybavenosť strediska.

Základná urbanistická koncepcia bola formulovaná takto:
- uvoľnenie urbanizácie západne a severne od jazera,
- koncentrácia vybavenosti východne od jazera,
- druhé centrum vybavenosti v obci pri nástupe k jazeru,
- dobudovanie lyžiarskeho vleku, zjazdovky a bežeckej trate,
- výstavba IBV v prelukách a na južnom okraji sídla,
- lokalita Zvotle bez novej výstavby.

V zastavanom území obce sa mala rozšíriť a skvalitniť štruktúra občianskej vybavenosti, menovite:
- Rekonštruovať jestvujúce centrum vybavenosti (obecný úrad, pošta, pohostinstvo, presun materskej školy do budovy zrušenej základnej školy).
- Vybudovať druhé centrum vybavenosti pri odbočke cesty k jazerám (viacúčelová sála, klubovne, reštaurácia, predajne a služby).
- Nové rodinné domy lokalizovať na miesta asanácií, do prelúk, v okolí druhého centra vybavenosti a na južný okraj obce.
- Chalupársku rekreáciu orientovať na vhodné stavby v zastavanom území obce a hlavne na zástavbu v časti Zvotle.

V rekreačnej zástavbe pri jazerách sa mal posilniť podiel voľného cestovného ruchu a podnikovej rekreácie, obnoviť pôvodný výzor jazier a zlepšiť rekreačné a hygienické pomery pri vode. Preto bola navrhnutá asanácia 46 objektov ICHR (184 post.) v tzv. ochrannom pásme (50 m) Veľkého jazera. Kompenzáciou mala byť dostavba 8 objektov ICHR (32 post.) mimo pásma. Mal sa založiť areál voľného cestovného ruchu pri prístupe k jazeru s kempingom (300 osôb), hotelom (80 post., 170 stol.), s obslužnou vybavenosťou a so športovými plochami. Podniková rekreácia sa mala doplniť dobudovaním rozostavaného objektu Rudných baní (40 post.) a zariadenia VŠE Bratislava (60 post.).

Ako rozhodujúci faktor rozvoja obce Banský Studenec a kategorická podmienka vzniku strediska cestovného ruchu vyššieho významu bolo požadované a riešené vybudovanie technickej infraštruktúry: kanalizácie a čistenia odpadových vôd, zásobovania vodou, cestnej a statickej dopravy, dobudovanie elektrických rozvodov a telekomunikačných systémov.

Zodpovedajúcim spôsobom bola riešená aj problematika ochrany a zlepšenia prírodného a životného prostredia. Boli navrhnuté podrobne špecifikované úpravy trávnatých plôch pláží a zelene v okolí jazier, zelene pri rekreačných zariadeniach a bola tiež riešená redukcia náletovej vegetácie znečisťujúcej vodné plochy a introdukovaných exotických drevín a kríkov v okolí objektov ICHR. Časť pôvodného lesa medzi obytnou zástavbou obce a areálom cestovného ruchu pri jazerách bola navrhnutá na prekategorizovanie na les osobitného určenia (lesopark) s príslušnou terénnou vybavenosťou.

2.4. ZMENA PODMIENOK REALIZÁCIE ÚZEMNÉHO PLÁNU

Hneď po schválení Územného plánu SCR Banský Studenec nastali zásadné politické a spoločenské zmeny podmienok pre jeho realizáciu. S tým súvisiace nové legislatívne úpravy už neboli v ňom premietnuté. V roku 1999 bol vypracovaný tzv. čiastkový doplnok ÚPN SCR Banský Studenec, ktorý sa týkal len severnej časti Veľkého jazera. Jeho deklarovaným cieľom bolo „riešiť zvýšenie ekologickej stability v jestvujúcom ochrannom pásme". V skutočnosti išlo o zlepšenie prostredia a dopravných pomerov v okolí dvoch individuálnych rekreačných chát a o elimináciu dopadu ochranného pásma vodnej plochy. Tento dokument bol na základe stanoviska Krajského úradu – odboru životného prostredia v Banskej Bystrici č. 2000/04577-Mt,Mg zo dňa 12.6.2000 v štádiu konceptu riešenia pozastavený, ako nespĺňajúci podmienky pre aktualizáciu platnej územnoplánovacej dokumentácie.

Viaceré zásadné dokumenty regionálneho významu zahŕňajúce aj obec Banský Studenec, ako napr. zápis Banskej Štiavnice do listiny svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO (v roku 1993) alebo vypracovanie regionálneho Územného systému ekologickej stability okresu Žiar nad Hronom (z roku 1992) sa nestali podnetom pre doplnok a aktualizáciu pôvodného Územného plánu SCR Banský Studenec.

Ani vládou SR v roku 1998 schválený ÚPN VÚC Banskobystrický kraj doteraz nebol v územnoplánovacej dokumentácii obce a SCR Banský Studenec zohľadnený. Jeho akceptácia je predmetom riešenia príslušných častí tohto Generelu. Ale zmeny nemajú zásadný dopad na pôvodne schválené riešenie rozvoja, pretože sú viac formálne a v problematike rekreácie a cestovného ruchu ovplyvňujú len smernú časť Územného plánu SCR Banský Studenec.

3. STAV REALIZÁCIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

V roku 2000 skončilo návrhové obdobie Územného plánu SCR Banský Studenec. Preto stav jeho realizácie v období spracovania tohto Generelu je možné zhodnotiť, porovnaním s návrhom k roku 2000.

3.1. REALIZÁCIA STRATEGICKÉHO CIEĽA

Základná stratégia navrhnutého územného rozvoja Banského Studenca, ako nestrediskovej obce bez výraznejšej hospodárskej a sociálnej základne, spočívala vo využití jej prírodných a civilizačných daností pre vybudovanie sídelného strediska rekreácie a cestovného ruchu (SCR) až celoštátneho významu. Rozhodujúcim podmieňujúcim faktorom bolo vybudovanie zodpovedajúcej technickej infraštruktúry, osobitne vodovodu a kanalizácie s ČOV, dobudovanie špecifickej a relaxačnej vybavenosti pre tzv. voľný cestovný ruch a asanácia stavieb a zariadení degradujúcich krajinné prostredia a funkčnosť vodnej plochy Veľkého Kolpašského jazera.

Tento *strategický cieľ územného plánu nebol dosiahnutý ani len čiastočne.* Technická infraštruktúra a špecifická vybavenosť, až na malé výnimky, nebola vybudovaná a pomery v okolí jazera sa oproti stavu v roku 1985 výrazne a nezvratne zhoršili. Žiaden objekt ICHR nebol asanovaný, naopak ich počet ďalej vzrástol. Stúpa aj sezónna, krátkodobá, pasantná návštevnosť, čo bez primeraných úprav terénu, zariadení a vybavenosti pri jazere ohrozuje jeho rekreačnú i biologickú hodnotu. Skryté, ale o to katastrofickejšie nebezpečie predstavuje chýbajúca preventívna ochrana a technická údržba vodného diela, hlavne jeho hrádze.

V porovnaní so schváleným Územným plánom SCR Banský Studenec boli rekreačné kapacity v tejto lokalite v roku 2000 nasledovné:

		plán	stav	podiel
Ubytovanie (post.) :	- komerč.zar.CR	1/80	-	0 %
	- podnik.zariad.	8/266	9/160	60 %
	- indiv.chaty	71/284	125/500	176 %
	- indiv.chalupy	26/104	50/200	192 %
	- verej.táboriská	1/300	-	0 %
Stravovanie (stol.)	- komerč.zar.CR	1/170	-	0 %
	- podnik.zariad.	2/110	2/80	73 %
Šport,relax	- zariad.pre vodné športy		-	0 %
	- požičovňa člnov		-	0 %
	- priestor pre rybolov		nevyhrad.	0 %
	- úprava pre windsurfing		neuprav.	0 %
	- hygienické zariad. a šatne		nefunkč.	0 %
	- lyžiarsky svah s vlekom		nefunkč.	0 %
	- lyžiarska bežecká trať		-	0 %

3.2. BILANCIA DOSIAHNUTÉHO STAVU ROZVOJA

Bilancia rozvoja SCR od roku 1987 do roku 2000 je kontraproduktívna. Parametre Banského Studenca ako strediska cestovného ruchu sa výrazne zhoršili. Zvýšením podielu individuálnej chatovej a chalupníckej rekreácie sa obec stala doménou krátkodobej letnej rekreácie, zväčša obyvateľov Banskej Štiavnice a rodinnej rekreácie majiteľov chát a chalúp. Napriek stále vysokej atraktivite stredisko v takomto stave má len miestny význam. Domáci i zahraniční účastníci cestovného ruchu prichádzajú sem viac z nostalgie a zotrvačnosťou. Postupne budú aj oni vyhľadávať konkurenčné lokality s jazerami v okolí, ktoré aj keď polohovo menej atraktívne, sú už teraz návštevnícky príjemnejšie a lepšie vybavené.

Za najhorší jav, s takmer neriešiteľnými negatívnymi následkami je treba považovať: legalizáciu vlastníctva drevených chatiek v bývalom areáli Rudných baní, ktoré boli určené na asanáciu a stavbu obytnej chaty s ovocným sadom v centre plochy pre vybavenosť pri parkovisku. Tým sa zablokovala výstavba centra strediska (kemping, areál VŠE) a hlavný prístup z neho na brehy Veľkého jazera. Nielenže sa nepodarilo zlikvidovať ani jeden z objektov ICHR stojacich tesne pri vode, ale naopak tieto sú ešte viac a nepriechodnejšie ohradené. Je zjavná tendencia umiestňovať tu aj ďalšie improvizované a jazero dehonestujúce stavby.

Bilancia rozvoja sídelnej časti Banského Studenca je o niečo pozitívnejšia. Rekonštruovali sa objekty vybavenosti v pôvodnom centre pri kostole a zlepšili sa dopravné pomery. Oproti predpokladom územného plánu sa značne rozšírila prestavba starších objektov na chalupy alebo obytno-rekreačné domy. Ale rozvoj novej obytnej výstavby a vybavenosti je blokovaný tým, že chýba kanalizácia a pretrvávajú problémy s pitnou vodou. V dôsledku toho sa trvalo zhoršuje znečistenie potoka s dopadom na celé sídlo.

Stav krajinného prostredia v okolí Banského Studenca a spôsob jeho ochrany i hospodárskeho využívania z rekreologického hľadiska tiež nie je uspokojivý. Napriek tomu, že podľa USES-u okresu celý kataster obce je charakterizovaný ako potenciálne biocentrum a podstatná časť katastra ako chránené územie vodných zdrojov, navrhnuté režimové opatrenia pre prvovýrobu, hlavne poľnohospodársku sa zjavne neuplatňujú. O tom, že sa tu požaduje silne obmedziť až vylúčiť orbu a na niektorých lokalitách aj intenzívne obrábanie pôdy, vedenie poľnohospodárskeho družstva a obyvatelia obce zrejme ani nevedia.

Veľkým negatívom Banského Studenca je to, že poľnohospodársku pôdu v jeho katastri užíva agropodnik (PD) so sídlom v Prenčove. Tento doteraz neprejavil záujem zavádzať pre obec primeranejšie a efektívnejšie formy gazdovských hospodárstiev, využívajúcich aj doplnkové možnosti agroturistiky a vidieckej rekreácie.

Oveľa lepší je stav v lesnom hospodárstve. Podnik Školské lesy má sídlo v miestnej časti obce, v Kysihýbli a jeho pôsobenie v tunajších lesoch zodpovedá jeho poslaniu. Určitým nedostatkom je, že poloha návštevnícky atraktívneho Arboréta Kysihýbeľ a vstup do neho i náučný chodník sú orientované na Banskú Štiavnicu a obec Banský Studenec z toho teraz vôbec neprofituje.

Z celkového hodnotenia realizácie Územného plánu SCR Banský Studenec vyplýva, že náročný *cieľ dať do roku 2000 obci charakter strediska cestovného ruchu až celoštátneho významu sa nepodarilo splniť* ani len v náznakoch. Zapríčinil to súhrn nepriaznivých vonkajších i vnútorných podmienok. V minulosti to bola hlavne zmeškané možnosti vybudovať technickú infraštruktúru obce a vytvoriť majetkovo-právne podmienky pre lokalizáciu navrhnutých zariadení komunálnej a špecifickej vybavenosti. V súčasnosti je to zjavne nízka občianska a podnikateľská aktivita domáceho prostredia,

spojená s kritickým nedostatkom investičného a prevádzkového kapitálu a tiež s nezáujmom o združovanie aktivít a prostriedkov. Obec Banský Studenec len vegetuje akoby v tieni mesta Banská Štiavnica. Mesto prekonávajúc vlastné problémy prehliada, že aj Kolpašské jazerá sú súčasťou ním spravovaného kultúrneho dedičstva a významnou danosťou jeho turistického potenciálu.

4. AKTUALIZOVANÁ KONCEPCIA ROZVOJA

4.1. REÁLNE VARIANTY MOŽNÉHO ROZVOJA

Súčasný stav (v roku 2000) územného rozvoja obce Banský Studenec z hľadiska využívania jej potenciálu a prírodných i civilizačných daností možno charakterizovať ako *pretrvávajúcu stagnáciu.* Takáto stagnácia v dlhodobom výhľade ohrozuje existenciu samotných Kolpašských jazier ako najvýznamnejšej rekreologickej danosti územia. Hrádzu jazier nebude mať kto a za čo udržovať. Hrozba havárie hrádze si vynúti jazerá vypustiť. A obec tak stratí možnosť využiť rekreáciu a cestovný ruch ako hlavné odvetvie svojho rozvoja a prosperity.

V podmienkach trhového hospodárstva si obec pre svoj trvalo udržateľný rast musí vybudovať vlastnú hospodársku základňu. Optimálne bude, ak sa obec naozaj stane strediskom cestovného ruchu. Ale môže tiež len participovať na rozvoji Banskej Štiavnice ako jej satelit. V obidvoch prípadoch je existenčným záujmom Banského Studenca zachovať a plne využiť potenciál územia, ktorého dôležitou súčasťou sú práve Kolpašské jazerá.

Z rozboru súčasného stavu vyplýva, že v územnom pláne Banského Studenca z roku 1988 vytýčenú stratégiu priameho ťahu na vybudovanie aktívnej hospodárskej základne v podobe strediska cestovného ruchu vyššieho významu sa nepodarilo naplniť. Preto je treba tento cieľ sledovať aj v budúcnosti. Ale podmienky na jeho dosiahnutie sú oproti minulosti oveľa ťažšie. Hlavne je nutné vybudovať finančne veľmi náročnú technickú infraštruktúru obce. Bez nej nemožno realizovať žiadne väčšie stavebné aktivity ani pri jazerách ani v samotnom sídle. A bez komerčne využiteľných aktivít stredisko cestovného ruchu nevznikne a prosperita obce sa nezvýši. Naopak, náklady na údržbu a ochranu obce pred hroziacou haváriou hrádze jazier budú čoraz viac ochudobňovať obecný rozpočet. Treba počítať s tým, že privatizácia štátneho sektora bude pokračovať a jazerá sa stanú majetkom obce. Čo bude potom?

Uvedená východisková situácia si vyžaduje, aby Generel rozvoja cestovného ruchu obce Banský Studenec riešil minimálne dve varianty budúceho možného vývoja, a to:

- *1. stabilizačný variant*, zameraný na zachovanie jestvujúcich rekreačných daností a aktivít cestovného ruchu, s minimálnymi finančnými nákladmi,
- *2. rozvojový variant*, zameraný na dosiahnutie pôvodného cieľa, vybudovanie strediska cestovného ruchu vyššieho významu, s primerane veľkými investíciami.

Vecná a časová nadväznosť variantov predpokladá, že sa *hneď teraz začne realizovať 1. stabilizačný variant, a keď sa pre to vytvoria podmienky, prejde sa na 2.. rozvojový variant.* To znamená, že 1. stabilizačný variant môže byť krátkodobý (5-10 rokov), ale aj strednodobý (20-30 rokov). Rozhodujúce je udržať kvalitu a funkčnú využiteľnosť rekreačných daností, hlavne jazier dovtedy, kým sa nepodarí vybudovať infraštruktúru obce, hlavne vodovod a kanalizáciu. To umožní realizovať 2. rozvojový variant, ktorý je treba považovať za dlhodobý (30-50 rokov).

Hlavným cieľom obidvoch variantov je vytvoriť z odvetvia rekreácie a cestovného ruchu aktívnu hospodársku a sociálnu základňu obce. V 1. variante aspoň takú silnú, aby kryla náklady obce na zachovanie kvality prírodného a životného prostredia a funkčnosť i bezpečnosť jazier. V 2. variante už takú rozvinutú, aby sa stala nosnou hospodárskou základňou obce a bola trvalým zdrojom prosperity obce a sociálnej pohody jej obyvateľov.

4.2. VARIABILITA CHARAKTERU STREDISKA

Variantné možnosti budúceho vývoja obce si vyžadujú prispôsobiť tomu aj budúci charakter strediska SCR :

- *v 1. stabilizačnom variante* – dobudovať v podstate už založené *stredisko prímestskej rodinnej rekreácie, letnej rekreácie pri vode a agroturistiky, miestneho významu;*
- *v 2. rozvojovom variante* – prebudovať ho na *stredisko vidieckej rekreácie pri vode, agroturizmu a náučno-poznávacej turistiky regionálneho až celoštátneho významu.*

Pri tom treba zdôrazniť, že obidva varianty riešenia *plne rešpektujú základnú urbanistickú koncepciu rozvoja schválenú v Územnom pláne SCR Banský Studenec z roku 1988* a z nej vyplývajúcu organizáciu, priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia a tiež zásady ochrany a ekologickej stability prírodného i obytného prostredia.

Zjednodušene možno povedať, že *1. stabilizačný variant predstavuje akýsi minimálny program*, umožňujúci prežiť obdobie stagnácie a po ňom zrealizovať už v ÚPN SCR vytýčený *cieľový program, t.j. 2. rozvojový variant.* Zásadný rozdiel je v tom, že *1. stabilizačný variant si nevyžaduje vybudovanie centrálneho vodovodu, kanalizácia a čistenia odpadových vod v obci.* Naproti tomu *2. rozvojový variant bez vybudovania komplexnej technickej infraštruktúry obce sa nedá realizovať* a ani sa nemôže s ním uvažovať.

V rokoch 1988 až 2000 schválené nadradené územnoplánovacie dokumenty a podklady, ako je Územný plán VÚC Banskobystrický kraj z roku 1998 a Koncepcia územného rozvoja Slovenska (KÚRS II.znenie) zásady rozvoja obce stanovené v pôvodnom Územnom pláne SCR Banský Studenec z roku 1987 nezmenili ani podstatnejšie neovplyvnili. Ale zvýšili sa nároky na ochranu prírody, pamiatok, vodných a iných prírodných zdrojov a tým sa aj sprísnili podmienky pre funkčné využívanie a nadväznú urbanizáciu územia.

Prehodnotenie rekreologického potenciálu katastra obce Banský Studenec potvrdzuje, že pôvodne stanovená návštevná kapacita SCR Banský Studenec (leto 3 000, zima 2 150, ročne 2 300 osôb za deň) zodpovedá kritériám jeho využiteľnosti. Ale platí len pre 2. rozvojový variant, t.j. pri komplexne vybudovanej územnej infraštruktúre a štandardnej i špecifickej vybavenosti. *Pre 1. stabilizačný variant sa kapacita SCR musí redukovať na mieru únosnú* pre technicky nechránené a teda aj ekologicky zraniteľnejšie územie. Táto redukcia je vzhľadom na neurčitosť dosiahnutej úrovne vybavenosti asi 60-80 % z optimálnych ukazovateľov (leto 2 200, zima 300, ročne 1 000 osôb za deň).

4.3. AKTUALIZÁCIA FUNKČNÉHO ZAMERANIA STREDISKA

Zmeny spoločenských, vlastníckych a právnych pomerov po roku 1990 si vyžadujú prehodnotiť a aktualizovať aj funkčné zameranie a náplň strediska Banský Studenec.

Územný plán SCR Banský Studenec z roku 1987 bol ešte determinovaný faktormi centrálneho plánovania, diskriminácie foriem a prejavov súkromného vlastníctva, preferovaním poľnohospodárskej veľkovýroby, monopolom štátnych organizácií pri správe a využívaní prírodných zdrojov a danosti a zjednodušeným spôsobom manipulácie s pozemkami pri zmene ich funkčného využitia. V odvetví rekreácie a cestovného ruchu sa to prejavovalo administratívnym obmedzovaním individuálnej, hlavne chatovej rekreácie a preferovaním podnikovej – odborárskej rekreácie, s nízkym štandardom vybavenosti. Kontraverzné bolo postavenie tzv. voľného cestovného ruchu (komerčné ubytovacie

a stravovacie zariadenia), ktorý sa v plánovaní silne preferoval, ale v skutočnosti takmer vôbec nerealizoval. (Obmedzené investičné prostriedky smerovali len do vybraných regiónov a lokalít).

Čiastočne preto a čiastočne aj pre nedostatok iniciatívy zo strany obce, hlavne pri budovaní infraštruktúry, stredisko Banský Studenec ostalo stagnovať v polohe veľkej chatovej lokality, výletného miesta pri vode a rekreačnej dediny. Koncepcia dobudovania vyššej a špecifickej vybavenosti pre cestovný ruch bola dobrá a veľmi potrebná, ale v podmienkach prebiehajúcej transformácie spoločnosti ju už nemal kto a začo realizovať.

Po roku 1989 sa podmienky pre cestovný ruch podstatne zmenili. Stal sa výhradnou záležitosťou podnikateľských aktivít. A podnikateľské aktivity (zatiaľ veľmi obmedzené) smerujú tam, kde je možné vytvoriť výnosnú ponuku pre domácu i zahraničnú klientelu, so zaručenou návratnosťou vložených investícií.

Ukazuje sa, že základná orientácia, zameraná na využitie rekreácie a cestovného ruchu ako rozhodujúceho činiteľa pre trvalú udržateľnosť života a prosperitu obce Banský Studenec bola správna a zostala s ešte väčšou naliehavosťou platná aj v nových podmienkach. Ale jej obsah, založený na obmedzovaní individuálnych foriem rodinnej rekreácie, na podpore odborárskej rekreácie a na budovaní kapacít tzv. voľného cestovného ruchu bez adresného zamerania na konkrétnu klientelu bol už od počiatku nereálny. Individuálne formy rekreácie sa výrazne posilnili (+ 76 %), odborárska rekreácia stagnuje alebo zanikla (- 40 %), zariadenia voľného cestovného ruchu nie sú (0 %). Nie je ani žiadna relaxačná, obslužná a technická vybavenosť.

Pre úspešný rozvoj strediska rekreácie a cestovného ruchu Banský Studenec (a ten môže byť úspešný len ak tu budú návštevníci prinášať a míňať peniaze) tu musí byť podnikateľsky zaujímavá ponuka takých aktivít, ktoré budú návštevnícky atraktívne a tým aj ziskové.

4.4. ORIENTÁCIA NA VIDIECKY AGROTURIZMUS

Prírodné a civilizačné danosti, ale aj história a tradície Banského Studenca naznačujú, že najperspektívnejšou špecializáciou pre podnikanie v cestovnom ruchu môže byť vidiecka rekreácia, spojená s agroturizmom. Bázu pre takéto podnikanie môže vytvoriť napr. chov a využitie jazdeckých a ťažných koní, relaxačný a športový rybolov, poľovníctvo a prírodovedné expozície.

Z predchádzajúcich záverov vyplýva, že základné ukazovatele sídelného strediska rekreácie a turizmu (SCR) Banský Studenec je treba aktualizovať takto :

Ukazovateľ Kapacity strediska	1.variant stabilizácia	2.variant rozvoj
- Rozloha rekreačného priestoru	1 919 ha	1 919 ha
z toho: rekreačne využiteľné plochy	492 ha	575 ha
- Limit zaťaženosti plôch	2 os./ha	4 os./ha
priemerná návštevnosť za deň	1 000 os.	2 300 os.

- Parametre rekreačného útvaru	sídelné stredisko CR	
druh	SSCR	SSCR
krajinný typ	1	2 + 3
význam	miestny	celoštátny
kapacita vybavenosti – leto os.	2 200	3 000
- zima os.	600	2 300
podiel ubyt. a pasant. os.	1 : 2	1 : 3
počet post. v ubyt.zariad.	1 000	1 540
priemerná obsadenosť post.	60 %	65 %
počet stol. v stravov.zariad.	240	750
časové využitie (sezóna)	30-40 dní	180-220 dní

- Funkčné zameranie SCR
  1. variant – krátkodobá rekreácia pri vode, rodinná chatová a chalupnícka rekreácia, agrorekreácia
  2. variant – vidiecky agroturizmus, vedecko-poznávacia turistika, rekreačný pobyt pri vode, rodinná chatová a chalupnícka rekreácia

- Špecifická vybavenosť pre:
  1. variant – chatárenie, chalupárenie, kúpanie, člnkovanie, relax pri vode, loptové hry, piknik, pohybové aktivity, turistika, poznávanie prírody a pamiatok, lyžovanie, sánkovanie, korčuľovanie
  2. variant – rekreačný pobyt pri vode, kúpanie, člnkovanie, hry a zábava pri vode, loptové hry, piknik, táborenie, jazdectvo, pohybové aktivity, poznávanie a skúmanie lesnej flóry a fauny, náučné a vedecké podujatia, poľovníctvo, športové, kultúrne, spoločenské a zábavné podujatia, chatárenie a chalupárenie, zjazdové a bežecké lyžovanie, sánkovanie, korčuľovanie

- Marketingová orientácia:
  1. variant – celoročné služby pre chatárov, chalupárov a rekreantov v podnikových zariadeniach, sezónne služby pre pasantných návštevníkov jazera a pre tranzitných turistov
     - založenie základne pre agroturizmus, hlavne chov jazdeckých a poťahových koní, zatraktívnenie poľovníctva a rybolovu, založenie zverína alebo obory
  2. variant – celoročné služby pre ubytovaných v komerčných a podnikových zariadeniach a v rodinných chatách, pre chatárov a chalupárov, sezónne služby pre pasantných návštevníkov jazera, turistov a lyžiarov a príležitostné služby pre účastníkov podujatí a akcií
     - dobudovanie centra pre agroturizmus a vedecko-poznávací turizmus, hlavne komerčných ubytovacích zariadení, jazdeckého areálu, jazdeckých a poťahových trás, zintenzívnenie chovu rýb, prevádzka zverína a zooexpozácie, predĺženie náučného chodníka Kisyhýbeľ – Banský Studenec, vybudovanie okružných jazdeckých a poťahových trás.

- Kooperácia a koordinácia :
  1. variant – spolupráca s mestom Banská Štiavnica v záujme zabezpečenia kvality podmienok pre prímestskú rekreáciu obyvateľov sídliska Drieňová a pre krátkodobú rekreáciu a poznávací turizmus návštevníkov Banskej Štiavnice a jej okolia.
  2. variant – zapojenie informačného systému Banskej Štiavnice na ponuku turistických aktivít Banského Studenca, kooperácia s Banskou Štiavnicou a Svätým Antonom pri organizácii a využívaní spoločných náučných, jazdeckých, cykloturistických a mototuristických trás, spoluúčasť pri budovaní regionálneho komplexu agroturizmu a vedecko-poznávacej turistiky v Banskom Studenci a pri organizovaní jeho podujatí.

Na základe týchto aktualizovaných ukazovateľov je možné konkretizovať aj nosné rozvojové programy a ich územnotechnické a marketingové zabezpečenie.

5. ROZVOJOVÉ PROGRAMY STREDISKA

Trvalo udržateľný rozvoj obce a strediska cestovného ruchu Banský Studenec je závislý na realizácii niektorých rozvojových programov, ktoré naštartujú širšiu spoločenskú a hospodársku aktivitu. Tieto programy sú nosné, podmieňujúce a nadstavbové. Sú diferencované pre obidva varianty rozvoja obce.

5.1. STABILIZAČNÝ VARIANT

V tomto variante je treba zabezpečiť na presnejšie nevymedzené obdobie (od 5 do 30 rokov) zachovanie obytnej a rekreologickej hodnoty jestvujúcich daností obce. Prioritou sú jazerá, pôvodný urbanistický ráz obce a architektúra jej stavieb, zvyky a tradície, charakter a kvalita prírodného a obytného prostredia, ochrana vodných zdrojov a primárnej hospodárskej základne (pôda, lesy).

5.1.1. Nosné programy

- Zlepšenie podmienok pre letný relax a kúpanie na Veľkom Kolpašskom jazere:
  - sezónne zónovanie jazera na sektory pre kúpanie, člnkovanie, detské kúpalisko a pre ochranu flóry a fauny jazera,
  - uvoľnenie a vybudovanie prístupov k detskému kúpalisku, prístavisku člnkov a plážam jazera,
  - vyčistenie a úprava pláží, vybudovanie ich hygienickej a prevádzkovej vybavenosti,
  - vybudovanie plaveckej, relaxačnej a rodinnej pláže, prístaviska pre člnky alebo vodné bicykle a detského kúpaliska so základnou vybavenosťou (šatne, WC),
  - zatraktívnenie kúpalísk a pláží vybudovaním zábavnej, relaxačnej a športovej vybavenosti,
  - zriadenie stanovišťa sezónnej záchrannej služby a prvej zdravotníckej pomoci,
  - vybudovanie sezónnych predajných stánkov a bufetov s prístreškami.

- Založenie areálu vyššej a špecifickej vybavenosti pri nástupe východne od Veľkého Kolpašského jazera:
  - vybudovanie autobusovej otočky na prístupovej ceste a ekologicky zabezpečeného odstavného parkoviska,
  - vybudovanie turistického kempingu pre karavany a stany so základnou obslužnou vybavenosťou,
  - obnova funkčnosti predajne potravín, jej prestavba na viacúčelové obslužné zariadenie,
  - vybudovanie tenisového ihriska a plôch pre plážové loptové hry a relax pri nástupe k plážam.

- Prestavba ovčína na stanicu alebo stredisko chovu a výcviku jazdeckých a ťažných koní:
  - asanácia ovčína, vyčistenie areálu, výstavba hospodárskych objektov a zariadení pre chov koní,
  - vybudovanie výbehov, cvičných plôch a plôch pre pasenie koní,
  - vytrasovanie jazdeckých vychádzkových, turistických a poznávacích trás.

- Založenie areálu základnej vybavenosti pre rodinnú rekreáciu na Kaplánskom:
  - vybudovanie areálu pre loptové hry, detského lyžiarskeho areálu a piknikového miesta,
  - vybudovanie sezónneho predajného stánku s bufetom a prístreškom v chatovej zástavbe pri ceste.

- Vybudovanie menšej vodnej plochy (0,3 – 0,4 ha) v lokalite Kaplánske ako rybníka alebo dočasného zdroja pitnej vody.

- Dobudovanie individuálnych rekreačných objektov (chát a domov) v okolí Kolpašských jazier:
  - dobudovanie individuálnych rekreačných chát severne od ubytovacej a obslužnej časti agroturcentra,
  - dobudovanie individuálnych rekreačných chát na severnom okraji lokality Kaplánske,
  - dobudovanie usadlosti na výšine pod Anderlochom vybavenosťou pre agroturistiku.

- Zlepšenie pešieho prístupu na hrádzu Veľkého jazera z centra sídla:
  - úprava jestvujúceho a vybudovanie nových prístupových peších chodníkov.

5.1.2. Podmieňujúce programy

- Vybudovanie lokálneho vodovodu a kanalizácie pre obmedzené zabezpečenie potrieb vybavenosti pri jazerách:
  - prieskum a zachytenie vodných zdrojov pod výšinou Skalka alebo odber a čistenie vody z menšej vodnej nádržky v lokalite Kaplánske,
  - vybudovanie pomocného vodojemu a úpravne vody na kóte 660 m, nad cestou k zariadeniu Dinas,
  - vybudovanie rozvodnej vodovodnej siete do vybavenosti prípadne aj do chát východne od Veľkého jazera,
  - vybudovanie lokálnej časti plánovanej kanalizácie s pripojením vybavenosti a chát východne od jazera,
  - vybudovanie malej biologickej ČOV s čerpacou jímkou pri Malom jazere alebo pod hrádzou.

- Zabezpečenie technického prístupu k päte hrádze, oprava narušených častí hrádze, sfunkčnenie prepadu a prírodných jarkov.

- Zabezpečenie náhradných pozemkov pre majiteľov chát pri vodnej ploche, ktoré sa musia asanovať:
  - umožnenie kúpy náhradných pozemkov a umožnenie výstavby chát na nich.

- Vybudovanie bezpečnostného a prevádzkového pásma Veľkého jazera:
  - majetkovoprávne vysporiadanie stavieb, ktoré znemožňujú prístup k vode a výstavbu vybavenosti,
  - spevnenie brehov jazera proti erózii a vymývaniu ekologicky vhodnými úpravami,
  - úprava dna jazera v areáli detského kúpaliska a okolo plaveckých mól,
  - vybudovanie spevnených nábrežných dopravných pásov pre prístup manipulačných a záchranných vozidiel.

- Rozšírenie kapacity trafostanice a rozvodov k zariadeniam vybavenosti na východnom brehu jazier.

5.1.3. Nadstavbové programy

- Transformácia areálu zariadenia Štiavnické strojárne na komerčne prevádzkovaný areál detského kúpaliska.
- Preorientácia zariadenia Bačíkstav na komerčné zariadenie s prístupom verejnosti.
- Efektívnejšie využitie chovu rýb na jazerách pre komerčné rybárske aktivity.
- Predĺženie náučného chodníka Kysihýbeľ ako vedecko-poznávacej trasy ku Kolpašským jazerám.

- Založenie zverína a zooexpozície ako faunistickej časti regionálneho centra prírodovedného poznávacieho turizmu.
- Jazdecké a cykloturistické, prípadne aj poťahové prepojenie Banský Studenec – Kysihýbeľ – Banská Štiavnica – Svätý Anton.
- Zapojenie expozície kaštieľa na Svätom Antone do štruktúry regionálneho centra prírodovedného poznávacieho turizmu.

5.2. ROZVOJOVÝ VARIANT

Tento variant môže v ľubovoľnom čase naviazať na predchádzajúci stabilizačný variant za podmienky, že sa vybuduje komplexná technická infraštruktúra obce. V tomto variante sa predpokladá, že sa dlhodobe (30-50 rokov) využije celý rekreologický potenciál územia aj pre náročnejšiu domácu a medzinárodnú klientelu, vybudovaním vysokoštandardného strediska agroturizmu a vedecko-poznávacej turistiky. Priority z 1.variantu sa podporia transformáciou poľnohospodárstva, čím sa vytvorí exkluzívna základňa pre vidiecku rekreáciu pri vode, špecifický agroturizmus a pre prírodovedecky zameraný poznávací a vzdelávací turizmus.

Programy rozvoja budú čiastočne nadväzovať na programy z 1.variantu a čiastočne budú nové.

5.2.1. Nosné programy :

- Dostavba areálu vyššej a špecifickej vybavenosti na centrum agroturizmu a prírodovednej turistiky:
  - vybudovanie športhotela so špecifickou relaxačnou a rekondičnou vybavenosťou,
  - zvýšenie štandardu vybavenosti a prípadné rozšírenie kapacity kempingu,
  - zvýšenie štandardu vybavenosti a ekologickej bezpečnosti odstavného parkoviska.

- Dobudovanie obslužnej a športovej časti strediska pre chov a výcvik koní:
  - vybudovanie agrohotela s výhľadom na chovné, výcvikové a ukážkové časti strediska,
  - vybudovanie jazdiarne a plôch pre špecifické jazdecké, športové, relaxačné a liečebné disciplíny,
  - vybudovanie areálu pre ukážky jazdy na koni, turnajových hier a iných jazdeckých atrakcií,
  - vybudovanie vybavenosti pre jazdeckú a kočovnú (záprahovú) turistiku.

- Vybudovanie športového areálu a zooexpozície centra agroturizmu a prírodovednej turistiky:
  - vybudovanie areálu športu a loveckých atrakcií s prevádzkovým objektom a tribúnou,
  - vybudovanie zverína lovnej zvere a zooexpozície regionálnej fauny s vyhliadkovou vežou.

- Dobudovanie vybavenosti pre rodinnú rekreáciu pri vode na Kaplánskom:
  - dobudovanie športového areálu vybavenosťou pre zimné využitie vo forme klziska,
  - prestavba sezónneho stánku na stále obslužné zariadenie (obchod, bistro, požičovňa a pod.).

- Transformácia vhodných rekreačných zariadení na vysokoštandardné komerčné zariadenia pre cestovný ruch:
  - prestavba zariadenia „Dinas" na poľovnícku chatu (zámoček) s exkluzívnou vybavenosťou,
  - prestavba zariadenia Stavoindustria na výletný hostinec s ubytovaním a vyhliadkovou terasou,
  - skvalitnenie okružnej obslužnej cestnej komunikácie okolo jazier s prípojkou do časti Zvotle.

- Vybudovanie centra vyššej vybavenosti v zastavanej časti obce pri odbočke cesty k jazerám:
  - výstavba nového spoločenského a kultúrneho zariadenia vyššieho štandardu,

- výstavba nového obchodného a obslužného zariadenia vyššieho štandardu.

- Vybudovanie areálu zimných lyžiarskych športov pod Šibeničným vrchom, na južnom okraji sídla:
  - vybudovanie lyžiarskeho vleku a zjazdových tratí na severnom svahu Šibeničného vrchu,
  - vybudovanie technickej a obslužnej vybavenosti športového areálu na okraji zástavby sídla,
  - úprava sánkárskeho svahu a plôch pre zimné hry detí a mládeže východne od lyžiarskeho areálu,
  - vybudovanie zasnežovacieho zariadenia zjazdových tratí a sánkárskeho svahu,
  - vybudovanie umelého osvetlenia zjazdových tratí a prípadne aj sánkárskeho svahu,
  - vyznačenie lyžiarskych bežeckých tratí po poľných a lesných cestách v okolí obce, s nástupom z areálu.

- Vybudovanie prírodného lesoparku medzi centrom obce a centrom vybavenosti pri jazerách:
  - kultivácia jestvujúceho lesa, rozšírenie vhodnej prírodnej zelene na pastviny pri Malom jazere,
  - vybudovanie štruktúry peších prechádzkových trás, oddychových a vyhliadkových miest,
  - začlenenie prírodného areálu pre behy a rekondíciu s terénnou vybavenosťou,
  - vytvorenie plôch pre slnenie (solárií).

- Transformácia osady Kysihýbeľ a neďalekého Arboréta na základňu poznávacieho prírodovedného turizmu:
  - dobudovanie expozičnej a obslužnej vybavenosti pre návštevníkov pri vstupe do Arboréta,
  - vybudovanie paralelnej jazdeckej a cyklistickej trasy náučného chodníka Kysihýbeľ – Kolpachy,
  - modernizácia prípadne rozšírenie poľovníckej strelnice na Drieňovej.

5.2.2. Podmieňujúce programy :

- Vybudovanie celoobecného vodovodu s dvoma tlakovými pásmami, zásobovaného z jestvujúcej čerpacej stanice.
- Vybudovanie integrovanej verejnej kanalizácia s čistiarňou odpadových vôd a ich dočistením pred recipientom.
- Komplexná rekonštrukcia a dobudovanie cestných komunikácií a verejných dopravných zariadení v obci.
- Dobudovanie štruktúry trás a vybavenosti pešej dopravy, hlavne medzi sídlom a priestorom jazier.
- Modernizácia a dobudovanie siete a zariadení pre zásobovanie elektrickou energiou obce.
- Vybudovanie ekonomicky a ekologicky efektívneho systému tepelného hospodárstva v obci.
- Modernizácia a dobudovanie systému telekomunikácií a pokrytia rádiokomunikačnými signálmi.

5.2.3. Nadstavbové programy :

- Transformácia poľnohospodárskej výroby, prechod na formy miestnych agrofariem a horských gazdovstiev.
- Prechod na ekologicky únosné metódy obhospodarovania a ochrany pôdy podľa režimov USES.
- Zavedenie efektívnejšieho systému rybného hospodárstva, vybudovanie chovnej základne v obci.
- Intenzifikácia a špecializácia chovu lovnej lesnej a poľnej zveriny a vtáctva, dobudovanie poľovníckych zariadení.
- Rozvoj aktivít prezentácie historických foriem lovu a loveckých zbraní.
- Komplexná krajinársko-estetická a ekologická integrácia priestoru pri Kolpašských jazerách.
- Prestavba vhodných rekreačných objektov v sídle a v osadách na agropenzióny.
- Iniciovanie vzniku diaľkových okruhov pre jazdeckú a poťahovú turistiku s prepriahacími stanicami.

- Využitie miestnych tradícií a remesiel na vytvorenie ponuky suvenírov a špecifických výrobkov pre návštevníkov.

Tu uvedené nosné programy rozvoja obce a strediska cestovného ruchu Banský Studenec, hlavne v časti týkajúcej sa technickej infraštruktúry (zásobovanie vodou, kanalizácia, energetika, doprava, telekomunikácie) sú prevzaté z riešení schválených v pôvodnom Územnom pláne SCR Banský Studenec z roku 1987. V prípade ich realizačnej prírpavy a projekcie sa musia korigovať podľa aktuálnych zmien potreby, prevádzkových podmienok a disponibilných technológií.

6. ODVETVOVÁ ORGANIZÁCIA OBCE

Nové odvetvové kritériá cestovného ruchu pre organizáciu rekreačných útvarov sídelného typu a tiež začlenenie Banského Studenca do aktualizovanej štruktúry vyšších územných jednotiek rekreácie a cestovného ruchu si vyžaduje tomu prispôsobiť aj v ÚPN SCR stanovené priestorové usporiadanie a funkčné členenie obce. Zároveň je treba konkretizovať spádové okruhy rekreačných záujmov veľkých miest – zdrojov návštevnosti, v ktorých sa obec Banský Studenec nachádza.

6.1. VYŠŠIE ÚZEMNÉ JEDNOTKY REKREÁCIE A CESTOVNÉHO RUCHU

V Územnom pláne VÚC Banskobystrický kraj z roku 1998 je stredisko cestovného ruchu Banský Studenec začlenené do týchto vyšších územných celkov:

- Oblasť cestovného ruchu : Štiavnicko-Kremnická
- Podoblasť cestovného ruchu : okres Banská Štiavnica
- Krajinný celok : Banská Štiavnica a okolie,
  do ktorého spadajú rekreačné priestory obcí: Banská Štiavnica, Ilija, Štiavnické Bane, Vysoká, Banský Studenec, Banská Belá, Podhorie a Svätý Anton.

V rekreačnom priestore Banský Studenec je navrhnutý rekreačný útvar vyššieho typu a významu, a to :

- Rekreačná aglomerácia Banský Studenec – Kolpachy (Banský Studenec – Kolpašské jazerá – Kysihýbeľ) s týmito parametrami:
  - funkčný typ : II – podhorský pri vode
  - funkčný význam : C – celoštátny
  - výmera rekr.útvaru : 710 ha
  - denná návštevnosť v sezóne : L = leto 3 000 osôb
  - návrh rozvoja: turizmus pri vode kvalitatívne zlepšiť vysokoštandardnou vybavenosťou a dosiahnuť celoročné využitie strediska
  - spôsob rozvoja: dobudovanie vybavenosti a nová výstavba.

Z hľadiska perspektívy rozvoja cestovného ruchu v obci Banský Studenec je veľmi významná jeho príslušnosť ku krajinnému celku Banská Štiavnica a okolie. Mesto s jeho okolím je od roku 1983 zapísané do zoznamu svetového prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO.

Rekreologickú hodnotu obce valorizuje tiež to, že sa nachádza na území vyhlásenom za Chránenú krajinnú oblasť (CHKO) Štiavnické vrchy.

V priestore Banského Studenca sa prekrývajú izochrómy rekreačných záujmov viacerých veľkých sídel – zdrojov rekreačnej a turistickej návštevnosti. Na miestnej úrovni je to hlavne Banská Štiavnica, na regionálnej súmestie Banská Bystrica – Zvolen, na celoštátnej Bratislava a na medzištátnej mesto Budapešť.

REKREAČNÝ ÚTVAR BANSKÝ STUDENEC

FUNKČNÁ ORGANIZÁCIA ÚZEMIA

SCHÉMA 1: 50 000

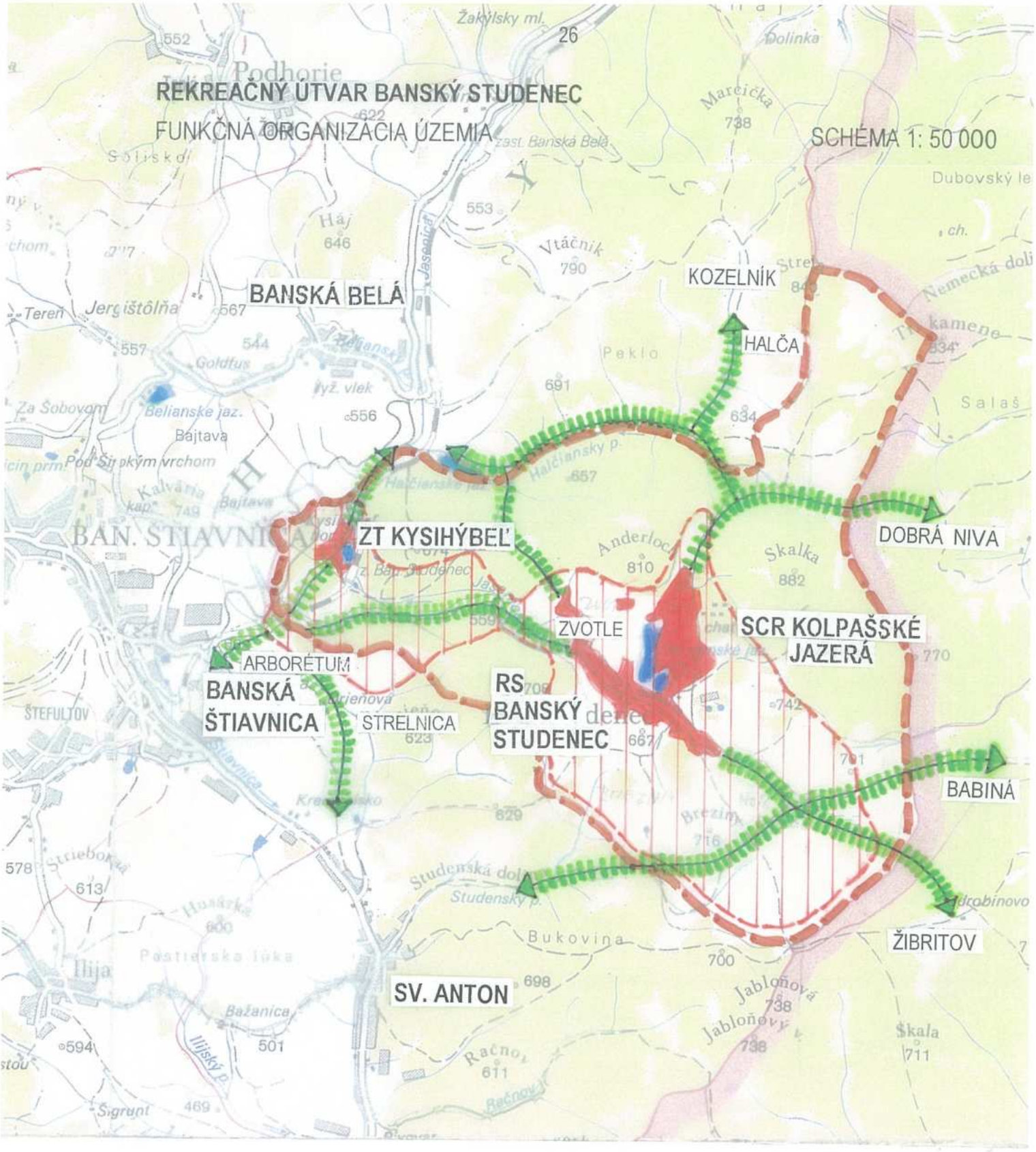

LEGENDA:

- REKREAČNÝ PRIESTOR (KÚ)
- FUNKČNÉ ZÁZEMIE REKR. ÚTVARU
- URBAN. ÚZEMIE REKR. ÚTVARU
- HLAVNÉ SMERY POHYBOVÝCH AKTIVÍT

- RS — REKREAČNÉ SÍDLO
- SCR — STREDISKO CEST. RUCHU
- ZT — ZÁKLADŇA TURIZMU

6.2. ORGANIZÁCIA A ZÁSADY ROZVOJA REKREAČNÉHO ÚTVARU

6.2.1. Rekreačný priestor Banský Studenec

Vysoký podiel prírodných a civilizačných daností a už vybudovaných rekreačných aktivít umožňuje považovať celý kataster obce Banský Studenec za jej prirodzený rekreačný priestor. Tento funkčne susedí a funkčne sa spája s rekreačnými priestormi mesta Banskej Štiavnice (pri Drieňovej a Kisyhýbli), Banskej Belej (pri Halči a Halčianskom potoku) a Svätom Antone (na Brezinách a v Studenskej doline). Má tiež okrajové kontakty s rekreačnými priestormi obce Babiná a Dobrá Niva.

Rekreačný priestor (1 919 ha) sa člení na:

I. **Urbanizované územie rekreačného útvaru** (asi 174 ha)
II. **Funkčné zázemie rekreačného útvaru** (asi 670 ha)
III. **Záujmové územie rekreačného útvaru** (asi 1 124 ha).

I. URBANIZOVANÉ ÚZEMIE REKREAČNÉHO ÚTVARU

Obec Banský Studenec má vidiecky, poľnohospodársky charakter. Nosné územné funkcie sú: obytná, rekreačná a produkčná. Prevláda funkcia obytná. V budúcnosti môže mať prioritu funkcia rekreačná. Cestovný ruch sa môže sať rozhodujúcim faktorom hospodárskej aktivity a prosperity obce.

Urbanizované územie má výrazné ťažisko, ktoré tvorí centrum osídlenia obce a silno urbanizované Kolpašské jazerá. Mimo ťažiska sú osady Zvotle, Kysihýbeľ a menšie usadlosti ako Breziny, Horné Majere, Medzi Vŕšky a iné.

K ťažisku sídla patrí aj hospodársky dvor poľnohospodárskeho družstva a navrhovaný areál zimných športov. Na ťažisko sídla bezprostredne priamo nadväzuje zástavba Kolpašských jazier a len pohľadove izolované Zvotle. Celkom samostatná, od ťažiska obce dosť vzdialená (3-5 km) je osada Kysihýbeľ. V priestore izolované, ale menej vzdialené (1-2 km) sú aj uvedené usadlosti a samoty.

Obec Banský Studenec ako rekreačný útvar bude podľa organizácie jeho využitia kompaktný (v 1.variante) alebo (v 2.variante) bude tvoriť rekreačnú aglomeráciu a bude sa členiť na:

A – Rekreačné vidiecke sídlo Banský Studenec
B – Stredisko rekreácie a turizmu Kolpašské jazerá
C – Základňu poznávacieho turizmu Kysihýbeľ

6.3. REKREAČNÉ VIDIECKE SÍDLO BANSKÝ STUDENEC (A)

Budú ho tvoriť tieto funkčné časti:

A.1. Centrálna časť
A.2. Osada Zvotle
A.3. Samoty

A.1. Centrálna časť sídla

V centrálnej časti Banského Studenca sa budú prelínať všetky nosné územné funkcie, včítane dopravy.

Obytnú zástavbu tvoria staršie i nové rodinné domy a domy, ktoré sa rekreačne využívajú ako chalupy (50 obj.) a ako podnikové ubytovne (1 obj.). Niektoré domy sa využívajú na bývanie aj na rekreáciu. Veľa starších alebo aj neobývaných domov je vhodných na prestavbu pre obidva účely.

Vybavenosť tvorí: jestvujúci obecný úrad, materská škola, rímsko-katolícky kostol, klub a knižnica (20 sed.), hostinec (45 stol.), 2 predajne a provizórny bufet. Pri odbočke zo štátnej cesty k jazerám je navrhnuté nové centrum vybavenosti (služby, kluby, herne, viacúčelová sála a reštaurácia).

Automobilovú dopravu umožňuje štátna cesta III/5253, ktorá v tejto časti sídla končí. Je zároveň zbernou komunikáciou a je značne stiesnená zástavbou. Navrhnutá je jej šírková úprava a predĺženie až k parkovisku pri jazerách a úprava na ňu napojených obslužných komunikácií. Statická doprava sa má zabezpečiť tak, že pri verejných zariadeniach sa vybudujú plánované parkoviská, pri obytných stavbách sa bude parkovať na ich pozemkoch. Pešiu a cyklodopravu umožňujú jestvujúce a plánované chodníky. Dôležité sú pešie trasy, ktoré spájajú centrum obce s hrádzou jazier. Dve sú navrhnuté, tretiu je treba doplniť.

Naliehavým problémom, ktorý v ÚPN SCR nebol zohľadnený a doriešený, je zabezpečenie dopravného prístupu k päte hrádze jazier, aby bola možná jej technická údržba a potrebná stavebná rekonštrukcia.

Špecifickú rekreačnú funkciu má navrhnutý areál zimných lyžiarskych športov na západnom okraji centra. Tento má opodstatnenie len ak sa vybuduje aj s kompletným zasnežovacím zariadením, čo pripadá reálne do úvahy až v 2. rozvojovom variante.

Produkčnú funkciu má hospodársky dvor poľnohospodárskeho družstva, nadväzujúci na východný okraj osídlenia obce. Pri súčasnej stagnácii poľnohospodárskej veľkovýroby tento dvor predstavuje silne negatívny ekologický faktor. Znehodnocuje blízke obytné a prírodné prostredie, znečisťuje potok Jasenica, ktorý preteká obcou, ovplyvňuje aj ovzdušie. V súčasnej podobe je už aj funkčne neperspektívny.

V 1. stabilizačnom variante je možné pokračovať v modernizácii bytového fondu a jeho úprave na chalupy (60 obj.), ubytovne (4 obj.) a penzióny (2 obj.). Treba dokončiť modernizáciu centra a zlepšiť jeho vybavenosť (bistro 30 stol. a 1-2 predajne). Treba upraviť cestu a chodníky k jazerám. Je nutné rezervovať plochy: pre rekonštrukciu cesty III/5253, pre prístup k hrádzi jazier, pre objekty vybavenosti pri odbočke cesty k jazerám a pre areál zimných športov. Je treba trvať na zmene využitia a prevádzky hospodárskeho dvora, podľa možnosti ho zrušiť a celý areál asanovať. Je tiež treba zachovať a obnoviť spodný prírodný jarok k jazerám z potoka Jasenica. V prípade hrozby havárie vykonať opravu hrádze jazier.

V 2. rozvojovom variante je prioritne nutné vybudovať plánovanú technickú infraštruktúru obce. Potom možno pristúpiť k výstavbe nových rodinných obytných domov, zvýšiť počet rekreačných chalúp (68-70 obj.), podnikových zariadení (8 obj.), ubytovní a penziónov (6 obj.). Je treba vybudovať druhé centrum vybavenosti obce (kultúrno-spoločenské a zábavné stredisko 100-120 sed., obchodno-obslužné stredisko 40-80 stol.) a areál zimných lyžiarskych športov (bufet). Na mieste asanovaného hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva bude možné umiestniť iné nezávadné a dopravne nenáročné výrobné zariadenia. Musí sa vykonať generálna oprava hrádze jazier a jej prepadov a potom aj sfunkčnenie prívodných jarkov.

A.2. Osada Zvotle

Je to priestorovo nadväzná, ale pohľadove skrytá časť obce 0,5 – 1,0 km severozápadne od jej centra. Tvorí ju niekoľko skupín usadlostí v členitom, čiastočne zalesnenom teréne.

Funkčne je tu zastúpené hlavne bývanie spojené s individuálnym poľnohospodárstvom a tiež rekreácia. Zástavbu tvoria pôvodné, čiastočne už modernizované obytno-hospodárske usadlosti, využívané na bývanie a na chalupy (3 obj.). Osada je ešte bez vybavenosti. Dopravne je prístupná miestnou komunikáciou, napojenou na cestu III/5253.

V osade Zvotle bola ÚPN SCR navrhnutá výstavba inžinierskych sietí (vodovodu, kanalizácie) a úprava parametrov ciest. Nič z toho sa ešte nerealizovalo.

V 1. stabilizačnom variante je možné pokračovať v modernizácii bytového fondu a jeho prípadnej adaptácii na rekreačné chalupy. Pri prestavbách je treba dbať, aby nedochádzalo k nežiadúcim zmenám v krajine a v architektonickom výzore zástavby.

V 2. rozvojovom variante je treba vybudovať navrhnutú technickú infraštruktúru a zrejme aj dopravné prepojenie na Kolpašské jazerá. Je možné rozšíriť počet chalúp (4-5 obj.), vhodné usadlosti využiť aj ako agropenzióny (1-2 obj.).

A.3. Usadlosti Breziny, Horné Majere, Medzi Vŕšky a iné :

Usadlosti sú rozptýlené v južnej, prevažne poľnohospodárskej časti katastra, vo vzdialenosti 1-2 km od centra sídla. V súčasnosti sú čiastočne obývané, čiastočne sú to rekreačné chalupy (2 obj.). Niektoré stavby sú už opustené.

Tieto usadlosti neboli zahrnuté do riešenia ÚPN SCR Banský Studenec. Ich rekreologická hodnota spočíva v tom, že ležia na spojniciach medzi Banským Studencom, Svätým Antonom a Babinou.

V 1. stabilizačnom variante sa tu môže ďalej rozširovať rekreačné bývanie v chalupách (3-4 obj.) aj v usadlostiach.

V 2. rozvojovom variante by sa niektoré usadlosti mohli prebudovať na agropenzióny (2-3 obj.) a ponúkať služby pre tadiaľto prechádzajúce pohybové trasy.

6.4. STREDISKO REKREÁCIE A TURIZMU KOLPAŠSKÉ JAZERÁ (B)

V tomto na sídlo bezprostredne nadväzujúcom rekreačnom útvare je nosnou funkcia zotavenie a s tým spojený cestovný ruch. K tomu sa pridružuje funkcia produkčná: poľnohospodárstvo, rybné hospodárstvo, okrajovo aj lesné hospodárstvo.

Ťažiskovou rekreologickou danosťou sú Kolpašské jazerá so spoločnou hrádzou. Veľké jazero má dĺžku približne 550 m, šírku 100-180 m a rozlohu okolo 9,0 ha. Malé jazero (rybník) má dĺžku asi 150 m, šírku 40-50 m a úžitkovú plochu okolo 0,7 ha. Východný a severný okraj Veľkého jazera je silne urbanizovaný rekreačnou zástavbou, západný okraj je prevažne voľný, len pri hrádzi k nemu vybieha okraj súboru nových rodinných domov. Zastavaný je tiež západný okraj Malého jazera až po

medzihrádzu, ktorá ho oddeľuje od Veľkého jazera. Východný breh Malého jazera je zalesnený. Pôvodné prírodné jarky už nie sú nefunkčné. Jazerá sú napájané len z drobných vodných tokov a prameňov v okolí.

Malé jazero slúži len na chov rýb a rekreačne je využiteľné na ich športový lov. Veľké jazero je tiež zarybnené, ale jeho rekreačná využiteľnosť je všestrannejšia – umožňuje kúpanie, plávanie, člnkovanie, surfovanie a tiež rybolov. Hlavným funkčným problémom je zlý prístup k vode (strmé hlinité brehy, zástavba až k hladine, nevhodné dno), hlavným organizačným nedostatkom je absencia vybavenosti. Využitie vodnej plochy nie je diferencované. K tomu sa pridružuje aj potenciálne ohrozenie kvality vody kontamináciou z neodkanalizovaných stavieb a zo živelne využívaných improvizovaných pláží a nevhodnej vybavenosti.

Jazerá sú umelým, v 18.storočí vytvoreným technickým dielom. Ich pôvodná funkcia a s ňou spojené doplňovanie zásob vody jarkami už zaniklo. Údržba hrádze je nedostatočná, jej funkčnosť je starnutím a tiež neuváženými zásahmi značne znížená. Už v ÚPN SCR Banský Studenec z roku 1987 sa uvádza, že hrádza je v havarijnom stave. Voľné rekreačné využívanie jazier nevytvára žiaden zisk. Preto nie je zabezpečená ani potrebná údržba hrádze a narastá hrozba, že vznikne situácia, keď sa jazerá budú musieť vypustiť.

Rekreačnú zástavbu tvorí 135 rekreačných objektov. Z toho je 126 objektov ICHR (rodinné chaty), 5 malokapacitných podnikových chát a 3 väčšie podnikové zariadenia s ubytovacou kapacitou nad 20 postelí. Z nich len 2 (Bačíkstav a Dinas) spĺňajú požiadavky komerčnej využiteľnosti. Kapacita strediska je asi 665 postelí a 70 stoličiek, z toho 505 postelí v chatách a 160 postelí + 70 stoličiek v podnikových zariadeniach.

Štandardná vybavenosť nejestvuje. Predajňa pri parkovisku je nefunkčná. Improvizované zariadenia, hlavne verejné šatne a WC na východnom brehu, WC pri parkovisku a bufety sú prakticky v troskách. Pri jazerách niet upravených pláží a vstupov do vody, nie je prístavisko pre člnky ani záchranná služba. Doprava je živelná, k chatám sa jazdí po nespevnených cestách a po trávnikoch. Odstavné parkovisko tvorí čiastočne spevnená plocha. Pri ňom je trávnik slúžiaci pre loptové hry.

Neregulované využívanie Veľkého Kolpašského jazera, hlavne v letnej sezóne, vyvoláva tendenciu chatárov ohradzovať svoje pozemky, čím vznikajú neprekonateľné bariéry pre prístup k vode i pre pohyb po brehoch jazera. To celkom znemožňuje technickú údržbu jeho brehov i prístup záchranných vozidiel.

V ÚPN SCR boli stanovené zásady a regulatívy, hlavne vytvorenie ochranného pásma a asanácia v ňom umiestnených stavieb, ktoré sa nerealizovali. Naopak, zrubové chatky v pôvodnom areáli Rudných baní, ktoré boli určené na likvidáciu, sa rozpredali súkromným vlastníkom. Tým sa úplne zablokoval jediný priamy prístup od parkoviska k vode a možnosť vybudovať tu prístavisko. Rovnako neboli zlikvidované zruby v areáli Štiavnických strojární. Na mieste kempingu, v plánovanom centre vybavenosti, stojí nová súkromná chata s oploteným pozemkom, vysadeným ovocnými stromkami. Neuskutočnila sa ani plánovaná asanácia ovčína. Jeho okolie je v dezolátnom stave, plné ruín, odpadov a buriny.

Súčasné využívanie jazier a ich okolia má zjavne negatívnu tendenciu deštrukcie, degradácie a nerešpektovania v ÚPN SCR záväzne stanovených zásad. Je to dôsledok toho, že toto územie ako celok nemá správcu, nikto zaň nezodpovedá ani ho nechráni.

Funkčné využitie a organizáciu územia okolo Kolpašských jazier, tak ako je stanovené v ÚPN SCR Banský Studenec, sa musí aktualizovať a dôsledne rešpektovať.

Základná urbanistická koncepcia naďalej vyhovuje. Vodná plocha Veľkého jazera, mimo chránenej severnej časti jej pobrežia sa môže využívať len pre rekreačné a relaxačné aktivity pri vode a pre to potrebnú vybavenosť. Iné stavby, hlavne rekreačné chaty sa musia odstrániť. Súbory jestvujúcich rodinných a podnikových chát je treba stabilizovať a doplniť základnou, hlavne relaxačnou vybavenosťou. Vyššiu a špecifickú vybavenosť je treba vybudovať pri východnom prístupe k jazerám. Ovčín sa musí zrušiť a asanovať. V jeho areáli založiť chov koní.

Túto koncepciu je treba v súlade s aktualizovanou stratégiou rozvoja Banského Studenca ďalej špecifikovať tak, aby zodpovedala zámeru:

- v 1. stabilizačnom variante – dobudovať stredisko prímestskej rodinnej rekreácie, letnej rekreácie pri vode a agroturizmu, miestneho významu;

a aby neprekážala možnosti:

- v 2. rozvojovom variante – prebudovať ho na stredisko vidieckej rekreácie pri vode, agroturizmu a vedecko-poznávacej turistiky, celoštátneho významu.

To si vyžaduje organizáciu a využitie územia okolo Kolpašských jazier, ktoré v ÚPN SCR Banský Studenec bolo stanovené len v zásadách, aktualizovať a konkretizovať takto:

- Vymedzenie územia strediska:

  Hranicu strediska (ktoré v budúcnosti musí tvoriť právne samostatnú hospodársku jednotku) vymedziť takto:

  V 1.stabilizačnom variante:
  - na juhu: pätou hlavnej hrádze, prívodným jarkom a okrajom lesa až k ceste na Podčervenú pri ovčíne,
  - na východe: po ceste k jej oblúku za ovčínom, ďalej po okraji role nad chatami po areál Dinasa, znova po ceste až k jej odbočke pod Anderloch,
  - na severe: po odbočke cesty pod Anderloch a južnom okraji lesa až po areál Stavoindustrie,
  - na západe: od areálu Stavoindustrie po ceste vedúcej k rodinným domom na juhozápadnom okraji jazera až k päte hlavnej hrádze.

  V 2.rozvojovom variante:
  - na juhu, severe a západe: bez zmeny
  - na východe: po vodnom toku k areálu ovčína, ďalej po okrajoch lesa až k areálu Dinas a po ceste na Podčervenú k odbočke pod Anderloch.

- Funkčné členenie strediska:

  V 1.stabilizačnom variante:
  B.1. Vodná plocha, brehy a pláže Veľkého jazera
  B.2. Súbory rekreačných chát pri Veľkom jazere
  B.3. Lokality Kaplánske a pod Anderlochom
  B.4. Súbor vyššej vybavenosti pri nástupe

  + k tomu pribudne v 2.rozvojovom variante:
  B.5. Centrum agroturizmu a poznávacej turistiky.

- Urbanistická koncepcia a zásady rozvoja strediska:

B.1. Vodná plocha, brehy a pláže Veľkého jazera

V 1.variante: Vodnú plochu rozčleniť na sezónne sektory (leto) pre kúpanie, člnkovanie, detské kúpalisko a sektor pre ochranu fauny a flóry jazera. V sektoroch vybudovať zodpovedajúce úpravy a vybavenosť. Zastavané brehy uvoľniť alebo pohľadovo izolovať. Prírodné brehy spevniť a doplniť zeleňou. Zálivy jazera chrániť.

V 2.variante: Skvalitniť štruktúru a sortiment vybavenosti pláží, zdokonaliť ochranu čistoty vody a prírodných prvkov jazera.

Uplatňovať pritom tieto regulatívy:

01. Sektor pre rybolov a refúgium jazernej flóry a fauny
(severná časť jazera so zátokami, asi 1,2 ha)

V tejto severnej časti jazera nepripustiť aktivity návštevníkov vo vode. Lov rýb umožniť len z brehov. Chrániť prirodzené porasty rákosu a močiarnych drevín.

02. Sektor pre relax na vode, kúpanie a plávanie
(stredná časť jazera, asi 4,0 ha)

Pri východnom brehu sektora, ako predĺženie pláže na pevnine, umiestniť plávajúcu pláž so stanovišťom plavčíkov a člnom záchrannej služby. Pri západnom brehu umiestniť pevné záchyty pre oddych plavcov.

03. Sektor pre člnkovanie a vodné pohybové aktivity
(južná časť jazera, asi 3,6 ha)

Na východnom brehu, medzi prívodným jarkom a areálom zariadenia Bačíkstav umiestniť prístavisko pre člnky a vodné bicykle a objekt pre obsluhu.

04. Detské kúpalisko
(juhovýchodný okraj jazera, asi 0,30 ha)

Časť vodnej plochy oddeliť pevnou hrádzkou. Dno kúpaliska upraviť na bezpečnú výšku, spevniť, zriadiť plynulý vstup do vody. Priľahlý areál zariadenia Štiavnické strojárne upraviť na pláž a vybavenosť kúpaliska. Kúpalisko oplotiť, vstup regulovať. Objekty č. 311 a 312 odstrániť alebo ich využiť na šatne, hygienické zariadenia, hračkáreň a miestnosť prevádzky. Na pláži zriadiť lavičky, prístrešky, hojdačky, preliezačky, vodnú kĺzačku, pieskovisko a pod.

05. Relaxačná pláž (solárium) na hlavnej hrádzi
(zatrávnená plocha hrádze, asi 0,4 ha)

Trávnatý charakter zachovať a udržovať. Pláž určiť len na slnenie a oddych pri vode. Nebudovať žiadnu vybavenosť, ani vstupy do vody. So súhlasom správy jazier na vonkajšej hrádzi vytvoriť nízky živý plot, na zvýšenie bezpečnosti pláže. Pláž prepojiť s priľahlým prírodným solériom v lesoparku.

06. Areál zariadenia BAČÍKSTAV
(zariadenie, vonkajšia vybavenosť a pláž, asi 0,3 ha)

Ponechať v jestvujúcej podobe. Dokončiť jeho vybavenosť, úpravu okolia a pláže. Prevádzkovať ako komerčné zariadenie s variabilným, obmedzeným alebo voľným prístupom. Reštauráciu vybaviť vyhliadkovou terasou. Kapacita 25 postelí, 30 + 60 stoličiek.

07. Vstupná komunikačná plocha pri prístavisku
(medzi zariadením Bačíkstav a prírodným jarkom, asi 0,4 ha)

Objekty ICHR č. 314 až 321 odstrániť, plochu vyčistiť a upraviť. Zriadiť bufet s prístreškom a s hygienickým zariadením. Na brehu vybudovať pevné mólo s úvazišťom lodiek a vodných bicyklov (max. 12) a objekt obsluhy. Na vyvýšenej časti plochy vybudovať vyhliadkový prístrešok a lavičky.

08. Zábavná pláž s vodnou kĺzačkou a tobogánom
(medzi jarkom a objektmi č. 342-344, okolo 0,15 ha)

Prístupovú cestu od parkoviska upraviť a viesť pod horným radom objektov ICHR. Sklon terénu využiť na umiestnenie vodnej kĺzačky. Na kraji jazera umiestniť vodný tobogán a pre výstup z vody mólo. Vodu pre kĺzačku a tobogán čerpať z jazera. Objekty ICHR č. 321 až 325, 343 až 345 odstrániť. Brehy spevniť. Ako funkčnú vybavenosť pláže využívať športové a relaxačné plochy pri predajni.

09. Hlavná relaxačná a plavecká pláž
(medzi objektmi č. 347, 348 a č. 375-377, asi 0,65 ha trávnatá plocha a 0,08 ha plávajúca pláž)

Prístupovú cestu stabilizovať pod horným radom objektov ICHR. Z pláže odstrániť chátrajúce stavby a nevhodné krovie. Upraviť trávnaté plochy na slnenie, sezónne ležadlá, lavičky a prístrešky. Vybudovať jednoduchý objekt pre šatne, hygienické zariadenia, bufet a miestnosť prvej zdravotníckej pomoci. Pri brehu vybudovať plávajúcu pláž (80 x 10 m) zloženú z 3-4 sekcií, spojenú s pevninou nástupnými rampami. Okraj pevniny upraviť na manipulačné plochy. Objekty ICHR č. 347, 348 a 375 až 377 odstrániť. V 2.variante jednoduchý objekt vybavenosti nahradiť trvalou stavbou, s vyšším štandardom zariadení (bistro 30-40 stol., terasa so solériom, herňa a pod.). Zlepšiť aj kvalitu vybavenosti pláží. Brehy a okraj jazera upraviť tak, aby sa voda vlnením a kúpaním nemútila.

10. Rodinná pláž na severozápadnom okraji jazera
(pri 2 samostatných objektoch ICHR, trávnatá plocha asi 0,2 ha)

Trávnatú plochu spevniť. Vybudovať lavičky, prístrešky a sezónny predajný stánok. Peší chodník previesť okrajom pláže. Brehy upraviť na vstup do vody a priľahlé dno jazera spevniť.

11. Zastavané brehy na severnom a východnom okraji
(brehy medzi severnými zátokami a po hlavnú pláž)

Brehy upraviť tak, aby sa znemožnil peší pohyb po okraji vodnej plochy a minimalizovať prístup z priľahlých objektov ICHR. Nepripustiť vytváranie lokálnych minipláží a úvazísk člnkov. Doplniť kríkovú a stromovú zeleň tak, aby viac kryla pohľad z hladiny jazera.

12. Prírodné brehy a refúgiá biotopu na západnom okraji
(medzi hrádzou a rodinnou plážou, obidva zálivy)

Západný breh medzi vodnou plochou a chodníkom ponechať v terajšom prirodzenom stave. Zeleň doplniť tak, aby chránila brehy a obmedzovala prístup k vode. Vstupy z chodníka upraviť len v plaveckom sektore pri odpočinkových mólach.

Zálivy porastené rákosom a vodnými rastlinami ponechať bez zásahov. Trasu okružného a náučného chodníka vybudovať ako drevenú lávku na koloch. Zálivy a ich prítoky chrániť pred znečistením a zásahmi v ich okolí.

B.2. Súbory rekreačných chát pri Veľkom jazere

V 1.variante: Odstrániť z brehov a pláží 22 objektov ICHR určených na asanáciu. U zvyšných umožniť prestavbu starších, vzhľadovo a funkčne nevyhovujúcich chát. V chatoviskách vybudovať stabilnú sieť spevnených komunikácií (zjazdných chodníkov) a odstavných plôch. Dobudovať aj pešie chodníky napojené na okružný chodník a chodník cez lokalitu Kaplánske. Na schválených parcelách dobudovať nové objekty ICHR ako náhradu za zrušené.

V 2.variante: Pokračovať v modernizácii objektov ICHR a v zlepšovaní prostredia a vybavenosti súborov. Eliminovať rušivé tendencie oplocovania, záhradkárenia, pestovania nevhodných kvetov, rastlín, kríkov a stromov.

21. Súbor rekreačných chát na východnom okraji jazera
(od areálu vyššej vybavenosti po lokalitu Kaplánske)

Dobudovať 12 objektov ICHR na preto už určených parcelách. Esteticky a funkčne nevhodné chaty prestavať.

22. Súbor rekreačných chát na severnom okraji jazera
(medzi severnými zálivmi jazera)

Dobudovať 2 objekty ICHR na voľných plochách. Stabilizovať a spevniť prístupové komunikácie a vnútorné odstavné plochy. Výsadbou vhodnej zelene zlepšiť pohľadovú charakteristiku súboru, hlavne v smere od juhu. Vylúčiť peší pohyb po okraji vodnej plochy, súkromné minipláže a úvaziská člnkov. Prieťah okružného chodníka viesť vo vnútri súboru.

B.3. Lokality Kaplánske a pod Anderlochom

V 1.variante: Využitie zariadení Dinas a Stavoindustria, zásadnejšie nemeniť. Prevádzkovať ich ako komerčné zariadenia s variabilným voľným alebo viazaným využitím. V súbore objektov ICHR pod cestou pri zariadení Dinas vybudovať sezónnu predajňu a bufet. Na voľnej ploche údolia pod chatami umiestniť areál športovej a relaxačnej vybavenosti pre okolité súbory ICHR a na úbočí pod cestou aj detský lyžiarsky svah s vlekom.

V 2.variante: Objekt a areál zariadenia Dinas prebudovať na exkluzívne poľovnícke zariadenie ako súčasť Agroturcentra. Sezónnu predajňu zmeniť na trvalý obslužný objekt s bistrom a vyhliadkovou terasou. Na severnom okraji lokality, pod lesom dobudovať jestvujúci objekt ICHR na nový súbor.

Pri ňom, v strede lokality vybudovať malú vodnú nádrž – rybník. Zvýšiť kapacitu a štandard vybavenosti športovo-relaxačného areálu a piknikového miesta. Zariadenie Stavoindustrie pod Anderlochom modernizovať. Jestvujúcu usadlosť využiť na agroturistiku, prípadne aj dobudovať architektonicky vhodnými stavbami vybavenosti. Lokality Kaplanské a pod Anderlochom funkčne integrovať a dopravne okružnou komunikáciou napojiť na ostatné časti strediska.

31. Areál zariadenia DINAS (v 2.variante POĽOVNÍCKY KLUB)
(jestvujúce zariadenie v enkláve lesa, asi 1,0 ha)

Ponechať v jestvujúcej podobe ako rekreačnú chatu (40 post., 60 stol.). V prípade aktuálnosti, hlavne v 2.variante prebudovať na exkluzívnu poľovnícku chatu – klub s vysokoštandardnou špecifickou vybavenosťou ako doplnok Agroturcentra, s nadväznosťou na kaštieľ vo Svätom Antone (20-25 post., 40-60 stol., 20-30 sed.).

32. Súbor rekreačných chát pri zariadení Dinas
(pod cestou, oproti areálu zariadenia Dinas)

V preluke prístupnej z cesty umiestniť sezónnu predajňu a bufet. V 2.variante prebudovať na celoročné zariadenie s bistrom a terasou (20-40 stol.). Súbor objektov ICHR podľa potreby modernizovať.

33. Športový a relaxačný areál Kaplánske
(v strede údolia a priľahlom svahu, asi 0,7 ha)

Po úprave terénu vybudovať: 2 volejbalové ihriská, cvičné tenisové ihrisko a plochu pre minifutbal. Ihriská v zime upraviť na klziská. Priľahlý svah využiť ako detskú lyžiarsku lúku s prenosným cca 120 m dlhým vlekom. Pri ihriskách umiestniť piknikové miesto s prístreškom a WC, ohniskom, lavičkami a detským ihriskom.

34. Súbor rekreačných chát Kaplánske
(na severnom okraji údolia, pri lese, asi 0,6 ha)

Na okraji lesa nadväzne na rozostavané a jestvujúce objekty ICHR vymedziť parcely a dobudovať 9 nových objektov ICHR, ako náhradu za asanované objekty pri Veľkom jazere. Súbor dopravne napojiť na okružnú komunikáciu strediska.

35. Vodná nádržka – rybník Kaplánske
(v severnej časti údolia, na vodnom toku, asi 0,12 ha)

Vodnú nádrž vybudovať alternatívne ako viacúčelovú (zdroj pitnej vody, rybník a pod.) s prevádzkovým objektom. Areál podľa účelu ohradiť alebo upraviť pre relax.

36. Agroturistická lokalita pod Anderlochom
(na výšine pod lesom severne od jazera, asi 2,1 ha)

Zariadenie Stavoindustria rekonštruovať na komerčné zariadenie, napr. ako výletný hostinec s vyhliadkovou terasou a ubytovaním (20 post., 40-60 stol.). Gazdovskú usadlosť využiť na agroturistiku. V prípade potreby pri nej dobudovať prevádzkové objekty a relaxačné plochy.

B.4. Súbor vyššej vybavenosti pri nástupe k jazerám

V 1.variante: Vybavenosť umiestniť na plochy medzi areálom ovčína a jazerami, po obidvoch stranách nástupu k jazerám. Rekonštruovať a rozšíriť objekt predajne, vybudovať športové plochy a ihriská, vybudovať turistický kemping a záchytné parkovisko. Vybudovať prístupy od odstavného parkoviska k jazerám. Založiť lesopark s prírodným soláriom.

V 2.variante: Súbor vyššej vybavenosti začleniť do štruktúry agroturistického a vedecko-poznávacieho centra (agroturcentra) a v súlade s jeho potrebami ho dobudovať.

41. Areál viacúčelovej obslužnej vybavenosti

(areál jestvujúcej predajne a jeho okolie, asi 0,2 ha)

Jestvujúcu predajňu prebudovať a rozšíriť na viacúčelové obslužné zariadenie (predajňa, denný bar s terasou 40-60 stol., bistro 20-30 stol., požičovňa športových potrieb s úschovňou, správa strediska, prípadne aj ubytovanie zamestnancov)

42. Ihriská pre tenis a klzisko

(nadväzne na areál obchodu východným smerom, asi 0,15 ha)

Vedľa areálu obslužného zariadenia (predajne) umiestniť štandardné tenisové ihriská (1-2) s vybavenosťou. Ihriská oplotiť a osvetliť. V zime upraviť na klzisko.

43. Ihriská pre plážové hry

(za cestou oproti areálu ihrísk pre tenis, asi 0,12 ha)

Trávnatú plochu s terajším improvizovaným loptovým ihriskom upraviť na ihriská pre plážový futbal a volejbal a na viacúčelovú trávnatú plochu pre aktívny pohyb.

44. Turistický kemping

(na ploche medzi nástupom k jazeru a jarkom, asi 0,80 ha)

Odstrániť jestvujúci objekt ICHR. Okolitý sad podľa možnosti využiť ako účelovú zeleň kempu. Upraviť plochy pre stanovanie a pre karavany. Vybudovať objekt prevádzky a obsluhy (recepcia, hygienický blok, turistická kuchyňa, klubovňa a herňa (30-50 sed.), zamestnanci). Kapacitu kempu dimenzovať: 30-40 miest pre karavany (s el.prípojkami) a 80-100 miest pre stany. Parkovanie na odstavnom parkovisku.

45. Odstavné parkoviská a otočka autobusov

(medzi odbočkou cesty a okrajom lesa, asi 0,90 ha)

Vybudovať novú spevnenú, ekologicky zabezpečenú odstavnú plochu pre cca 120 osobných áut, 10 autobusov s kontrolným a strážnym stanovišťom. Otočku autobusov zriadiť vpravo od prístupovej cesty zo sídla.

46. Nástupy zo súboru vyššej vybavenosti k jazerám
(plochy medzi areálom jestvujúcej predajne a jazerami)

Nástupovú trasu od odstavného parkoviska k jazerám vybudovať ako peší zjazdný chodník, ktorý sa rozvetvuje v smeroch: k detskému kúpalisku, k prístavisku a k plážam. Úsek pozdĺž Malého jazera rozšíriť a stabilizovať.

B.5. Centrum agroturizmu a vedecko-poznávacej turistiky

V 1.variante: Obnoviť funkčnosť prírodného jarku do Malého jazera. Areál ovčína PD v súlade s ÚPN SÚ zrušiť alebo prebudovať na farmu pre chov a výcvik koní.

V 2.variante: V komplexe vyššej vybavenosti dobudovať športhotel, zvýšiť štandard kempingu a odstavného parkoviska. V pôvodnom areáli ovčína vybudovať Agroturcentrum – hotel s farmou pre chov a výcvik koní a s expozíciou hospodárskych zvierat. Vybudovať špecifický areál športu a loveckých atrakcií, zverín lesnej zveri a zooexpozíciu regionálnej lesnej fauny ako protipól Arboréta. Zriadiť jazdecký areál. Obnoviť funkčnosť prírodného jarku do Veľkého jazera, zväčšiť Malé jazero. Rekonštruovať hlavnú hrádzu a jej prepadový systém. Dobudovať vybavenosť lesoparku. Vybudovať nástup na pešie, jazdecké a poťahové turistické, poznávacie, náučné a športové trasy.

51. Areál Športhotela
(na mieste plánovaného areálu VŠE Bratislava, v legende ÚPN SCR obj č. 25, asi 0,65 ha)

Vybudovať hotelový komplex so špecifickou vybavenosťou pre reaktiváciu a rekondíciu (bazén, sauna, posilovňa, sálové hry a športy, masáže) a pre spoločenské aktivity (klub, herne, konferenčná sála a iné; kapacita 60-80 post., 80-100 stol., 60-80 sed.). Funkčne ho budú doplňovať priľahlé areály športu, agrohotela s jazdeckým areálom a ďalšie aktivity agroturcentra.

52. Areál Agroturcentra s farmou koní a hospodárskych zvierat
(na mieste areálu ovčína, v legende ÚPN SCR obj. č. 24 hotel, asi 2,00 ha)

Vybudovať hotelový komplex so špecifickou vybavenosťou pre agroturistiku (kaviareň, jazdiareň, výbehy, cvičné a exhibičné plochy, expozície domácich zvierat a pod.). Kapacita 40-60 post., 80-100 stol., 120-150 miest v reštaurácii a na terase, riešených tak, aby z nich bol výhľad na chov, výcvik a predvádzanie koní.

53. Jazdecký areál
(na plochách severne od Agrohotela, okolo 10,50 ha)

Terajšie pastviny využiť na výbehy a pasenie koní. Vybudovať plochy pre špecifické jazdecké disciplíny (drezúra, skoky, western, ródeo a iné) a pre rehabilitačné a rekondičné jazdy.

54. Areál športu a loveckých atrakcií
(na plochách severne od Športhotela, pozdĺž cesty k zariadeniu Dinas, asi 1,80 ha)

V areáli umiestniť viacúčelový štadión s trávnatou plochou a športovou výbavou (futbal, behy, hody, skoky) a s objektom vybavenosti (šatne, hygienické zariadenia, správa areálu, divácka tribúna). V smere k Športhotelu umiestniť plochu pre predvádzanie historických poľovníckych atrakcií (sokoliarstvo, lukostreľba a pod.).

55. Zverín lesnej poľovnej zveri
(na ploche medzi areálom športu a okrajom svahu k Veľkému jazeru, asi 3,00 ha)

Zriadiť oplotený areál chovu lesnej poľovnej zveri, hlavne vysokej, s pastvinami, kŕmidlami a refúgiami. Areál konštruovať tak, aby zver bola pozorovateľná z vyhliadkovej veže, ktorá bude súčasťou spoločnej vybavenosti zverína a zooexpozície.

56. Zooexpozícia regionálnej lesnej fauny
(na ploche severne od zverína, medzi cestou k zariadeniu Dinas a okrajom svahu, asi 0,70 ha)

Vybudovať areál zooexpozície s klietkovým chovom a výbehmi lesných zvierat, prípadne aj atraktívnych vtákov, žijúcich v regióne Sitnianskych vrchov. Návštevnosť riešiť formou organizovaných skupín so sprievodcom a voľnou vyhliadkou z veže. V areáli umiestniť objekt spoločnej hospodárskej a prevádzkovej vybavenosti.

57. Nástupné miesto pohybových trás
(na južnom okraji parkoviska, pri prístupovej ceste z centra obce, asi 0,08 ha)

Pri vstupe na parkovisko umiestniť informačný pavilón s nástupom na všetky turistické, športové, poznávacie a náučné trasy. Zriadiť strážené parkovisko bicyklov a stanovisko bričiek, dostavníkov alebo iných poťahových dopravných prostriedkov.

58. Náučné, poznávacie a turistické trasy
(značené trasy z Banského Studenca do sídel vo východnej časti Štiavnických vrchov)

Značkované pešie turistické trasy (červená, modrá a zelená) zásadnejšie nemeniť. Ich východisko presunúť do nástupného miesta pri parkovisku.

Cyklistické a jazdecké turistické trasy viesť lúčovite po cestách v smeroch Banská Štiavnica, Svätý Anton, Halča a Babiná. Podľa možnosti ich zokruhovať a napojiť na vonkajšie regionálne a diaľkové trasy.

Náučný chodník Kysihýbeľ, predĺžený ku Kolpašským jazerám podľa možnosti viesť až ku Svätému Antonu a odtiaľ do Arboréta. Vybudovať aj paralelnú náučnú cyklotrasu a jazdeckú trasu.

V prípade aktuálnosti vybudovať regionálny jazdecký a poťahový okruh Štiavnickými vrchmi so sieťou cieľových bodov a prepriahacích staníc.

59. Lesopark s plochami rekondície a oddychu
(les a na juh orientované svahy výšiny 640 m, asi 3,70 ha)

Upraviť lesný chodník nad brehom Malého jazera a chodníky po obvode výšiny. Chodníky využiť ako kondičné trasy, doplniť ich miestami pre posilňovanie a oddych. Južné nezalesnené svahy výšiny upraviť na prírodné soláriá a vyhliadkové miesta s lavičkami a prístreškami. Nástupy do lesoparku vybudovať: zo severu od vybavenosti, z juhu od hlavnej hrádze.

60. Prírodné jarky a vodná plocha Malého jazera
(v ich jestvujúcej polohe)

Vyčistiť a obnoviť funkčnosť horného jarku s vyústením do Veľkého jazera, vybudovať akumulačnú nádržku pri jazdeckom areáli. Vykonať generálnu opravu hlavnej hrádze a prepadov. V prípade aktuálnosti vyčistiť dno a rozšíriť plochu severnej časti Malého jazera. Tu umiestnenú dočasnú ČOV po vybudovaní celoobecnej kanalizácie zlikvidovať.

6.5. ZÁKLADŇA VEDECKO-POZNÁVACEJ TURISTIKY KYSIHÝBEĽ (C)

Osada Kysihýbeľ je priestorovo a funkčne samostatná sídelná jednotka na západnom okraji katastra obce. Urbanisticky nadväzuje na zástavbu Banskej Štiavnice a Banskej Belej. Cesta z Banského Studenca do Kysihýbľa vedie cez križovatku pri sídlisku Drieňová, na území Banskej Štiavnice.

Zástavbu tvoria prevažne účelové objekty Správy školských lesov, obytné domy zamestnancov a špeciálne zariadenia, hlavne Lesnícke arborétum, Feistmantelova záhrada, chovné rybníky, lovecká strelnica, viaceré výskumné plochy a porastové expozície. Časť z týchto zariadení, hlavne arborétum a strelnica sa nachádzajú na území Banskej Štiavnice.

Hlavnou funkciou územia je vzdelávanie, výskum a veda, s tým spojená vybavenosť, bývanie, doprava, cestovný ruch a tiež ochrana prírodných a kultúrnych daností a pamiatok.

Rekreologicky využiteľnou danosťou je celý komplex plôch a vybavenosti Správy školských lesov, osobitne návštevnícky prístupné Arborétum a Náučný chodník Kysihýbeľ, ale aj strelnica, rybníky a iné aktivity. Vzrastajúci záujem o vedecko-poznávací turizmus dáva možnosť rozšíriť doteraz len pasantnú poznávaciu návštevnosť arboréta a náučného chodníka na oveľa širšiu ponuku prezentácie vedy a výskumu aj pre odbornú verejnosť, a to aj na úrovni konferencií a iných zhromaždení.

Kysihýbľom prechádza železničná trať Hronská Dúbrava – Banská Štiavnica a je tu najvýhodnejší terén pre výhľadové cestné prepojenie cesty II/525 z Banskej Belej na južný okraj Banskej Štiavnice, s prípadnou odbočkou cez Banský Studenec na Babinú.

Osada Kysihýbeľ a jej okolie v ÚPN SCR Banský Studenec neboli riešené. Ani v budúcnosti sa tu nepredpokladá významnejšia urbanizačná aktivita. Napriek tomu Kysihýbeľ ako celoštátne významné vedecko-náučné centrum lesnej flóry a lesníctva môže zohrať, hlavne v 2.rozvojovom variante obce Banský Studenec, mimoriadne významnú úlohu. Doplnením Arboréta expozíciou lesnej zveri pri Kolpašských jazerách môže tu vzniknúť unikátny komplex vedecko-poznávacieho turizmu, možno aj stredoeurópskeho významu. To by umožnilo oživiť eurotradície banskoštiavnického školstva, lesníctva, vodného hospodárstva, výskumu a vedy a lepšie zúročiť skutočnosť, že Banská Štiavnica je súčasťou svetového prírodného a kultúrneho dedičstva.

Preto je treba územie Kysihýbľa podrobnejšie funkčne systemizovať aj z hľadiska využitia pre cestovný ruch, hlavne pre prípad, že vzniknú podmienky pre 2.rozvojový variant.

Vymedzenie územia základne :

Hranice územia, v ktorom sa môžu realizovať aktivity cestovného ruchu viesť takto:

- na západe: od styku katastrov Banského Studenca, Banskej Belej a Banskej Štiavnice po hranici katastra Banského Studenca na juh k lokalite Konôpkovci, potom po okraji lesa k ceste III/5253 a ďalej po okraji Arboréta na juh;
- na juhu: od južného okraja Arboréta cez pastvu a okrajom lesa na južný okraj strelnice;
- na východe: pozdĺž východného okraja strelnice k lesnej ceste a popri nej späť na jej odbočku z cesty III/5253, potom asi 0,5 km po štátnej ceste v smere k Banskému Studencu, odtiaľ do údolia potoka Jasenica pod starý lom a od neho po lesnej ceste k podjazdu pod železnicou na severnou okraji Kysihýbľa;
- na severe: od podjazdu ďalej po železnici až k miestu, kde ju pretína katastrálna hranica a po hranici ku styku katastrov Banského Studenca, Banskej Belej a Banskej Štiavnice.

Funkčné členenie základne:

V 2.rozvojovom variante pre účely cestovného ruchu územie Kysihýbľa členiť nasledovne:

C.1. Areál Správy školských lesov a obytná zástavba Kysihýbeľ
C.2. Vstupná časť a expozícia Arboréta Drieňová
C.3. Areál poľovníckej strelnice Drieňová
C.4. Náučný chodník a poznávacie trasy Kysihýbeľ

Urbanistická koncepcia a zásady rozvoja základne

C.1. Areál Správy školských lesov a obytná zástavba Kysihýbeľ

Priebežne zlepšovať funkčnosť a vzhľad zástavby, realizovať potrebné stavebné úpravy, prestavbu a dostavbu objektov a inžinierskych sietí. Dobudovať potrebnú obslužnú vybavenosť (bistro 20-30 stol.).

V 2.rozvojom variante zvýšiť štandard vybavenosti areálu, dobudovať jeho komplexnú technickú infraštruktúru a zlepšiť jeho dopravné napojenie.

C.2. Vstupná časť a expozícia Arboréta Drieňová

V 2.rozvojovom variante: vybudovať nový vstupný areál Arboréta a Náučného chodníka pri ceste III/5253. Doplniť informačnú a obslužnú vybavenosť a vybavenosť pre jazdeckú trasu a iné pohybové aktivity na okruhu Banský Studenec – Banská Belá – Banská Štiavnica – Svätý Anton. Vybudovať špecifické infocentrum s vybavenosťou (denný bar 10-20 stol.).

C.3. Areál poľovníckej strelnice Drieňová

Priebežne udržovať a zlepšovať funkčnosť strelnice, modernizovať jej vybavenosť a v prípade aktuálnosti rozširovať možné strelecké disciplíny.

C.4. Náučný chodník a poznávacie trasy Kysihýbeľ

Dobudovať sústavu náučných trás okolo Banskej Štiavnice:
- Náučný chodník Kysihýbeľ – Banský Studenec
  V 1.variante: Chodník predĺžiť do Banského Studenca, do jeho trasy zaradiť aj Kolpašské jazerá.

V 2.variante: Chodník upraviť ako dvojsmerný s nástupmi v Kysihýbli a pri Kolpašských jazerách. Tu doň zaradiť aj zverín a zooexpozíciu. Trasu predĺžiť ku Svätému Antonu a zaokruhovať.

- Cyklistické a jazdecké náučné okruhy:
  V 1.variante: Vybudovať cyklistickú a prípadne aj jazdeckú poznávaciu trasu súbežnú s náučným chodníkom Kysihýbeľ – Banský Studenec.
  V 2.variante: Kysihýbeľ začleniť do sústavy cyklistických, jazdeckých, záprahových a iných poznávacích a náučných trás, ktorých východiskom budú Kolpašské jazerá.

II. FUNKČNÉ ZÁZEMIE REKREAČNÉHO ÚTVARU

Zahrňuje časť katastra obce okolo jej zastavaného a urbanizovaného územia. Vytvára krajinný rámec obytných a rekreačných častí obce. V ňom sa uskutočňujú pohybové aktivity rekreantov a turistov (chodníky, jazdecké a cyklotrasy a pod.). Jeho približnou hranicou je dolný okraj súvislého lesa. Výnimkou je lokalita Kysihýbeľ, kde toto funkčné zázemie tvoria aj časti lesa určené pre návštevníkov a lesy, ktorými vedú náučné chodníky a iné poznávacie trasy.

Vo funkčnom zázemí má prioritu produkčná, prípadne iná územná funkcia. Záujmy funkcie zotavenia je treba rešpektovať na všetkých poľných a lesných chodníkoch a cestách a k nim priľahlých neohradených plochách a tiež pri hospodárskych činnostiach ovplyvňujúcich ráz krajiny (orba, pasenie, ťažba a manipulácie dreva a iné).

III. ZÁUJMOVÉ ÚZEMIE REKREAČNÉHO ÚTVARU

Predstavuje zvyšok katastra obce. Sú to zväčša zalesnené svahy výšin, bez možností pešieho pohybu po chodníkoch a lesných cestách.

V záujmovom území je treba záujmy funkcie zotavenia zabezpečiť len na účelových komunikáciách vyznačených ako turistické, poznávacie alebo iné pohybové trasy.

6.6. ŠTRUKTÚRA A KAPACITY VYBAVENOSTI PRE CESTOVNÝ RUCH

V urbanistickej koncepcii rozvoja rekreačného útvaru Banský Studenec, diferencovanej pre 1.stabilizačný a 2.rozvojový variant, je navrhnutá štruktúra a skladba vybavenosti, ktorá podmieňuje realizáciu stanovených rozvojových zámerov. Súhrnný prehľad kapacít tejto vybavenosti je nasledovný:

Rekreačný útvar Zariadenie	**Kapacita zariadenia**		
	Stav	**Návrh rozvoja**	
	Rok 2000	**1.variant**	**2.variant**
A. REKREAČNÉ VIDIECKE SÍDLO BANSKÝ STUDENEC (CENTRÁLNA ČASŤ, ZVOTLE, BREZINY, HORNÉ MAJERE)			
Ubytovacie zariadenia:	**240 post.**	**350 post.**	**630 post.**
- hotel, motel	-	-	-
- penzión, ubytovňa	-	3/30 post.	10/150 post.
- podnik.chata	1/10 post.	5/50 post.	8/80 post.

- rodin.chalupa, chata	56/230 post.	65/270 post.	80/400 post.
- kemp.táborisko	-	-	-
Stravovacie zariadenia:	**30 stol.**	**100 stol.**	**300 stol.**
- reštaurácia	-	-	1/100 stol.
- jedáleň, bistro	-	1/30 stol.	2/80 stol.
- hostinec	1/30 stol.	1/50 stol.	1/50 stol.
- bufet	1/-	2/20 stol.	3/70 stol.
Kultúrno-spoloč.zariadenia	**25 miest**	**60 miest**	**255 miest**
- záujmový klub	1/25 miest	2/60 miest	1/25 miest
- kultúrne stredisko	-	-	1/150 miest
- spoločenské stredisko	-	-	1/80 miest
Športovo-relaxačné zariadenia			
- lyžiarsky areál	-	-	17,5 ha, LV 500 m
- ihrisko pre loptové hry	-	6 / 0,20 ha	10 / 0,30 ha
- piknikové miesto	-	3 / 0,03 ha	7 / 0,08 ha
- trávnatá plocha pre relax	-	8 / 0,80 ha	12 / 1,20 ha

B. STREDISKO REKREÁCIE A TURIZMU KOLPAŠSKÉ JAZERÁ
(VODNÁ PLOCHA, PLÁŽE, SÚBORY CHÁT, AGROTURISTICKÉ CENTRUM)

Ubytovacie zariadenia	**665 post.**	**630 post.**	**775 post.**
- hotel, motel	1/25 post.	1/25 post.	4/205 post.
- penzión, ubytovňa	3/95 post.	2/60 post.	1/25 post.
- podniková chata	5/40 post.	5/40 post.	5/40 post.
- rodin.chalupa, chata	126/505 post.	126/505 post.	126/505 post.
- kemp, táborisko	60 stan.	40 car.+100 stan.	40car+100 stan
Stravovacie zariadenia	**100 stol.**	**280 stol.**	**780 stol.**
- reštaurácia, kaviareň	1/60 stol.	1/120 stol.	4/480 stol.
- jedáleň, bistro	1/40 stol.	2/100 stol.	3/180 stol.
- hostinec	-	1/60 stol.	2/120 stol.
- bufet, stánok	-	3/-	3/-
Kultúrno-spoloč.zariadenia		**30 miest**	**470 miest**
- záujmový klub	-	1/30 miest	4/150 miest
- kultúrne stredisko	-	-	1/80 miest
- spoločenské stredisko	-	-	3/180 miest
- kongresová sála	-	-	1/60 miest
Športovo-relaxačné zariadenia			
- krytý bazén /malý/	-	-	1/25 m
- sauna, solárium	-	-	2
- telocvičňa, posilovňa	-	-	2
- krytá športová plocha	-	-	3
- prírodné kúpalisko	-	1 / 0,20 ha	1 / 0,20 ha
- plávajúca pláž	-	1 / 0,08 ha	1 / 0,08 ha

- trávnatá pláž	-	3 / 1,20 ha	4 / 1,60 ha
- vodné plochy pre plávanie	1 / 8,20 ha	1 / 4,00 ha	1 / 4,00 ha
- vodné plochy pre člnky	-	1 / 3,60 ha	1 / 3,60 ha
- prístav pre člnky	-	1 / 10 čln.	1 / 10 čln.
- vodná kĺzačka	-	1/deti 1/dosp.	1/deti 1/dosp.
- vodný tobogán	-	1 / dospelí	1 / dospelí
- tenisové ihrisko	-	2 / 0,16	5 / 0,50 ha
- športový štadión	-	-	1 / 1,50 ha
- plocha špor.atrakcie	-	-	2 / 0,30 ha
- ihrisko pre loptové hry	-	2 / 0,30 ha	5 / 0,90 ha
- detské ihrisko	-	1 / 0,01 ha	2 / 0,03 ha
- jazdiareň	-	-	1 / 0,40 ha
- jazdecký areál	-	-	1 / 10,5 ha
- detský lyžiarsky svah	-	1 / 120 m VL	1 / 120 m VL
- prírodné klzisko	-	1 / 0,08 ha	2 / 0,20 ha
- areál zdravia v lesoparku	-	-	1 / 0,30 ha
- prírodné solárium	-	1 / 0,30 ha	1 / 0,80 ha
- piknikové miesto	-	1 / 0,01 ha	3 / 0,03 ha
- trávnatá plocha pre relax	2 / 0,70 ha	3 / 1,10 ha	4 / 1,90 ha
Špecifické zariadenia			
- vodné plochy pre rybolov	2 / 8,90 ha	2 / 1,90 ha	1 / 2,00 ha
- zverín lovnej zvere	-	-	1 / 3,00 ha
- zooexpozícia	-	-	1 / 0,70 ha
- lovecká expozícia	-	-	1 / 0,20 ha
- náučný chodník	-	1 / 4,0 km /časť/	1 / 4,0 km /časť/
Pohybové aktivity *(pre celé k.ú. Banský Studenec)*			
- turistický chodník	3 / 24 km	3 / 24 km	3 / 34 km
- cyklotrasa	-	2 / 16 km	4 / 38 km
- jazdecká trasa	-	-	4 / 36 km /časť/
- poťahová trasa	-	-	1 / 10 km /časť/

C. ZÁKLADŇA VEDECKO-POZNÁVACIEHO TURIZMU KYSIHÝBEĽ
(KYSIHÝBEĽ, ARBORÉTUM A STRELNICA DRIEŇOVÁ)

Stravovacie zariadenia		**20 stol.**	**150 stol.**
- jedáleň, bistro	-	1 / 20 stol.	1 / 50 stol.
- hostinec	-	-	1 / 100 stol.
- bufet, stánok	1 / -	1 / -	2 / -
Kultúrno-spoloč.zariad.		**30 miest**	**90 miest**
- záujmový klub	-	1 / 30 miest	1 / 30 miest
- spoločenské stredisko	-	-	1 / 60 miest
Športovo-relax.zariad.			
- ihrisko pre loptové hry	-	1 / 0,12 ha	2 / 0,30 ha
- trávnatá plocha pre relax	-	1 / 0,05 ha	3 / 0,20 ha
- piknikové miesto	-	3 / 0,03 ha	7 / 0,07 ha

Špecifické zariadenia			
- arborétum	1 / 8,00 ha	1 / 8,00 ha	1 / 10,00 ha
- lesnícka expozícia	2 / 2,50 ha	3 / 4,20 ha	5 / 15,00 ha
- poľovnícka strelnica	1 / 3,50 ha	1 / 3,50 ha	1 / 5,00 ha
- náučný chodník	1 / 6,20 km	1 / 6,20 km /časť/	1 / 6,20 km /časť/

Navrhnutá štruktúra vybavenosti a jej kapacity sú smerné a sú orientačným východiskom pre spracovanie nadväzných územnoplánovacích dokumentov a rozvojových zámerov. Dynamika vývoja rekreačných, relaxačných, športových a poznávacích aktivít a s nimi spojených obslužných a vybavenostných zariadení si vyžaduje aktuálne prehodnotenie a spresnenie návrhu. Treba ale brať do úvahy, že tento návrh rešpektuje určité limity rekreologického potenciálu. Preto tu uvádzané kapacity, hlavne ubytovacie a športovo-relaxačné nie je možné zvyšovať bez rizika narušenia únosnosti územia a následných dopadov na jeho kvalitu, funkčnosť a rekreačnú hodnotu.

7. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA OBCE

Riešenie technickej infraštruktúry obce Banský Studenec, obsiahnuté v ÚPN SCR a potvrdené v záväznej časti Smerníc pre realizáciu ÚPN VÚC Štiavnické vrchy sa do roku 2000 ani len čiastočne nerealizovalo. Určitou výnimkou sú len telekomunikácie, kde sa dosiahlo napojenie miestnej telefónnej siete na MTO Banská Štiavnica a bol vybudovaný TV vykrývač pre zlepšenie príjmu TV signálu v obci.

Chýbajúca technická infraštruktúra, hlavne vodovod a kanalizácia sú príčinou, prečo bolo nutné navrhnúť dvojvariantné riešenie budúceho rozvoja obce.

V 1.stabilizačnom variante sa predpokladá len čiastkové zlepšenie súčasného stavu vybudovaním miestneho vodovodného a kanalizačného systému s ČOV pri Kolpašských jazerách. To zníži nebezpečie znehodnotenia jazier a ich okolia, ale ešte neumožní v ÚPN SCR plánovaný kvalitatívny a kvantitatívny rozvoj sídla a strediska. Zlepší sa vybavenosť strediska a jej komercializácia umožní získať prostriedky na nevyhnutnú údržbu a prevádzku. Ale stredisko zostane len na úrovni prímestskej rekreácie, letnej rekreácie pri vode a agroturistiky lokálneho významu.

V 2.rozvojovom variante, po vybudovaní celoobecnej infraštruktúry podľa zásad a regulatívov ÚPN SCR sa môže začať dynamický proces rozvoja, spojený s novou bytovou výstavbou a budovaním novej špecifickej vybavenosti, zameranej na agroturizmus a náučno-poznávaciu turistiku. Výsledkom tohto procesu môže byť profilácia Banského Studenca ako strediska vidieckej rekreácie pri vode, agroturizmu a vedecko-poznávacej turistiky regionálneho až celoštátneho charakteru. Pravda vo väzbe na ďalšie danosti Banskej Štiavnice a jej okolia ako regiónu zapísaného do Zoznamu svetových prírodných a kultúrnych pamiatok UNESCO.

Technická infraštruktúra Banského Studenca bola v ÚPN VÚC Štiavnické vrchy riešená bez miestnej časti Kysihýbeľ. Preto aj v tomto Genereli je zachovaný rovnaký prístup. Infraštruktúra Kysihýbľa je považovaná za súčasť vybavenosti mesta Banská Štiavnica.

7.1. ZÁSOBOVANIE PITNOU VODOU

V Smerniciach pre územný rozvoj VÚC Štiavnické vrchy z roku 1988 je stanovené:

- Záväzne:
  Obec Banský Studenec aj rekreačnú zónu zásobovať vodou z vrtov HBS 2, 3, 4, vybudovaných v katastri obce. V území vybudovať dva tlakové pásma rozvodu vody. Do III.tlakového pásma čerpať vodu jestvujúcou čerpacou stanicou pri úpravni vody. Do II.tlakového pásma ju ďalej prečerpávať čerpacou stanicou, ktorá sa umiestni pri vodojeme III.tlakového pásma.
- Smerne:
  Zabezpečiť pitnú vodu v množstve Qm 4,53 $l.sec^{-1}$. Vybudovať akumuláciu vody v objeme: II.tlakové pásmo 250 m^3, III.tlakové pásmo 150 m^3. Tlakové pásma riešiť v súlade s tlakovými pásmami Banskej Štiavnice: III.tlakové pásmo v hranici 560-600 m n.m., II.tlakové pásmo v hranici 600-640 m n.m.

Konkrétna situácia v roku 2000 si vyžaduje tieto zásady a regulatívy zásobovania pitnou vodou rozfázovať na lokálne zásobovanie vodou pre zástavbu na východnom brehu Veľkého jazera, so súbežnou kanalizáciou (1.stabilizačný variant) a na komplexné zásobovanie vodou a odkanalizovanie celého územia obce podľa ÚPN SCR (2.rozvojový variant).

Zásady možného riešenia sú nasledovné:

1.stabilizačný variant:

Vybudovať časť vodovodnej rozvodnej siete podľa riešenia ÚPN SCR pre zástavbu Kaplánske, severný a východný breh Veľkého jazera a areál vyššej vybavenosti pri nástupe k jazeru tak, aby sa neskôr dala napojiť na celkovú vodovodnú sieť obce.

Lokálny vodovod pri Veľkom jazere napojiť na pomocný vodojem s objemom asi 100 m^3, pri zariadení Dinas, na kóte cca 660 m n.m.

Vodu do pomocného vodovodu doviesť z okolitých zdrojov pod výšinou Skalka alebo po prečistení z malej vodnej nádržky v lokalite Kaplánske. Problematiku vhodného zdroja vody preskúmať a riešiť osobitnou štúdiou.

Napojenie na lokálny vodovod regulovať podľa disponibilného množstva vody a možnosti napojenia na kanalizáciu. V prvom poradí bude vybavenosť pláží a detského kúpaliska. V druhom poradí stravovacie zariadenia (obchod a reštaurácia) a hromadné ubytovacie zariadenia (kemping, Dinas, Bačíkstav). V prípade rezervy bude možné napojiť aj podnikové a individuálne chaty.

Podmienkou napojenia na vodovod musí byť súbežné napojenie na lokálnu kanalizačnú sieť.

2.rozvojový variant:

Vybudovať celoobecný systém zásobovania vodou podľa ÚPN SCR. Lokálny vodovod pri Veľkom jazere začleniť do tohto celoobecného vodovodu.

7.2. ODVÁDZANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

V Smerniciach pre územný rozvoj ÚPN VÚC Štiavnické vrchy je stanovené:

- Záväzne:
  V území vybudovať splaškovú kanalizáciu s čistiarňou odpadových vôd. Čistiareň umiestniť za hranicou II.stupňa ochranného pásma zdrojov pitnej vody.

- Smerne:
  Parametre čistiarne odpadových vôd: max.denný prítok odpadových vôd 67,4 m^3, znečistenie odpadových vôd BSK_5 21,5 m^3. Splaškovú kanalizáciu vybudovať ako nepriepustnú. Vzhľadom na nízky prietok recipientu (Jasenica) čistenie odpadových vôd riešiť osobitnou štúdiou tak, aby bola splnená podmienka max.koncentrácie BSK_5 8,0 $mg.l^{-1}$.

Situácia si vyžaduje, rovnako ako pri zásobovaní vodou, aj čistenie odpadových vôd riešiť vo dvoch fázach. Zásady možného riešenia sú nasledovné:

1.stabilizačný variant:

Vybudovať len časť plánovanej kanalizačnej siete podľa riešenia ÚPN SCR, a to pre zástavbu okolo Veľkého jazera, súbežnú s lokálnou vodovodnou sieťou. Sieť dimenzovať tak, aby sa neskôr dala napojiť na celoobecnú kanalizáciu.

Zabezpečiť lokálne čistenie odpadových vôd, a to dočasnou čistiarňou na zberači pri Malom jazere. Využiť moderné technológie kombinovaného čistenia tak, aby sa vyčistené vody mohli vypúšťať s garantovanou zárukou ich nezávadnosti do Malého jazera alebo do vodného toku Jasenica pod hrádzou.

Napojenie na lokálnu kanalizáciu regulovať podľa kapacity dočasnej čistiarne. V prvom poradí napojiť vybavenosť pláží a kúpalísk, potom stravovacích a hromadných ubytovacích zariadení. V prípade rezervy napojiť aj podnikové a individuálne chaty.

Ak by sa preukázala možnosť zásobovania vodou a čistenia odpadových vôd aj pre chatovú zástavbu na severnom brehu Veľkého jazera a v lokalite Kaplánske, je to treba riešiť prečerpávaním odpadových vôd do zberača na východnom okraji Veľkého jazera.

2.rozvojový variant:

Vybudovať komplexnú kanalizáciu a čistenie odpadových vôd obce podľa ÚPN VÚC, modifikovanú podľa najnovších dostupných technológií odvádzania a čistenia tekutých odpadov. Lokálnu kanalizáciu pri jazerách organicky začleniť do celoobecnej siete.

7.3. VODNÉ TOKY A NÁDRŽE

Smernice pre územný rozvoj ÚPN VÚC Štiavnické vrchy ukladajú:

- Záväzne:
  Zabezpečiť rekonštrukciu vodných nádrží Kolpašská veľká a Kolpašská malá tak, aby spĺňali kritériá bezpečnosti a prevádzkovej spoľahlivosti. Nádrže využívať ako zdroj úžitkovej vody a na rekreačné účely.

Zabezpečenie spoľahlivej bezpečnosti, trvalej využiteľnosti a tiež krajinno-ekologickej hodnoty Kolpašských jazier si vyžaduje čím skôr urobiť odborné posúdenie stavu ich hlavnej hrádze, navrhnúť jej stabilizáciu a rekonštrukciu. Potrebné opatrenia a stavebné úpravy neodkladne realizovať. Vo variantných podmienkach je možný nasledovný postup:

1.stabilizačný variant:

Rekonštruovať a dosiahnuť zaručenú bezpečnosť hlavnej hrádze obnoviť regulovaný prívod vody do Malého jazera jarkom z potoka Jasenica v obci.

2.rozvojový variant:

Vyčistiť zanesenú severnú časť Malého jazera, rozšíriť jeho úžitkový objem a plochu. Obnoviť funkciu horného prívodného jarku ako technickej pamiatky. Pre akumuláciu potrebného množstva vody zriadiť nádržku v jazdeckom areáli.

7.4. ZÁSOBOVANIE ELEKTRICKOU ENERGIOU

Zo Smerníc pre územný rozvoj ÚPN VÚC vyplýva:

- Záväzne:
  Pre navrhované zariadenia rekreácie a cestovného ruchu a občianskej vybavenosti sa jestvujúci transformátor T1 nahradí novým, s výkonom 400 kVA. Stožiarne trafostanice T4 a T5 sa zrušia a nahradia murovanou trafostanicou T7 v objekte cestovného ruchu s výkonom 400 kVA. V obci sa vybuduje stožiarna trafostanica T3 s výkonom 400 kVA. U trafostaníc v obci sa vymení aj sekundárny rozvod n.n. Pre nové objekty bude sekundárny rozvod kábelový. Na objektoch budú

osadené skrine HDS, napojené smyčkovaním z trafostaníc, prípadne zo vzdušného sekundárneho vedenia cez skrine PRIS.

- Smerne:
  V nových objektoch občianskej vybavenosti a cestovného ruchu v sídle a vo všetkých bojektoch pri jazerách presadzovať vykurovanie na báze elektrickej energie.

Tieto zásady a regulatívy zásobovania elektrickou energiou, z ktorých vyplýva, že obec Banský Studenec nebude ani vo výhľade zásobovaný zemným plynom pomocou plynovodu, je potrebné aplikovať podľa reálnych potrieb výstavby v 1. a 2. variante rozvoja.

Ako aktuálne sa javí:

1.stabilizačný variant:
Zvýšiť kapacitu jestvujúcich transformátorov v obci a pri nástupe k jazerám na výkon 400 kVA, čo zabezpečí pokrytie nárastu spotreby elektrickej energie pre rekonštruovanú alebo novovybudovanú vybavenosť.

2.rozvojový variant:
Realizovať celý projekt rekonštrukcie a dostavby celoobecného systému zásobovania elektrickou energiou podľa riešenia ÚPN SCR s tým, že murovanú trafostanicu T7 v objekte cestovného ruchu (agrohoteli) je treba hneď dimenzovať na kapacitu 530 – 600 kVA.

7.5. DOPRAVA

V Smerniciach pre územný rozvoj ÚPN VÚC Štiavnické vrchy sú pre rozvoj dopravy v obci Banský Studenec stanovené tieto zásady:

- Záväzné:
  Z hľadiska komplexného urbanistického rozvoja územia VÚC je záväzné v etape do roku 2000 vybudovať v pokračovaní cesty III/5253 cestu III.triedy z Banského Studenca do Babinej. Komunikačnú sieť v obci realizovať v rozsahu podľa grafickej prílohy dopravného riešenia.

- Smerné:
  Realizovať dostatočné parkovacie plochy pri jazerách. Vybudovať samostatné pešie ťahy na území vyhradenom pre rekreačné účely.

Vybudovanie dopravného systému navrhnutého v ÚPN SCR sa v podmienkach variantného riešenia rozvoja obce javí nasledovne:

1.stabilizačný variant:
Hlavnú zbernú komunikáciu, ktorou je cesta III/5253 v zastavanom území obce, postupne prebudovať na parametre cesty kategórie Mz 8/50 a ukončiť ju na záchytnom parkovisku východne od Kolpašských jazier. Na ňu napojené obslužné komunikácie tiež vylepšovať na stanovené parametre MO 7/40, resp. MO 7/30. Účelové cesty okolo jazier prepojiť a upraviť tak, aby tvorili okružnú účelovú komunikáciu. Zriadiť autobusovú zastávku a otočku pri odstavnom parkovisku, východne od jazier. Statickú dopravu pri jazerách zabezpečiť podľa ÚPN SCR. V zastavanom území obce zriaďovať parkoviská podľa reálnej možnosti. Vybudovať dopravný prístup k úpätiu hlavnej hrádze jazier

a spojovacie chodníky z centra obce na hlavnú hrádzu. Dobudovať tiež aktuálne pešie a cyklistické trasy a predĺženie náučného chodníka Kysihýbeľ – Banský Studenec.

2.rozvojový variant:

Vybudovať preložku časti cesty na Podčervenú po okraji športového areálu. Realizovať celé dopravné riešenie ÚPN SCR modifikované tak, aby bol zabezpečený dopravný prístup a parkovanie pri nových, v ÚPN neuvažovaných zariadeniach agroturcentra (športový areál, zverín, zooexpozícia a iné). Kapacitu odstavného parkoviska východne od jazier primerane zvýšiť a dobudovať ho na štandardné, strážené záchytné parkovisko. Vybudovať prístup k areálu zimných športov a prepojenie Zvotle – Kolpašské jazerá. Osobitnú pozornosť venovať vytvoreniu sústavy jazdeckých a poťahových trás spájajúcich Banský Studenec s Kysihýbľom, Banskou Štiavnicou, Svätým Antonom a s ďalšími sídlami v regióne.

7.6. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA KYSIHÝBĽA

Osada Kysihýbeľ je administratívnou súčasťou obce Banský Studenec. Urbanisticky, hlavne dopravne a technickou infraštruktúrou silne inklinuje k mestu Banská Štiavnica a čiastočne aj k obci Banský Studenec.

Technická vybavenosť osady Kysihýbeľ bola v roku 2000 silne ovplyvnená jej priestorovu izolovanosťou. Riešenia vyplývajúce z ÚPN VÚC Štiavnické vrchy a z ÚPN mesta Banskej Štiavnice sa zatiaľ nerealizovali. Riešili sa len dielčie problémy miestneho charakteru.

Začlenenie Kysihýbľa do štruktúry strediska Banský Studenec, hlavne v 2.rozvojovom variante, kde sa osade dáva charakter základne vedecko-poznávacieho turizmu regionálneho a vyššieho významu, si vyžaduje podrobnejšie zhodnotiť stav územia, jeho danosti a územno-technické podmienky rozvoja. Na podklade toho bude možné doplniť v ÚPN SCR Banský Studenec chýbajúcu časť, týkajúcu sa rozvoja a vybavenosti Kysihýbľa.

Zo súčasného poznania je možné pre technickú infraštruktúru osady Kysihýbeľ naznačiť tieto rámcové zásady možného riešenia:

1.stablizačný variant:

Zlepšiť dopravnú prístupnosť osady rekonštrukciou prípojky z cesty III/5253 od križovatky pri Arboréte do areálu Správy školských lesov. Skvalitniť účelovú komunikáciu popri toku Jasenice do Banského Studenca tak, aby bola využiteľná pre cyklotrasu, prípadne aj pre jazdeckú trasu.

2.rozvojový variant:

Spracovať nový územnoplánovací podklad alebo dokumentáciu a podľa nej vybudovať komplexnú infraštruktúru základne vedecko-poznávacieho turizmu Kysihýbeľ, zodpovedajúcu aktuálnym potrebám a nárokom odborných pracovísk a návštevníkov.

8. POĽNOHOSPODÁRSTVO A LESNÉ HOSPODÁRSTVO

V ÚPN VÚC Štiavnické vrchy – Smernice pre územný rozvoj bola koncepcia rozvoja lesného hospodárstva, poľnohospodárskej výroby a ochrany lesnej a poľnohospodárskej pôdy formulovaná takto:

- Záväzne:
  Previesť lesnícke rekultivácie pre stabilizáciu územia podľa návrhu rekultivačných opatrení, zaviesť do predpisu lesného hospodárskeho plánu. Vypracovať projektovú dokumentáciu na budovanie navrhnutých lesoparkov. Lesoparky obmedziť len na dynamický peší pohyb. Vylúčiť turistiku, chatárenie, rekreáciu a pohyb motorových vozidiel vo vytvorených zónach ticha. Chrániť hniezdiská a brlohy chránených a vzácnych druhov zverí. Zabezpečiť dodržiavanie štatútu rekreačných oblastí pri jazerách, zabrániť znečisťovaniu ich vôd odpadovými látkami. Premiestniť hospodárske dvory v Banskom Studenci.

- Smerné:
  Upresniť vlastnícke vzťahy k lesnej a poľnohospodárskej pôde. Zdokonaliť plánovanie výstavby lesných ciest a dokončiť ich výstavbu. Pri obnove ochranných lesov a lesov osobitného určenia voliť výberkový spôsob, za účelom udržať vertikálnu a horizontálnu diferenciáciu porastov. Zaviesť pravidelnú údržbu hrádzí, výpustných zariadení a prítokových jarkov jazier. Zamerať sa na vyššie nasadenie rýb, vhodných pre studenšie vody tejto oblasti.

Tieto zásady a regulatívy nepostihujú podstatne zložitejšiu problematiku poľnohospodárstva a lesného hospodárstva po roku 1990. Jej detailnejšie riešenie prekračuje obsahový rámec tohto Generelu.

Nevyhnutnosť transformácie súčasného družstevného poľnohospodárstva s pretrvávajúcou, ale neefektívnou a stagnujúcou veľkovýrobou, v pre to celkom nevhodných horských podmienkach, na farmárske resp. gazdovské hospodárenie je už zdôvodnená v predchádzajúcich častiach dokumentácie. Je to rozhodujúca podmienka pre rozvoja vidieckeho agroturizmu, na ktorom je založená koncepcia budúcnosti aj strediska cestovného ruchu Banský Studenec.

Bola tiež zdôvodnená potreba ešte viac využiť veľmi atraktívne štruktúry Školských lesov, hlavne Arborétum, výskumné a expozičné plochy, náučný chodník, strelnicu, ale tiež aj poľovnícke a rybolovné revíry a na báze Kolpašských jazier vytvoriť jedinečné centrum vedecko-poznávacieho turizmu s lesníckou a poľovníckou orientáciou.

Z toho vyplývajúce postupy a opatrenia nie je účelné výraznejšie diferencovať pre 1. alebo 2. variant možného vývoja. Hlavné úsilie v obidvoch odvetviach by malo smerovať k realizácii 2. Rozvojového variantu, podporovať ho a iniciovať aj vyššiu aktivitu obce a obyvateľov Banského Studenca, hlavne na vybudovaní podmieňujúcej infraštruktúry – vodovodu, kanalizácie a dopravy.

Pre jednotlivé varianty možno konkrétnejšie špecifikovať hlavne tieto zásady a požiadavky:

1. stabilizačný variant:

Zrušiť ovčín pri Kolpašských jazerách, premiestniť ho na iné, menej urbanisticky exponované miesto a jeho areál postupne preorientovať na chov a výcvik koní. Založiť a etapovite tu budovať modernú špecializovanú farmu. Poľné a lesné cesty okolo jazier prepojiť a vytvoriť funkčnú okružnú

komunikáciu. Z cesty medzi nástupom k jazerám a lokalitou Kaplánske vylúčiť pravidelnú dopravu dreva, krmovín a preháňanie dobytka.

2. rozvojový variant:

Ako pandant (protipól) expozície lesa v Kysihýbli (Arborétum, výskumné a ukážkové porasty) vybudovať pri Kolpašských jazerách expozíciu lesnej zveri (zverín, zooexpozíciu) a s tým súvisiaceho poľovníctva (historické formy poľovníctva a zbraní, poľovnícky klub, strelnica). V nadväznosti na expozície v Antolskom kaštieli (poľovníctvo, kultúrne artefakty) a v Banskej Štiavnici (minerály, ťažba a spracovanie kovov ale aj banícke tradície, umenie) vytvoriť unikátne vedecko-poznávacie centrum až európskeho formátu a obnoviť bývalé postavenie výskumu a vzdelávania v tomto regióne.

Dobudovať farmu špecializovanú na chov, výcvik a novodobé využitie jazdeckých i poťahových koní a v prepojení s agrohotelom, jazdeckým a športovým areálom vytvoriť vysoko atraktívnu jazdeckú časť tohto agroturcentra. V tomto období už zlikvidovať alebo zásadne funkčne pretransformovať aj družstevný hospodársky dvor na východnom okraji obce.

9. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, PRÍRODA A KRAJINA

V ÚPN VÚC Štiavnické vrchy – Smerniciach pre územný rozvoj sú uložené hlavne tieto opatrenia:

- Záväzné:
  Na úseku ochrany a tvorby životného prostredia pri jestvujúcich prevádzkach Poľnohospodárskeho družstva (kravín, ovčín, poľné hnojiská) v predstihu realizovať systémy ochrannej zelene formou viacradových, viacvrstvových koridorov. Nepripustiť kontamináciu povrchových a podzemných vôd vypúšťaním odpadových vôd, močovky a iných tekutých odpadov bez kanalizácie a následného čistenia.

- Smerné:
  Priebežne sledovať hodnoty znečistenia ovzdušia z miestnych zdrojov, v prípade aktuálnosti robiť opatrenia na zníženie množstva škodlivín. Vybudovať komplexný kanalizačný systém, napojený na čistiareň odpadových vôd, s vyústením do potoka Jasenica. Zber a odvoz tuhého komunálneho odpadu zabezpečiť odvozom na skládku mesta Banská Štiavnica. Sadovnícke úpravy zelene uskutočňovať na urbanizovaných plochách, hlavne v okolí jazier. Vybudovať vysoko odolné trávne plochy so skupinovou a okrajovou výsadbou vhodnej strednej a vysokej zelene. Jednoduché krajinárske úpravy realizovať okolo športovísk a relaxačných plôch ako spojovací prvok medzi sadovníckymi úpravami urbanizovaných plôch a voľnou krajinou. Voľnú krajinu koncipovať tak, aby vznikol prírodný lesopark, ktorý budú tvoriť lesné lúky, skupiny kríkov a drevín a okraje lesných porastov. Poľnohospodárske plochy a lesné porasty obhospodarovať tak, aby sa zvýšila ich ochranná hodnota a rekreologická využiteľnosť a aby sa posilnila ich zdravotná, hygienická a estetická hodnota. Za súčasť krajiny považovať všetky komunikačné trasy vhodné pre pohybové aktivity. Tieto v teréne vyznačiť a vybaviť jednoduchými zariadeniami pre oddych, relax, vyhliadky na krajinu. Rozšíriť sieť poznávacích chodníkov k najvýznamnejším danostiam a pozoruhodnostiam územia. V okolí jazier odstrániť nevhodné, najmä introdukované exotické dreviny a kríky.

Už po schválení ÚPN VÚC Štiavnické vrchy vstúpil do platnosti rad ďalších právne účinných dokumentov, ktoré musia byť rešpektované a uplatňované. Medzi ne patria hlavne dokumenty upravujúce režim v CHKO Štiavnické vrchy a dokumenty zabezpečujúce Územný systém ekologickej stability regiónu (okresu). Z nich odvodený dokument, ktorý by komplexne riešil lokálny územný systém ekologickej stability obce Banský Studenec doteraz (r. 2000) nebol vypracovaný.

Z regionálneho systému ekologickej stability pre bývalý okres Žiar nad Hronom (Ekotrust Banská Štiavnica, r. 1992), kde je zahrnutý aj Banský Studenec, vyplývajú pre ďalší rozvoj obce a jej transformácie na stredisko rekreácie a turizmu vyššej kategórie hlavne tieto dôležité a doteraz v praxi neuplatnené zásady:

- Podstatná časť územia obce, zahrňujúca centrum sídla, jazerá, osadu Zvotle a usadlosti juhovýchodne od obce, je zónou vodných zdrojov s ich ochrannými pásmami a s osobitným režimom ochrany.
- Celé územie obce je charakterizované ako zóna potenciálnych biocentier so sprísneným režimom urbanizácie, hospodárenia na poľnohospodárskej pôde a v lesoch.
- Z toho vyplývajúce režimy ochrany a využívania územia sprísňujú podmienky pre poľnohospodársku výrobu v okolí sídla a juhovýchodne od neho tak, že je tu:
  - silne obmedzená až vylúčená hlboká orba a vápnenie ornej pôdy (index 515), s požiadavkou jej postupnej premeny na lúky a pastviny,

- silne obmedzené až vylúčené akékoľvek mechanické obrábanie pôdy a pasenie (index 516), s požiadavkou jej premeny na les a kosné lúky.

Dôsledné uskutočnenie týchto systémových krokov na ochranu a zachovanie biodiverzity územia Banský Studenec jednoznačne zodpovedá riešeniu tohto Generelu, ktorý hlavne v 2.rozvojovom variante predpokladá transformáciu poľnohospodárskej výroby, so zásadnou zmenou jej foriem na gazdovské a farmárske hospodárenie, orientované na vidiecky turizmus a agroturistiku. Len takáto transformácia môže reálne zabezpečiť:

- ekologicky únosný režim ochrany a využívania poľnohospodárskeho pôdneho fondu,
- kompenzáciu tým vyvolaného zníženia produkcie a zvýšenia nákladov poľnohospodárskych subjektov.

So značnou mierou dôveryhodnosti je možné predpokladať, že dlhodobá orientácia obce a strediska Banský Studenec na vidiecku rekreáciu, agroturizmus a vedecko-poznávaciu turistiku je v súčasnom horizonte poznanie jedinou reálne efektívnou možnosťou, ako zabezpečiť životaschopnosť a prosperitu obce i dobrý stav jej životného a prírodného prostredia, t.j. trvalo udržateľný život v tejto východnej časti Štiavnických vrchov.

10. PREHĽADY A SCHÉMY

Obsahovo rozsiahla konkretizácia a špecifikácia dvojvariantnej koncepcie možného rozvoja rekreácie a cestovného ruchu v obci Banský Studenec v predchádzajúcich statiach tohto Generelu si vyžaduje sprehľadniť dôležité výstupné údaje. Pre to slúžia podrobné legendy grafickej časti (výkresy č. 1, 2 a 3) a tieto, textovú časť doplňujúce prílohy:

č. 1	Schéma : Prehľad	Funkčné členenie strediska RCR Kolpašské jazerá, 1. a 2. variant
č. 2	Schéma : Prehľad	Obslužné zariadenia strediska RCR Kolpašské jazerá, 1. a 2. variant
Č. 3	Schéma : Prehľad	Športová a relaxačná vybavenosť strediska RCR Kolpašské jazerá, 1. a 2. variant
Č. 4	Schéma :	Súbory rekreačných chát v stredisku RCR Kolpašské jazerá, 1. a 2. variant
Č. 5	Schéma :	Špecifické zariadenia agroturizmu a vedecko-poznávacej turistiky v rekreačnom útvare Banský Studenec, 2. variant
Č. 6	Schéma :	Zásobovanie vodou a kanalizácia strediska SCR Kolpašské jazerá, 1. variant
č. 7	Schéma :	Doprava a energetika strediska SCR Kolpašské jazerá, 1. variant
č. 8	Schéma :	Regionálny ÚSES bývalého okresu Žiar nad Hronom, časť Banský Studenec
Č. 9	Prehľad :	Letná rekreačná kapacita Veľkého jazera v stredisku RCR Kolpašské jazerá

1. STABILIZAČNÝ VARIANT :

B.1. VODNÁ PLOCHA, BREHY A PLÁŽE VEĽKÉHO JAZERA
01. sektor pre rybolov a vodné refúgium
02. sektor pre relax a kúpanie
03. sektor pre člnkovanie
04. detské kúpalisko
05. relaxačná pláž na hrádzi
06. areál zariadenia BAČÍKSTAV
07. vstupná komunikačná plocha
08. zábavná pláž s kĺzačkou a tobogánom
09. hlavná relaxačná a plavecká pláž
10. rodinná pláž
11. zastavané brehy s krycou zeleňou
12. prírodné brehy a brehové refúgiá

B.2. SÚBORY REKREAČNÝCH CHÁT PRI VEĽKOM JAZERE
21. súbor rekreačných chát na východnom okraji
22. súbor rekreačných chát na severnom okraji

B.3. LOKALITY KAPLÁNSKE A POD ANDERLOCHOM
31. areál zariadenia DINAS (v 2.variante POĽOVNÍCKY KLUB)
32. súbor rekreačných chát pri zariadení DINAS
33. športový a relaxačný areál Kaplánske
34. súbor rekreačných chát Kaplánske
35. vodná nádržka Kaplánske
36. agroturistická lokalita pod Anderlochom

B.4. SÚBOR VYŠŠEJ VYBAVENOSTI PRI NÁSTUPE
41. areál viacúčelovej obslužnej vybavenosti
42. ihriská pre tenis a klzisko
43. ihriská pre plážové hry
44. turistický kemping
45. odstavné parkoviská a otočka autobusov
46. nástupy zo súboru vybavenosti k jazerám

2. ROZVOJOVÝ VARIANT :

B.5. CENTRUM AGROTURIZMU A VEDECKO-POZNÁVACEJ TURISTIKY
51. areál ŠPORTHOTEL
52. areál AGROTURCENTRUM s farmou
53. jazdecký areál
54. areál športu a loveckých atrakcií
55. zverín lesnej poľovnej zveri
56. zooexpozícia regionálnej lesnej fauny
57. nástupné miesto pohybových trás
58. náučné poznávacie a turistické trasy
59. lesopark s plochami rekondície a oddychu
60. prívodné jarky a vodná plocha Malého jazera

PRÍLOHA Č.1: FUNKČNÉ ČLENENIE STREDISKA RCR KOLPAŠSKÉ JAZERÁ
SCHÉMA 1: 5 000

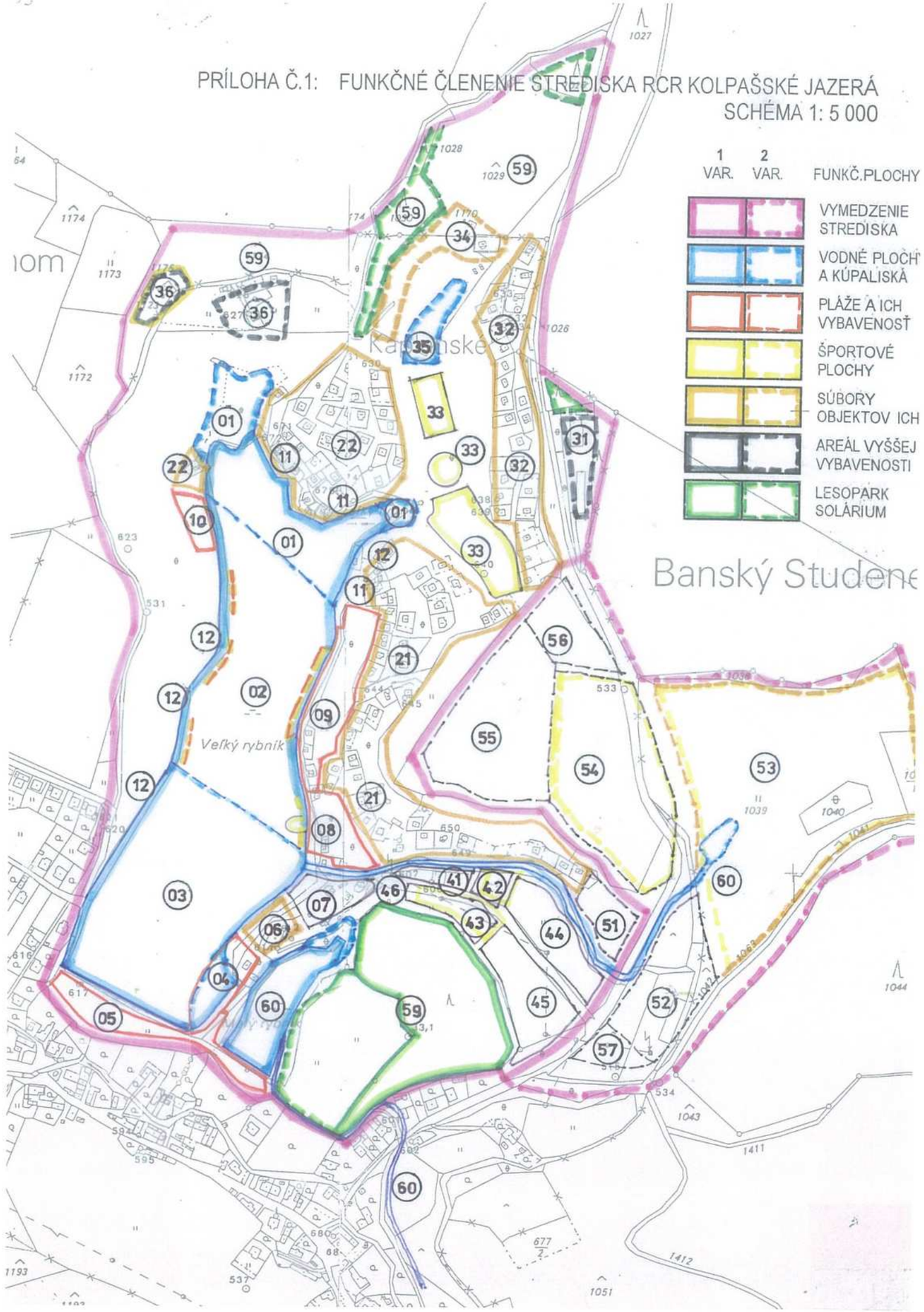

PRÍLOHA Č.2: OBSLUŽNÉ ZARIADENIA STREDISKA RCR KOLPAŠSKÉ JAZERÁ
SCHÉMA 1: 5 000

1. STABILIZAČNÝ VARIANT :

04. DETSKÉ KÚPALISKO	041	Prevádzkový objekt (hyg.blok,herňa,obsluha)
06. AREÁL BAČÍKSTAV	061	Hotel (ubyt., reštaurácia, terasa)
07. VSTUPNÝ AREÁL	071	Sezónny bufet, prístrešok
	072	Požičovňa člnkov (pokladňa,obsluha)
08. ZÁBAVNÁ PLÁŽ	081	Prevádzkový objekt (pokladňa,obsluha)
09. PLAVECKÁ PLÁŽ	091	Stanovište plavčíka a záchran.služby
	092	Prevádzkový objekt (hyg.blok,šatne,obsluha, prvá pomoc,požičovňa)
	093	Sezónny bufet,prístrešok
31. AREÁL ZARIAD.DINAS	311	Turistická chata (ubyt.,jedáleň,terasa)
32. CHATY PRI DINAS	321	Sezónna predajňa, bufet
33. ŠPORT KAPLÁNSKE	331	Prístrešok, WC, ohnisko
36. POD ANDERLOCHOM	361	Agroturchata (ubyt.,strav.,terasa)
	362	Agropenzión (ubyt.)
41. AREÁL VYBAVEN.	411	Predajňa (potrav.,drob.tovar)
	412	Jedáleň (bistro,hyg.blok)
	413	Požičovňa špor.potrieb, servis
	414	Správa strediska (prevádzka,ubyt.zam.)
44. TURIST.KEMPING	441	Prevádzkový objekt (recepcia,hyg.blok,turist.kuch., klubovňa,ubyt.zam.)
	442	Sektor pre karavany (el.prípojky)
	443	Sektor pre stany

2. ROZVOJOVÝ VARIANT :

09. PLAVECKÁ PLÁŽ	092	Jedáleň (bistro,terasa,bufet)
31. AREÁL ZARIAD.DINAS	311	Poľovnícka chata – klub (ubyt.,reštaur.,kluby)
36. POD ANDERLOCHOM	361	Výletný hostinec (ubyt.,bistro,vyhliadk.terasa)
	362	Agropenzión (ubyt.,strav.,hosp.aktivity)
51. AREÁL ŠPORTHOTEL	511	Hotel (ubyt.,reštaur.,kaviar.,kluby,herne)
	512	Rekondičný komplex (relax,šport,liečba)
52. AGROTURCENTRUM	521	Hotel (ubyt.,jedál.,kaviar.,divácke terasy)
	523	Prevádzkový a expozičný komplex (šport,relax,liečba,atrakcie,ukážky)
54. ŠPORTOVÝ AREÁL	541	Prevádzkový objekt (tribúna,hyg.blok,šatne,klub)
	542	Ihriská, športoviská, ukážkové plochy
56. ZOOEXPOZÍCIA	561	Prevádzkový objekt (pavilóny,sklady,obsluha)
	562	Vyhliadková veža (bufet,prevádzka,pokladňa)
57. NÁSTUPNÉ MIESTO	571	Infocentrum (informácie,denný bar)
	572	Prevádzkový objekt (údržba,garáže)

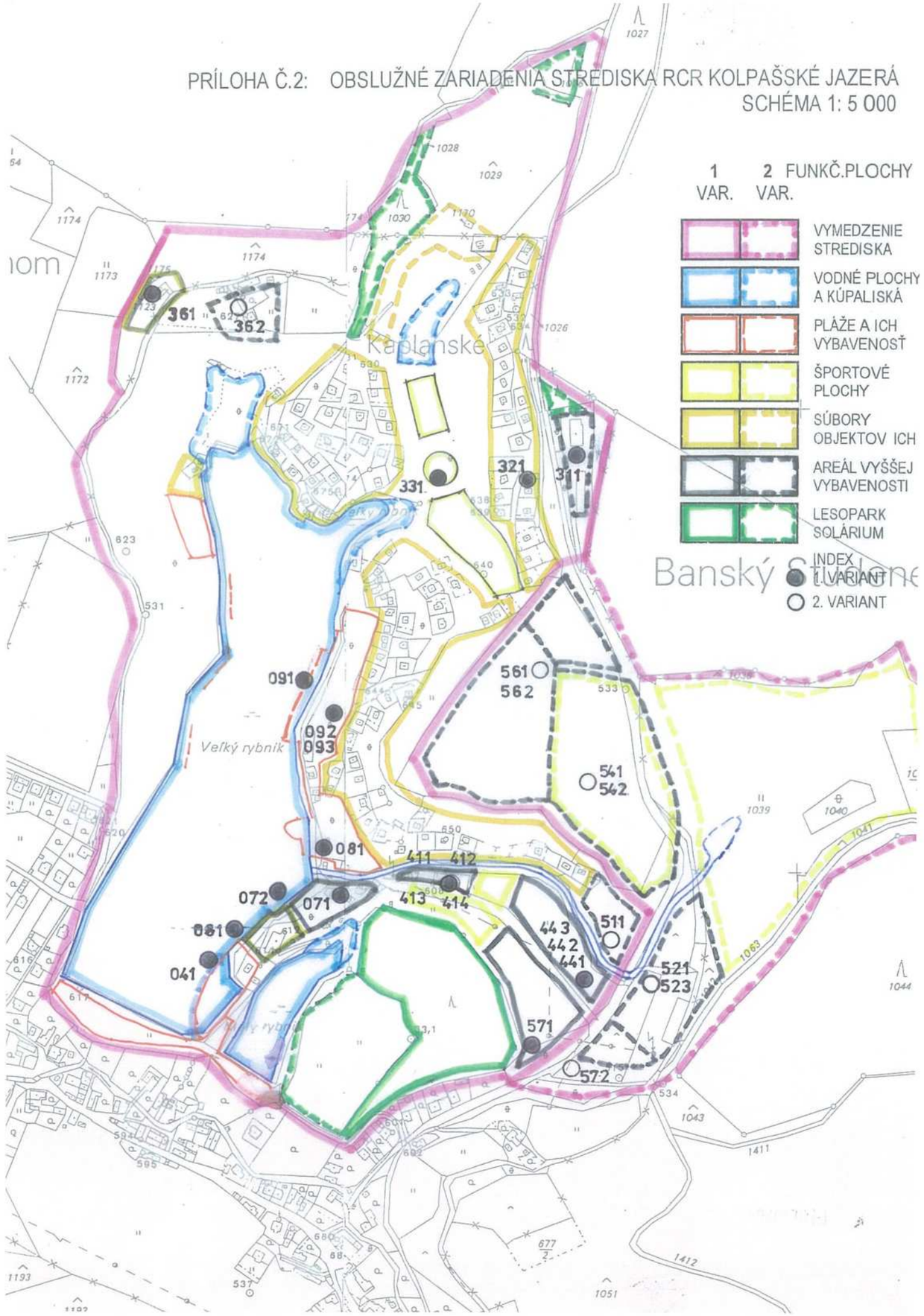

1. STABILIZAČNÝ VARIANT :

02. SEKT.PRE KÚPANIE	021	Plávajúca pláž
	022	Oddychové móla
03. SEKTOR PRE ČLNKY	031	Člnky, vodné bicykle
04. DETSKÉ KÚPALISKO	042	Brodisko, vodné kĺzačky
	043	Trávna pláž, detské ihriská, pieskovisko
05. RELAXAČNÁ PLÁŽ	051	Trávna pláž na slnenie
06. AREÁL BAČÍKSTAV	062	Pláž, člnky
07. VSTUPNÝ AREÁL	072	Prístavisko
	073	Vyhliadky s prístreškom
08. ZÁBAVNÁ PLÁŽ	082	Vodná kĺzačka, tobogán, pláv.mólo
09. PLAVECKÁ PLÁŽ	094	Trávna pláž na slnenie
	095	Ležadlá, prístrešky, vstupy na pláv.pláž
10. RODINNÁ PLÁŽ	101	Trávna pláž na slnenie
	102	Upravené vstupy do vody
31. AREÁL ZAR.DINAS	312	Plocha pre loptové hry a pohybové aktivity
33. ŠPORT KAPLÁNSKE	333	Ihriská pre loptové hry a cvič.tenis
	334	Detský lyžiarsky svah s vlekom
36. POD ANDERLOCHOM	363	Tráv.plochy pre slnenie a loptové hry
42. TENISOVÉ IHRISKÁ	421	Štandard.ihriská pre tenis
43. PLÁŽOVÉ IHRISKÁ	431	Tráv. a piesk. plochy pre plážové športy

2. ROZVOJOVÝ VARIANT :

31. AREÁL ZAR.DINAS	312	Tenisové ihriská
51. AREÁL ŠPORTHOTEL	512	Rekondičný komplex (bazén,sauna, posiľovňa,masáže,sálové športy a pod.)
52. AGROTURCENTRUM	522	Koniareň, výbehy
	523	Jazdiareň, plochy pre exhibície
	524	Expozícia domácich zvierat
53. JAZDECKÝ AREÁL	531	Plochy a trasy pre špor.relax, liečbu, jazdenie v teréne
54. ŠPORTOVÝ KOMPL.	542	Tráv.futbal.ihrisko, ľahkoatlet.športy
	543	Plochy pre lovecké atrakcie (sokoliarstvo ap.)
58. POHYBOVÉ TRASY	581	Náučný chodník, poznávacia trasa
	582	Pešie turistické trasy
	583	Cyklistické poznáv., špor.a turist.trasy
	584	Jazdecké poznáv., špor.a turist.trasy
59. LESOPARK	591	Oddychové a relaxač.chodníky (lavičky)
	592	Telocvič.v prír. (bež.trasa, posiľ.miesta, prístrešok)
	593	Prírodné solárium (ležadlá, prístrešky)

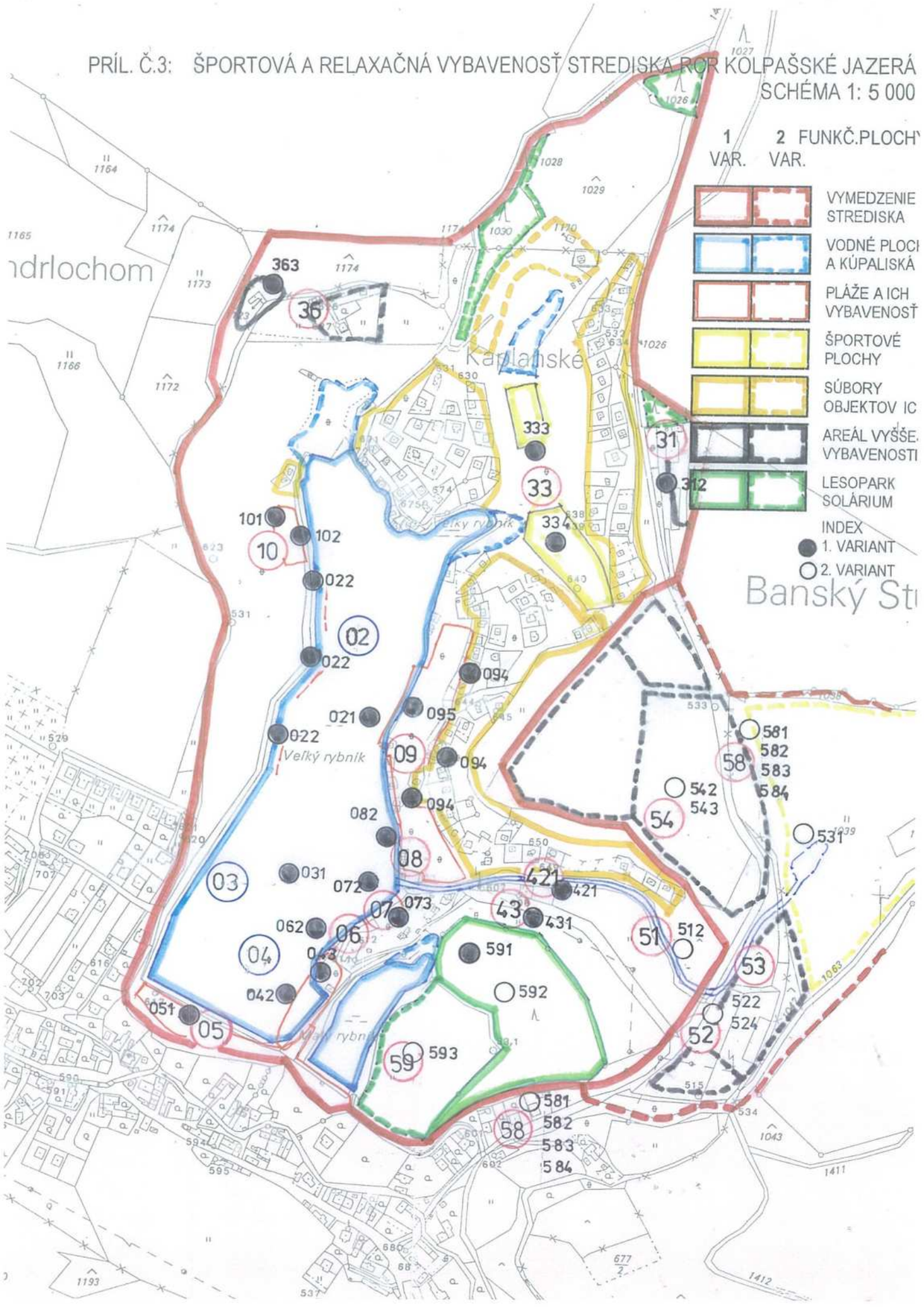

PRÍLOHA Č.4 SÚBORY REKREAČNÝCH CHÁT (ICHR) V STREDISKU RCR KOLPAŠSKÉ JAZERÁ

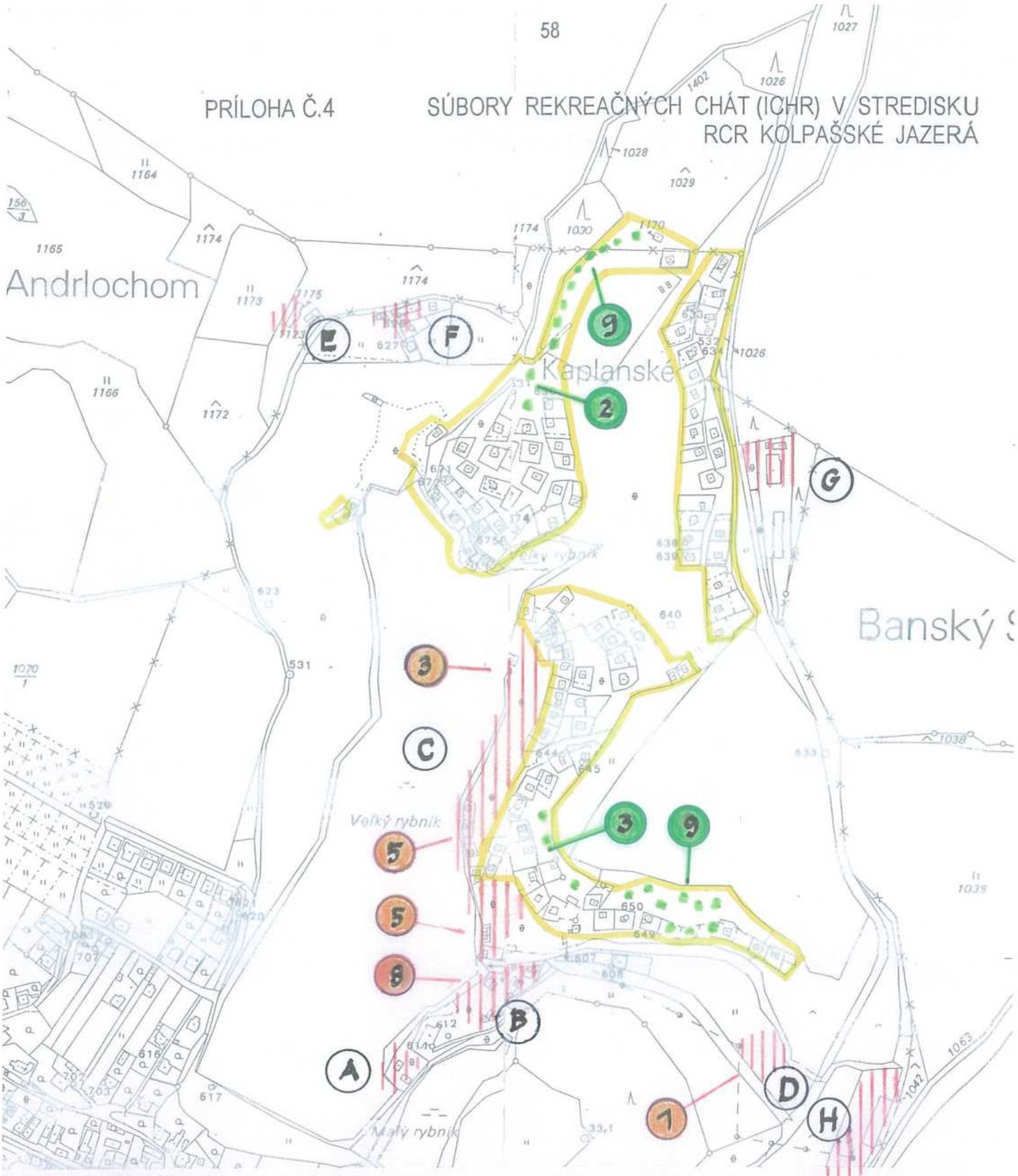

LEGENDA

SÚBORY REKREAČ. SÚKR. A PODNIKOVÝCH CHÁT

AREÁLY URČENÉ NA PRESTAVBU S URČENÍM:

22 POČET OBJ. ICHR NA ZRUŠENIE

23 POČET MOŽNÝCH NÁHRADNÝCH OBJ. ICHR

(A) DETSKÉ KÚPALISKO (B) VSTUPNÝ AREÁL (C) PLAVECKÁ PLÁŽ (D) CENTRUM VYBAVENOSTI
(E) VÝLETNÁ REŠTAURÁCIA (F) AGROPENZIÓN (G) POĽOVNÍCKY KLUB (H) AGROTURCENTRUM

PRÍLOHA Č.5
ŠPECIFICKÉ ZARIADENIA AGROTURIZMU A VEDECKOPOZNÁVACEJ TURISTIKY V REKREAČNOM ÚTVARE BANSKÝ STUDENEC

M 1: 25 000

1. A 2. VARIANT

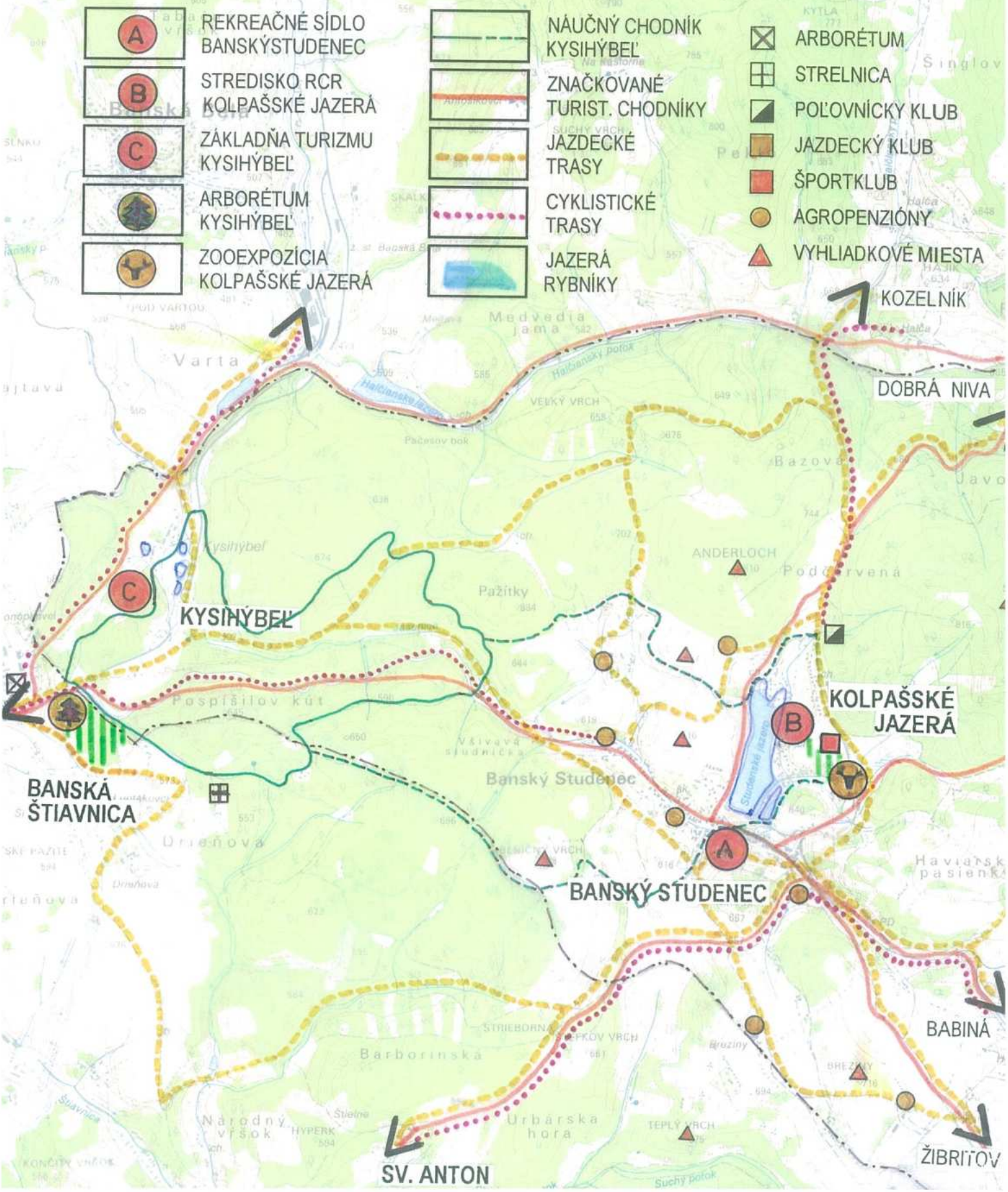

PRÍLOHA Č.6

ZÁSOBOVANIE VODOU A ODKANALIZOVANIE STREDISKA RCR KOLPAŠSKÉ JAZERÁ

SCHÉMA M 1: 5 000

1. VARIANT
2. VARIANT PODĽA PÔVODNÉHO ÚPN RCR B. STUDENEC

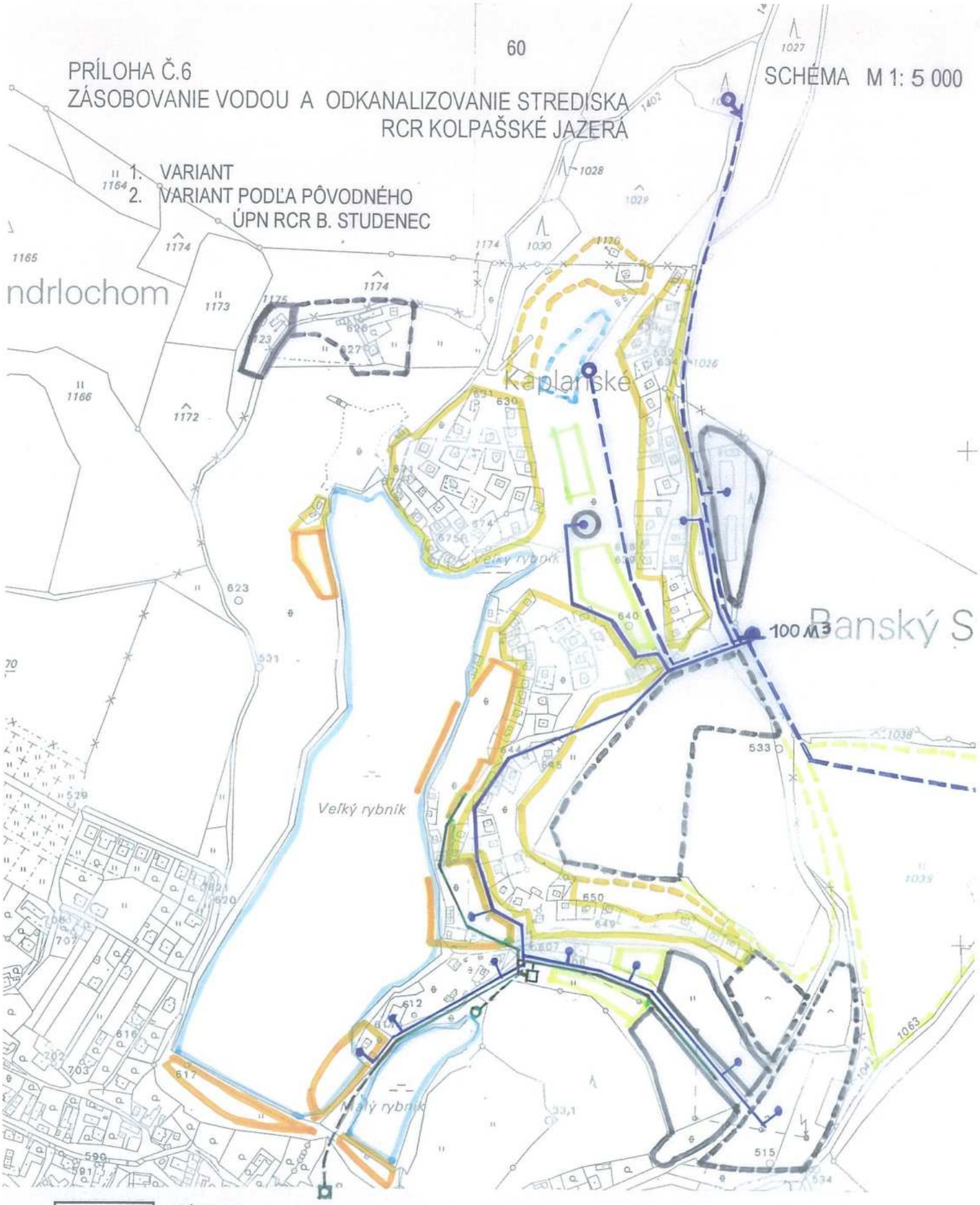

PRÍVODY PITNEJ VODY

VODOJEM A ÚPRAVA PITNEJ VODY

ROZVODY VODY ODBERNÉ MIESTA

ODKANALIZOVANIE VYBAVENOSTI

ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

PRÍLOHA Č.7
DOPRAVA A ZÁSOBOVANIE EL. ENERGIOU
STREDISKA RCR BANSKÝ STUDENEC

1.VARIANT
2.VARIANT PODĽA PÔVODNÉHO ÚPN RCR B. STUDENEC

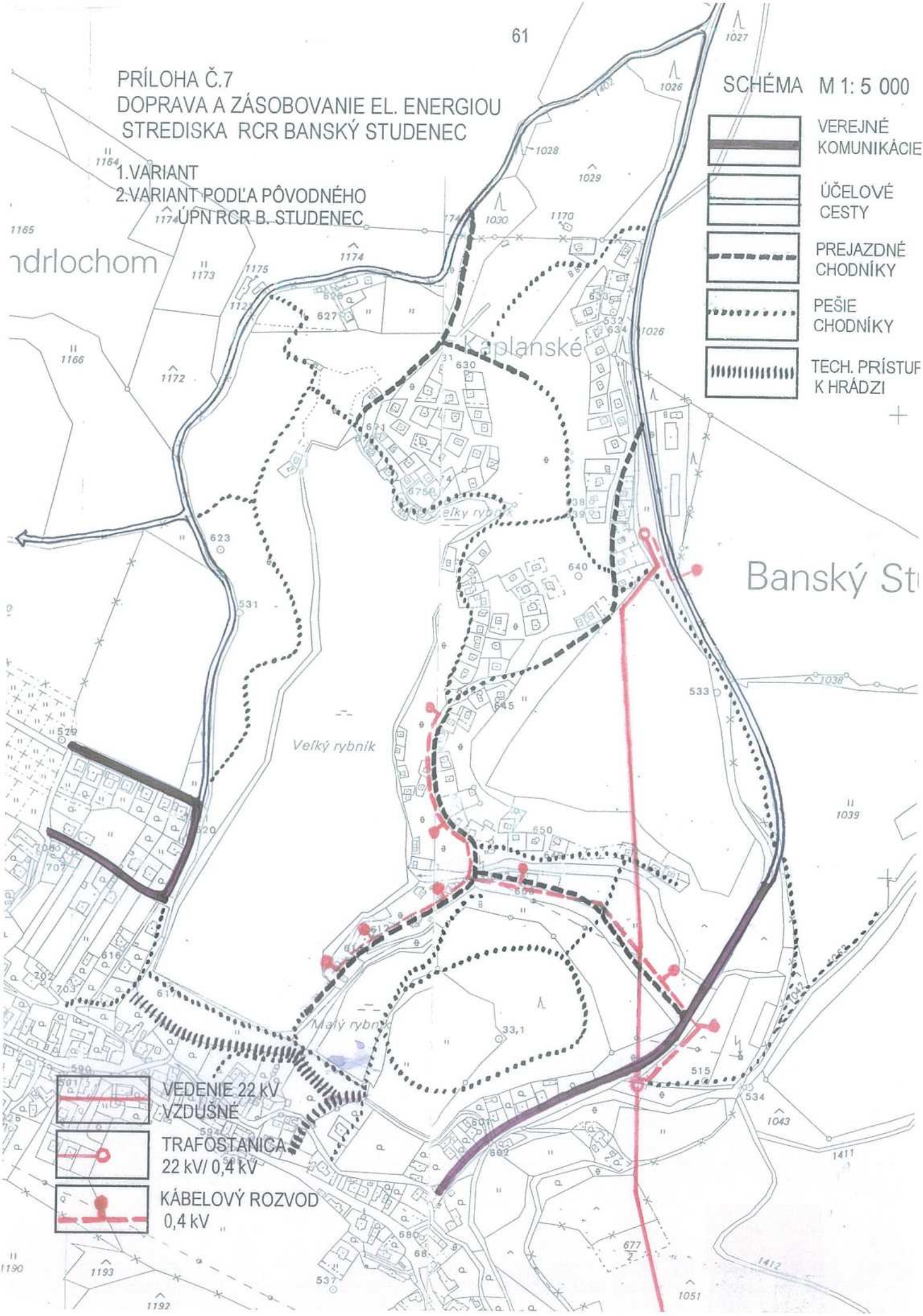

Príloha č.8 : ÚSES BANSKÝ STUDENEC M 1: 50 000

VYHOTOVENÉ PODĽA:

REGIONÁLNY USES
OKRES ŽIAR NAD HRONOM
NÁVRHOVÁ MAPA
1 50 000
EKOTRUST B. ŠTIAVNICA
1992

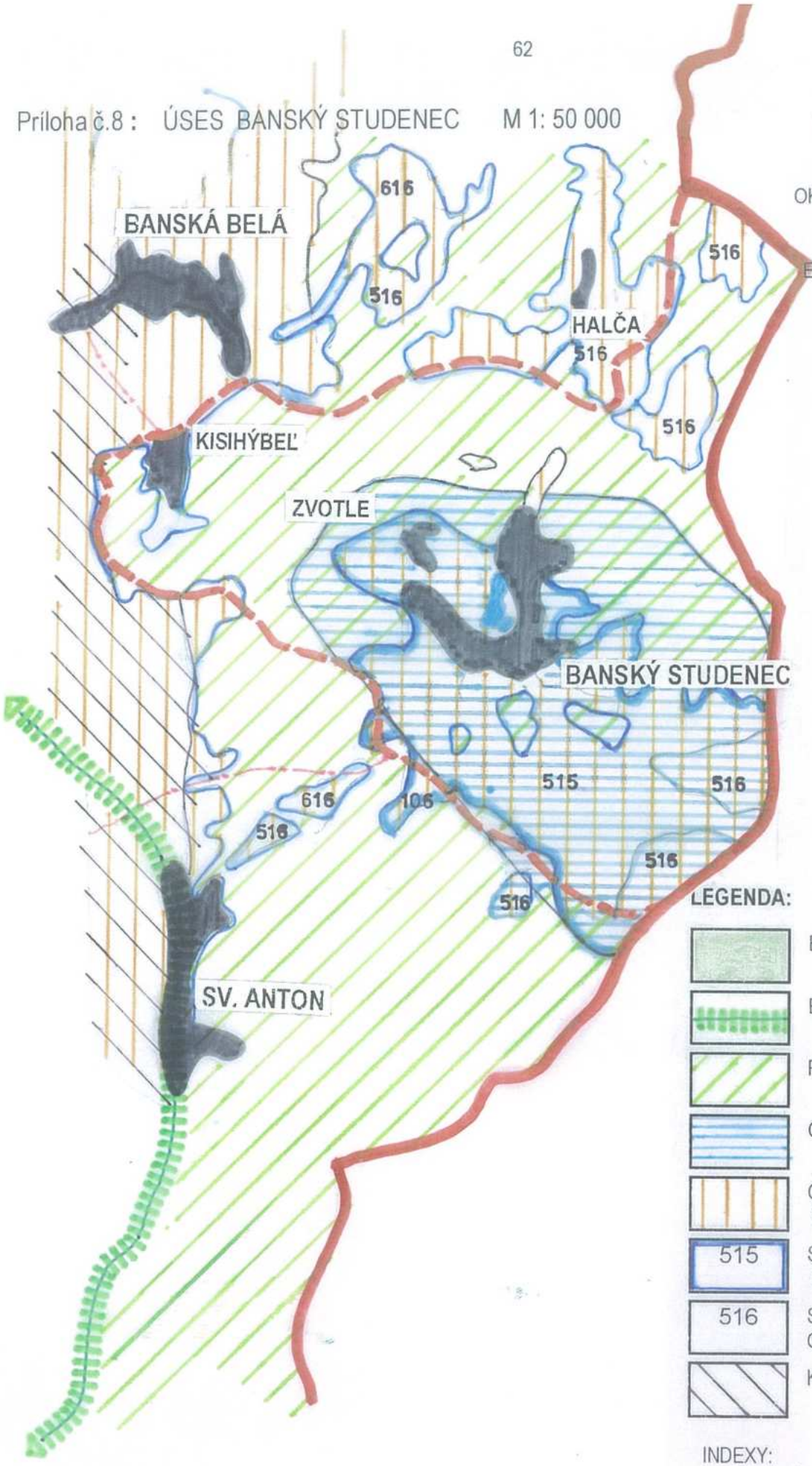

LEGENDA:

- BIOCENTRÁ
- BIOKORIDORY
- POTENCIÁLNE BIOCENTRÁ
- OCHRANA VODNÝCH ZDROJ(
- OPATRENIA PRE POĽNOHOSI VÝROBU
- 515 SILNE OBMEDZ. AŽ VYLÚČEN ORBA A UDRŽ. VÁPNENIE
- 516 SILNE OBMEDZ. AŽ VYLÚČEN OBRÁBANIEPÔDY
- KONTAMINOVANÉ PLOCHY

INDEXY:
5 MOŽNÉ LÚKY A PASTVINY
6 VHODNÉ PRE LESE A LÚKY

PRÍLOHA Č. 9

LETNÁ REKREAČNÁ KAPACITA VEĽKÉHO JAZERA

KAPACITA VYUŽITEĽNÝCH ČASTÍ JAZERA :

1. KAPACITA VODNEJ PLOCHY PRE KÚPANIE A PLÁVANIE (SEKTOR B) :

Vzorec : $K_1 = \frac{d \cdot a}{v}$ d = dĺžka pobrežia pre vstup v m
a = rozloha vodnej plochy v ha
v = koeficient prípustnosti pobrežia

Real.: - dĺžka pobrežia pre vstup, m = 150
(hlav.pláž = 90 m, rodin.pláž = 60 m)
- rozloha vodnej plochy sekt. B., ha = 4,0
- koeficient vstupu = 0,75

Výpočet: $\frac{150 \cdot 4}{0,75} = 800$ K_1 KAPACITA VOD.PLOCHY SEKTORA PRE KÚPANIE = 800 osôb

2. KAPACITA PLÁŽÍ (PLÔCH NA SLNENIE A ODDYCH)

Vzorec : $K_2 = \frac{n}{r}$ n = plocha pláže v m^2
r = koeficient zaťaženia pláže

Real.: - plocha pláží, m^2 = 6 000
(hlav.pláž = 4200 m^2, rodin.pláž = 1800 m^2)
- koeficient zaťaženia = 3,0

Výpočet: člnky $\frac{6\,000}{3} = 2\,000$ K_2 KAPACITA PLÁŽÍ NA SLNENIE A ODDYCH = 2 000 osôb

3. KAPACITA VODNEJ PLOCHY NA ČLNKOVANIE (SEKTOR C)

Vzorec : $K_3 = \frac{x}{z}$ x = rozloha vodnej plochy v ha
r = koeficient únosnosti vodnej plochy

Real.: - rozloha vodnej plochy sekt. C, ha = 3,6
- koeficient únosnosti - člnky = 0,20
bicykle = 0,15

Výpočet: člnky $\frac{3,6}{0,20} = 18$ K_3 KAPACITA VOD.PLOCHY NA ČLNKOVANIE = 18 člnkov
alebo = 24 vod.bicyklov
vod.bicykle $\frac{3,6}{0,16} = 24$ = 50 osôb

4. KAPACITA DETSKÉHO KÚPALISKA

Vzorec : $K_4 = \frac{d \cdot b}{v}$ d = dĺžka pobrežia pre vstup v m m^2
b= plocha kúpaliska v m^2
v = koeficient priepustnosti pobrežia

Real.: - dĺžka pobrežia pre vstup, m = 80
- plocha kúpaliska, m^2 = 0,2
- koeficient vstupu = 0,15

Výpočet: $\frac{80 \cdot 0,2}{0,15} = 110$ K_4 KAPACITA DETSKÉHO KÚPALISKA = 110 detí
+ doprovod = 90 osôb
= 200 osôb

5. KAPACITA DOPLNKOVÝCH PLÔCH (IHRISKÁ, SOLÁRIÁ, VYBAVENOSŤ)

Vzorec : $K_5 = \frac{m}{s}$ m = celková úžitková plocha v m^2
s = koeficient potreby

Real.: - úžitková plocha, m^2 = 14 700
(hlav.pláž = 2000 m^2, pláž na hrádzi = 4000 m^2
vstup.časť = 4000 m^2, areál vybav. = 4700 m^2)
- koeficient potreby = 7,0

Výpočet: $\frac{14\,700}{7} = 2\,100$ K_5 KAPACITA DOPLNKOVÝCH PLÔCH = 2 100 osôb

CELKOVÁ KAPACITA JAZERA :

I. BEZ DOPLNKOVÝCH PLÔCH VYBAVENOSTI (1.STABILIZAČNÝ VARIANT)

- Na plážach (limit.faktor kúpaliska)		2 000 osôb
z toho: - vo vode (max. 20 %)	400	
- na člnkoch, bicykloch	50	
- na kĺzačke a tobogáne	150	
- Na detskom kúpalisku		200 osôb
- Na doplnkových plochách		-
1.VARIANT SPOLU	=	2 200 osôb

II. S DOPLNKOVÝMI PLOCHAMI VYBAVENOSTI (2.ROZVOJOVÝ VARIANT)

- Na plážach (limit.faktor kúpaliska)	2 000 osôb
- Na detskom kúpalisku	200 osôb
- Na doplnkových plochách (max. 30 %)	800 osôb
2.VARIANT SPOLU =	3 000 osôb

LETNÁ REKREAČNÁ KAPACITA VEĽKÉHO JAZERA BUDE V ZÁVISLOSTI NA MIERE VYBAVENOSTI 2 200 – 3000 OSÔB.

11. VÝSTUPY PRE MARKETINGOVÝ PROJEKT CESTOVNÉHO RUCHU

Územný generel rozvoja cestovného ruchu v obci Banský Studenec je prvou časťou dokumentácie „Projekt rozvoja cestovného ruchu Banský Studenec". Je východiskom a podkladom pre spracovanie druhej časti dokumentácie, pre „Marketingový projekt rozvoja cestovného ruchu obce Banský Studenec", ktorá sa má spracovať nadväzne v roku 2002.

Stredisko cestovného ruchu je nositeľom primárnych daností a z nich odvodenej sekundárnej ponuky, čo spolu vytvára podmienky pre vyvolanie záujmu a následné uspokojovanie potrieb účastníkov cestovného ruchu. Účastníci cestovného ruchu si priamo kupujú služby a tovar strediska (ubytovanie, stravovanie, športové a relaxačné aktivity, exkurzie, suveníry a pod.) a len nepriamo aj primárne danosti strediska (krajina, klíma, atraktivity, možnosť pohybu, kultúra, pamätihodnosti, sociálny kontakt a pod.). Priamo poskytovaná sekundárna ponuka služieb a tovarov je hlavným faktorom prosperity strediska a efektívnosti využitia jeho primárnych civilizačných a prírodných daností.

To znamená, že stredisko cestovného ruchu je funkčné len na základe v ňom prebiehajúceho predaja a kúpy produktu cestovného ruchu, čím vzniká zdroj prostriedkov pre jeho prevádzku a rozvoj, pre príjmy majiteľov, zamestnancova a dodávateľov a následne aj pre obec a jej občanov. Stredisko cestovného ruchu vstupuje na trh svojou primárnou a sekundárnou ponukou, ktoré sú neoddeliteľné a predstavujú sa na trhu ako produkt, súbor tovaru a služieb, ktorý sa kupuje a predáva.

Z hľadiska marketingu je dôležité hlavne to, že kúpa a predaj v stredisku cestovného ruchu sú limitované jeho kapacitou a že ako komerčný produkt musí mať producenta – právny subjekt, ktorý jeho danosti a služby predáva, t.j. komunikuje s potenciálnymi zákazníkmi na trhu. Pre stredisko cestovného ruchu je charakteristická komplementarita služieb a je veľmi dôležité, aby na trhu vystupovalo ako konkrétny produkt, ponúkaný konkrétnym skupinám záujemcov.

Osobitnosťou marketingu v cestovnom ruchu je spravidla to, že stredisko vstupuje na trh ako zložitý produkt – súbor ponuky a služieb, ktorého producentmi je viacej podnikateľských subjektov a vlastníkov prírodných, spoločenských, či kultúrnych daností. Predpokladom jeho úspešného vstupu a uplatnenia sa na trhu je existencia organizačno-právneho subjektu, ktorý bude nositeľom jeho marketingových aktivít. Pretože každé stredisko cestovného ruchu je z hľadiska vlastníckych i hospodárskych záujmov heterogénny celok, je potrebné, aby nositeľ jeho marketingových aktivít (združenie, podnik a pod.) reprezentoval minimálne: miestnu samosprávu (obec), podnikateľské subjekty (majiteľov komerčných zariadení a vybavenosti), participujúcich vlastníkov (majiteľov pozemkov, chát, domov) a tiež organizácie, ktoré na území strediska spravujú alebo využívajú verejné alebo iné spoločenské prostriedky a majetok (voda, lesy, poľnohospodárska pôda, poľovníctvo, rybolov, kultúrne hodnoty, spoločenské danosti a pod.).

Základom úspešného a koordinovaného vstupu strediska cestovného ruchu na trh je vypracovanie marketingovej koncepcie a projektu. A o to ide aj v prípade Banského Studenca. *Obec nemá šancu stať sa aktívnym subjektom cestovného ruchu, podieľať sa na ňom a získavať z neho verejné prostriedky i zdroje zamestnanosti a prosperity obyvateľov, ak nebude mať:*

- *marketingový projekt a manažment, ktorý ho bude realizovať.*

11.1. MARKETINGOVÝ PROJEKT STREDISKA

Marketingový projekt má obsahovať tri základné časti: analýzu, stratégiu a taktiku. Musí vychádzať z cieľov a možností rozvoja cestovného ruchu v danom stredisku. Ciele majú mapovať možnú ponuku a konfrontovať ju s aktuálnym dopytom. Ciele musia vychádzať z daností územia, podmienok a predpokladov ich využívania, vplyvu na rast zamestnanosti obyvateľov, na zachovanie ekologickej rovnováhy a trvalej udržateľnosti života v danom území.

Ciele rozvoja cestovného ruchu, rozvojové programy, ich zásady a regulatívy pre marketingový projekt rekreačného útvaru Banský Studenec sú obsiahnuté v tomto Genereli.

Na základe daného Územného generelu rozvoja cestovného ruchu v obci Banský Studenec je možné s kvalifikovanou znalosťou komplexu aktuálnych rekreologických daností a územnotechnických podmienok ich využitia, ktoré majú oporu v platnom územnom pláne obce, spracovať:

- **Marketingový projekt** rozvoja cestovného ruchu s obsahom:
  Marketingová analýza, t.j. výskum, ktorý bude tvoriť:
  - analýza ponuky
  - analýza konkurencie
  - analýza dopytu
  - analýza vonkajšieho prostredia

  Marketingová stratégia, ktorá bude obsahovať:
  - segmentovanie trhu a výber cieľových skupín
  - zaujatie pozícií na trhu
  - sformulovanie marketingovej stratégie

  Marketingová taktika, ktorá bude obsahovať:
  - organizácia a pôsobnosť manažmentu
  - politika ponuky a reklamy
  - politika vnútornej a vonkajšej komunikácie
  - politika trhu a cien
  - participácia vlastníkov a užívateľov
  - politika zamestnanosti
  - aktivizácia obce a občanov

11.2. REALIZAČNÝ MANAŽMENT STREDISKA

Realizačný manažment pôsobí v rámci špecifickej organizačnej jednotky, ktorá má presne vymedzenú pôsobnosť a právomoci: Manažment má zastupovať a aktivizovať všetky subjekty rekreácie a cestovného ruchu pôsobiace v stredisku. Má mať schopnosť a právomoc koordinovať činnosť všetkých producentov ponuky pre cestovný ruch v stredisku.

Organizačná jednotka manažmentu strediska môže mať rôzne formy a právomoci v závislosti na veľkosti strediska, jeho charaktere, vzťahu zúčastnených subjektov a na iných faktoroch. V zásade funguje ako správa strediska.

V našej praxi sa zatiaľ uplatňujú tri formy organizačných jednotiek pre správu stredísk cestovného ruchu, a to:

- Obecný úrad a subjekty pôsobiace v cestovnom ruchu spolupracujú priamo. Správcom strediska bude obecný úrad.
- Obecný úrad a jeho komisia pre cestovný ruch spolupracuje so združením alebo inou formou organizácie podnikateľov v cestovnom ruchu, s turistickou kanceláriou a s ostatnými nepodnikateľskými subjektami zainteresovanými na cestovnom ruchu. Správcom strediska bude združenie.
- Obecný úrad a jeho komisia pre cestovný ruch spolupracuje so spoločnosťou, ktorej akcionármi sú podnikateľské a iné zainteresované subjekty, organizácie, občania a samotná obec. Správcom strediska je spoločnosť.

V prípade Banského Studenca je treba predpokladať postupný prechod od prvej formy k druhej. V 2. Rozvojovom variante, ak do aktivít strediska vstúpi silný vonkajší investor, môže byť aktuálne aj to, že stredisko bude spravovať jeho spoločnosť. *Hlavné úsilie je treba zamerať na to, aby už v 1. variante na Kolpašských jazerách vzniklo kompaktné a funkčné združenie vlastníkov a nájomcov rekreačných zariadení a tiež chatárov, ktoré spolu s obcou zabezpečí cieľavedomú a hospodársky efektívnu správu strediska.* Je treba trvať na tom, aby sa jednotlivé funkčné areály, hlavne kúpaliská a kemping s ich vybavenosťou dostali do prenájmu, aby boli atraktívne a komerčne sa prevádzkovali a aby začali prinášať zisk pre rozvoj strediska i pre obec.

Právne účinným aktom vzniku strediska cestovného ruchu je schválenie Štatútu strediska cestovného ruchu, vydaného vo forme všeobecne záväzného nariadenia príslušnej obce.

11.3. ŠTATÚT STREDISKA

Štatút strediska cestovného ruchu je rozhodujúcim právnym krokom pre konštituovanie a ďalšie pôsobenie strediska cestovného ruchu ako územno-organizačnej jednotky tohto odvetvia. Štatút schvaľuje a vydáva obec, na území ktorej sa stredisko nachádza, a to so súhlasom príslušných vyšších orgánov verejnej správy. Má byť vyhlásený a účinný ako všeobecne záväzné nariadenie obce. Je záväzný pre všetky právnické a fyzické osoby pôsobiace na vymedzenom území strediska.

Stredisko cestovného ruchu je nevyhnutné územne vymedziť ako konkrétnu časť katastra obce, v ktorej aktivity vyvolávajúce cestovný ruch majú alebo môžu mať takú úroveň a intenzitu, že je ich treba akceptovať, regulovať, organizovať a koordinovať. Stredisko cestovného ruchu je treba funkčne a významovo špecifikovať.

Štatút má obsahovať hlavne tieto ustanovenia:
- druh a význam strediska, teraz a vo výhľade,
- správa strediska, jeho štruktúra a pôsobnosť,
- participujúce podnikateľské a iné subjekty,
- postavenie cestovného ruchu vo vzťahu k ostatným aktivitám,
- koordinácia a komparácia aktivít a záujmov,
- organizačné členenie a štruktúra strediska,
- technická vybavenosť, zariadenia a plochy,
- komunálna vybavenosť, zariadenia a plochy,
- špecifická vybavenosť, zariadenia a plochy,
- ochrana vyšších a celospoločenských záujmov,
- ochrana životného a obytného prostredia,
- povinnosti vlastníkov a nájomcov stavieb a zariadení,
- prevádzka športových a iných špecifických zariadení,

- doprava, pohyb, táborenie a stanovanie,
- organizovanie športových a iných podujatí,
- zásady verejného poriadku a bezpečnosti,
- sankcie a režim ich uplatňovania.

Vypracovanie a schválenie Štatútu rekreačného útvaru Banský Studenec bude aktuálne až po ustanovení organizačnej štruktúry strediska a jeho manažmentu.

12. VÝSTUPY PRE AKTUALIZÁCIU ÚPD BANSKÝ STUDENEC

Tento Územný generel rozvoja cestovného ruchu v obci Banský Studenec (časť 3, str. 13-17) je možné zároveň považovať za revíziu jestvujúceho a platného Územného plánu SCR Banský Studenec z roku 1988.

Na základe tu uvedeného hodnotenia dosiahnutého stavu realizácie schválených zásad a regulatívov a tiež na základe rozboru nových podmienok, ovplyvňujúcich pôvodne navrhnuté riešenia, je možné spracovať napred veľmi naliehavo potrebný doplnok a následne aj komplexnejšiu aktualizáciu územného plánu obce.

12.1. DOPLNOK ÚZEMNÉHO PLÁNU SCR BANSKÝ STUDENEC

Zásadným nedostatkom Územného plánu SCR Banský Studenec z hľadiska obsahu a právnej účinnosti noviel stavebného zákona (zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov, zmien a doplnení) je chýbajúci zoznam plôch pre verejnoprospešné stavby a asanácie (§ 13, ods. 3, odst. b). To napr. bráni odstráneniu stavieb, ktoré znemožňujú ochranu a údržbu jazier, bezpečnosť rekreantov a budovaniu špecifickej vybavenosti. V ÚPN SCR navrhnuté ochranné pásmo a z toho dôvodu určená asanácia sa javí ako právne neúčinné, pretože nemá legislatívnu oporu (Stanovisko Odboru životného prostredia KÚ Banská Bystrica č. 16/4577-Mt,Mg/C 2000 z 12.6.2000). Rovnako nerealizovateľný je aj návrh na odstránenie ovčína pri nástupe k jazerám a rezerva plôch pre vyššiu vybavenosť v zastavanom území sídla.

Ďalším nedostatkom bolo vypustenie časti Kysihýbeľ z riešeného územia. Význam Kysihýbľa postupne narastá, hlavne v súvislostiach s rozvojom poznávacieho a náučného turizmu. Obec Banský Studenec potrebuje zaradiť jeho danosti a aktivity (arborétum, náučný chodník a ďalšie) do svojho rekreačného a turistického potenciálu.

Tiež sa podstatne zmenili východiská pre riešenie technickej infraštruktúry obce. Týka sa to hlavne vodného hospodárstva, ale aj dopravy a iných odvetví. Ako v blízkej budúcnosti celkom nereálna je požiadavka na predĺženie cesty č. 5253 do Babinej. Zmenila sa aj špecifikácia využitia Kolpašských jazier. S dodávkou úžitkovej vody z nich pre priemysel v Banskej Štiavnici sa už neuvažuje. To má negatívny dopad na možnosti ich údržby a rekonštrukcie hrádzí.

Z uvedených dôvodov bude treba vo veľmi krátkom čase, ešte v priebehu spracovania nadväzného Marketingového projektu rozvoja cestovného ruchu obstarať, vyhotoviť, prerokovať a schváliť Doplnok k ÚPN SCR Banský Studenec. Potreba obstarať Doplnok vyplýva z ustanovení (§ 30, ods. 2 a 3) citovaného stavebného zákona.

V Doplnku k ÚPN SCR Banský Studenec je z hľadiska zabezpečenia realizácie tohto Generelu treba uviesť a v grafickej časti vyznačiť hlavne tieto regulatívy:

Plochy pre verejnoprospešné stavby:

- Plocha pre dopravný prístup a manipuláciu stavebných mechanizmov pri úpätí hlavnej hrádze Kolpašských jazier.
- Plocha pre pešie chodníky sprístupňujúce povrch hlavnej hrádze Kolpašských jazier zo zastavanej časti obce, ktorá sa nachádza pod hrádzou.

- Plochy pre občiansku vybavenosť v sídle, vyznačené v ÚPN SCR (výkres zmien funkčného využitia ako plocha č. 15, na mieste navrhnutých 5 objektov IBV).
- Plochy pre pláže, kúpaliská a ich vybavenosť a tiež účelové prístupové a manipulačné pruhy pozdĺž vodnej plochy na východnom brehu Veľkého jazera, vyznačené v ÚPN SCR (výkres zmien funkčného využitia ako plocha č. 7).
- Plocha pre rodinnú pláž na severozápadnom brehu Veľkého jazera (nová).
- Plochy pre športové a relaxačné zariadenia v areáli vyššej vybavenosti pri nástupe k jazerám (vyznačené ako plocha č. 6).
- Plochy pre záchytné parkovisko a pre kemping (v ÚPN SCR ako plochy č. 2 a 5).
- Plocha pre turistický hotel (v ÚPN SCR ako plocha č. 3).
- Plocha pre farmu chovu a výcviku koní aneskôr aj pre agrohotel (v ÚPN SCR ako plocha č. 1 a tiež okolité plochy vypĺňajúce terajší areál ovčína).
- Plocha pre športovú a relaxačnú vybavenosť Kaplánske (v ÚPN SCR ako plocha č. 9 a tiež plocha priľahlá k východnému okraju, pre detský lyžiarsky svah).
- Plocha pre pomocný vodojem lokálneho vodovodu nad cestou pri južnom okraji areálu zariadenia Dinas a pre prístupovú komunikáciu k vodojemu (nová).
- Plocha pre okružnú cestnú komunikáciu okolo Kolpašských jazier po trase jestvujúcich lesných a poľných ciest od odbočky v lokalite Podčervená, popod výšinu Anderloch k rodinným domom na západnom brehu Veľkého jazera (v dopravnom výkrese ÚPN SCR).
- Plochy pre rozšírenie štátnej cesty III/5253 cez zastavané územie sídla a jej odbočky k záchytnému parkovisku – pri nástupe k jazerám (v dopravnom výkrese ÚPN SCR).
- Plochy pre náhradnú výstavbu rekreačných chát za objektom ICHR určené na asanáciu, v prelukách súborov chát na východnom a severnom okraji jazera a v novom súbore na okraji lesa v severnej časti lokality Kaplánske (nové).
- Plochy pre športový areál, zverín a zooexpozíciu na plošine medzi cestou k zariadeniu Dinas a horným okrajom chatovej zástavby na východnom brehu Veľkého jazera (nové).

Odstránenie a asanácia stavieb:

- Stavba ovčína a celý areál s devastovaným okolím na východnom okraji nástupu k jazerám (podľa ÚPN SCR).
- Stavby podnikového zariadenia Štiavnické strojárne a individuálnych chát pri vodnej ploche Veľkého jazera postavené na miestach určených pre vyššiu a špecifickú vybavenosť, a to obj. č. 311, 312, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 343, 344, 345, 347, 348, 375, 376 a 377 (podľa ÚPN SCR).
- Stavba individuálnej chaty pri nástupe k jazerám na mieste určenom pre kemping (nová podľa ÚPN SCR na ploche č. 5).
- Stavby pri úpätí hlavnej hrádze jazier na mieste pre prístup a manipuláciu strojov pri jej opravách (ak sa javí potreba).

12.2. AKTUALIZÁCIA ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Z najnovšej novely stavebného zákona vyplývajúca povinnosť obcí pravidelne preskúmavať schválený územný plán (§ 30, ods. 2) povedie k tomu, že aj obec Banský Studenec si musí obstarať nový územný plán obce. Tento by mal zabezpečiť kontinuitu koncepcie a riešení pôvodného ÚPN SCR z roku 1988 a akceptovať všetky aktuálne zmeny a novšie informácie o území, obsiahnuté v tomto Genereli cestovného ruchu.

Pri obstaraní nového územného plánu obce sa javí aj možnosť využiť tento Generel ako jeho koncept takto:

- Generel sa prerokuje v súlade s § 21, ods. 3, 5 a 6 stavebného zákona ako urbanistická štúdia, ktorou sa preverilo riešenie rozvoja územia.
- Na základe vznesených a akceptovaných pripomienok sa vypracuje a schváli zadanie ako súborné stanovisko pre spracovanie návrhu územného plánu.
- Návrh územného plánu sa prerokuje a schváli ako nový, aktualizovaný Územný plán obce Banský Studenec.

Pretože tento Generel môže byť upravený na urbanistickú štúdiu, ktorou sa variantne preverilo urbanistické riešenie rozvoja obce v súlade so zákonom (§ 21, ods. 8) sa vynechá fáza spracovania konceptu. Bude to výhodná úspora času a prostriedkov, bez zníženia kvality a úplnosti novej územnoplánovacej dokumentácie Banského Studenca.

13. ZÁVERY A DOPORUČENIA

Územný generel rozvoja rekreácie a cestovného ruchu obce Banský Studenec je dielčou – 1. časťou súborného dokumentu: Projekt rozvoja cestovného ruchu – ako územnoplánovací podklad obce Banský Studenec. Nasledujúcou – 2. časťou bude Marketingový projekt rozvoja cestovného ruchu obce Banský Studenec.

Obidva tieto dokumenty sú založené na rozvojovej stratégii a urbanistickej koncepcii obsiahnutej vo východiskovom Územnom pláne strediska rekreácie a cestovného ruchu (ÚPN SCR) Banský Studenec, ktorý bol súčasťou Územného plánu veľkého územného celku Štiavnické vrchy, schváleného v roku 1988.

V genereli je zhodnotený stav realizácie ÚPN SCR Banský Studenec v návrhovom období do roku 2000 a možnosť vytvoriť z Banského Studenca stredisko rekreácie a cestovného ruchu oblastného až celoštátneho významu. Napriek tomu, že takýto cieľ má oporu aj v novšom Územnom pláne VÚC Stredoslovenský kraj, schválenom v roku 1998, javí sa v súčasnosti ako nereálny.

Hlavnou príčinou je dlhodobá stagnácia investičnej činnosti v obci, v dôsledku čoho nebola vybudovaná ani plánovaná technická infraštruktúra, ani žiadna vybavenosť strediska. Banský Studenec má naďalej charakter rekreačnej dediny s veľkou chatovou lokalitou pri Kolpašských jazerách a so živelnou letnou návštevnosťou. V skutočnosti je rekreačným zázemím Banskej Štiavnice a iných miest regiónu.

Dôsledkom je postupné znehodnocovanie a degradácia vzácnych prírodných a civilizačných daností a rastúca hrozba zatiaľ skrytého nebezpečia, že v dôsledku havárie hrádze zanikne najvzácnejšia danosť – Kolpašské jazerá.

Aby sa tomu zabránilo a aby sa využil aj doteraz ešte nedocenený agropotenciál Banského Studenca, navrhujeme, aby sa budúci rozvoj reguloval na základe *stratégie dvoch nadväzných variantov, a to 1. stabilizačného a 2. rozvojového.*

Stabilizačný variant sa musí začať realizovať čím skôr. Jeho cieľom je aj v zmenených sociálno-ekonomických podmienkach komerčne efektívne využiť už známe rekreologické danosti územia, hlavne jazerá, a to *v rámci strediska rodinnej rekreácie, letnej rekreácie pri vode a agroturistiky miestneho až regionálneho významu.* To umožní získať prostriedky na nevyhnutnú údržbu jazier a prevádzku zariadení.

Rozvojový variant sa môže začať realizovať vtedy, keď sa vybuduje technická infraštruktúra, hlavne vodovod a kanalizácia. Jeho cieľom je komerčne využiť aj iné špecifické danosti a podmienky územia, hlavne jej agropotenciál a tradície lesníckej a poľovníckej vedy a výskumu *v rámci strediska vidieckej rekreácie pri vode, agroturizmu a vedecko-poznávacej turistiky regionálneho až celoštátneho významu.* Víziou je vytvorenie originálneho vedecko-poznávacieho a turistického centra, spájajúceho lesníctvo v Kysihýbli a poľovníctvo v Banskom Studenci, prepojeného na historické a kultúrne bohatstvo Banskej Štiavnice a jej regiónu, turistickými, poznávacími, náučnými a kultúrnymi trasami. Špecifikom tohto agroturcentra by mal byť chov a ponuka koní na športové, relaxačné, liečebné, poznávacie a iné využitie.

Tieto rozvojové zámery a vízie je potrebné prezentovať vo forme kvalitného marketingového plánu. Jeho spracovanie by malo už v roku 2001 naviazať na generel. Marketingový plán umožní

aktivizovať a organizovať podnikateľské prostredie obce i regiónu, vytvoriť odvetvovú organizačnú štruktúru a manažment strediska. Je nevyhnutný aj pre získanie domácich i zahraničných investorov a dotácií.

Rovnako dôležité bude tieto rozvojové zámery Banského Studenca popularizovať, získať záujem a podporu občanov a tiež pozornosť a spoluúčasť odbornej verejnosti.

Pre naštartovanie tohto procesu je už v roku 2001 treba:

- Obstarať nadväzný Marketingový projekt rozvoja Banského Studenca.
- Plánovať a zabezpečiť Doplnok ÚPN SCR Banský Studenec.
- Občanov a priaznivcov zoznámiť s riešením Generelu.
- Založiť a aktivizovať Združenie pre cestovný ruch v Banskom Studenci.
- Získať záujem odborníkov lesníkov a poľnohospodárov.
- Posúdiť zámer založiť zverín a zooexpozíciu lesnej zveri.
- Začať spolupracovať s Banskou Štiavnicou a Svätým Antonom.

Je treba veriť, že obidva varianty rozvoja Banského Studenca, ako strediska cestovného ruchu, nájdu potrebných aktivistov a organizátorov a že skôr či neskôr vzniknú aj priaznivé podmienky pre zabezpečenie potrebných investícií.

14. FOTODOKUMENTÁCIA

1. Obytná zástavba pri západnom okraji hrádze veľkého jazera

2. Západný okraj veľkého jazera s výpustom

3. Východný okraj hrádze veľkého jazera a plocha pre navrhované detské kúpalisko

4. Plocha navrhovaného detského kúpaliska a pohľad na hrádzu veľkého jazera.
V pozadí svah výšiny Šibeničný vrch s navrhovaným lyžiarskym areálom.

5. Navrhované detské kúpalisko s plážou a chatkami Štiavnických strojární, ktoré sa majú prebudovať na vybavenosť kúpaliska.
V pozadí areál zariadenia Bačíkstav.

6. Areál zariadenia Bačíkstav s plážou.
V pozadí navrhované prístavisko člnkov.
Vľavo navrhovaná zábavná pláž s vodnou kĺzačkou a tobogánom.
Vodná plocha na člnkovanie.

7. Hlavný nástup k vodnej ploche veľkého jazera a k prístavisku člnkov zablokovaný zástavbou súkromných chatiek.
Navrhuje sa ich odstránenie
Vzadu pod stromami sa navrhuje bufet s prístreškom.
Vpredu na vyvýšenine má byť vyhliadkový pavilón.
Vľavo vybavenosť prístaviska člnkov.

8. Prístupová cesta k hlavnému nástupu k veľkému jazeru od parkoviska v pozadí predajňa, ktorá sa má prebudovať na polyfunkčný objekt vybavenosti.
Vpravo nevyhovujúce hygienické zariadenie.
Navrhuje sa zrušiť.
Za ním začína navrhovaný areál plôch pre plážové hry a športy.

9. Navrhovaný areál pre plážové hry a športy. Za ním vľavo za predajňou plocha pre tenis a areál turistického kempu.
V pozadí vľavo na mieste budúceho kempu a športhotela súkromná chata s ovocným sadom, ktorú bude treba odstrániť.
Vpravo objekt ovčína, ktorý sa má prebudovať na farmu pre chov koní, neskôr aj s agrohotelom (agroturcentrum)

10. Objekt ovčina - navrhovaný areál agroturcentra (agrohotel, farma, jazdiareň, jazdecký areál).
V popredí na mieste navrhovaného kempu a športhotela súkromná chata s vysadeným ovocným sadom.

11. „Čierna" (postavená v rozpore so schváleným ÚPN SCR B. Studenec) súkromná chata a jej ovocný sad zblízka.

12. V pozadí nástup k jazerám, kde má byť centrum vybavenosti (kemping, športhotel, agroturcentrum, parkovisko)
V popredí vpravo hlavný nástup, kde má byť prístavisko člnkov. Vľavo zábavná pláž, kde má byť kĺzačka a tobogán.
Vodná plocha na člnkovanie.
Vľavo hore na trávnej plošine je navrhovaný športareál a zverín.

13. Stred pláže na kúpanie.
Na vodnej ploche sú navrhované plávajúce pláže.
V pozadí pokračovanie plošiny, na ktorej má byť športareál, zverín a zooexpozícia.

14. Pláž na kúpanie zblízka. Na jej hornom okraji má byť objekt vybavenosti (hygienické zariadenie, šatne, ošetrovňa, bistro s terasou a iné).

15. Prechod pláže na kúpanie do pešieho chodníka okolo veľkého jazera.

16. Stavby, ktoré blokujú prístup z pláže k vode.

17. „Izolačná zeleň" ktorá chráni chaty pred návštevníkmi pláže. Vodná plocha je neprístupná.

18. Časť pláže sa využíva ako cesta k chatám.

19. Súbor chát na severnom okraji veľkého jazera.
V pozadí areál zariadenia Dinas a súbor chát pri ňom.
Pod ním lokalita Kaplánske, kde sa navrhuje športová a relaxačná vybavenosť pre tieto súbory chát. Vodná plocha bude chránená ako biorefúgium.

20. Pokračovanie severného súboru chát.
Vodná plocha bude fungovať ako biorefúgium (na jej okraji vidieť močiarny porast, cez ktorý povedie náučný chodník).
V pozadí usadlosť Pod Anderlochom, ktorá môže slúžiť pre agroturistiku.

21. Detail zo zástavby na severnom brehu veľkého jazera.
Vodná plocha sa nebude rekreačne využívať.

22. Na severozápadnom brehu veľkého jazera je navrhnutá menšia rodinná pláž. Vodná plocha bude slúžiť na kúpanie a plávanie.

23. Rodinná pláž v detaile. Brehy sa upravia pre vstup do vody. Pri pláži bude menší objekt sezónnej vybavenosti (hyg. zariadenie, občerstvenie)

24. Areál zariadenia Dinas a súbor chát pri ňom. V popredí miesto, kde bude končiť detský lyžiarsky vlek zo športovej vybavenosti Na Kaplánskom

25. Areál zariadenia Dinas a súbor chát pri ňom.
V preluke chát sa navrhuje menší objekt vybavenosti (predajňa, bufet)

26. Zariadenie Dinas zblízka.
Areál sa v budúcnosti môže prebudovať na exkluzívnu poľovnícku chatu (zámoček) doplňujúcu vybavenosť agroturcentra, zverina a zoo - expozície.

27. Kaplánske pod chatami pri areáli Dinas.
Tu má byť športová a relaxačná vybavenosť pre okolité súbory chát.
V úžľabine v pozadí môže byť detský lyžiarsky svah s vlekom.

28. Kaplánske.
Plochy, kde môžu byť menšie ihriská.

29. Kaplánske.
V pozadí pod lesom plocha, kde je navrhovaný nový súbor chát ako náhrada za chaty, ktoré je treba odstrániť z brehov veľkého jazera. Vpravo môže byť menšia vodná nádržka.

30. Kaplánske.
Plocha pre nový súbor chát zblízka.

31. Cesta od zariadenia Dinas k ovčínu.
Vpravo by mal byť športový areál a vstup k zverinu a k zooexpozícii.
Areál ovčína by sa mal prebudovať na agroturcentrum (agrohotel, farma, jazdecký areál)

32. Zázemie navrhovaného agroturcentra.
Plochy pre pasenie a jazdy na koňoch.
V popredí miesto, kde by mala byť tribúna športového areálu.

33. Nástup od navrhovaného agroturcentra do jeho zázemia.
Na vodnom toku môže byť menšia retenčná nádrž pre akumuláciu vody do horného vodného jarku.

34. Obytná zástavba obce pod hrádzou jazier. V pozadí Šibeničný vrch s navrhovaným lyžiarskym areálom.

35. Navrhovaný lyžiarsky areál zblízka.

36. Obytná zástavba na juhozápadnom okraji jazera. Výhľad na Šibeničný vrch v pozadí.